

EVJ

Estratègia Valenciana
de Joventut

2019-2023

IVAJ Institut Valencià
de la Joventut

MARÇ DE 2019

D'on venim?	7
La realitat de la població jove	7
Sota el marc del Pla VICS	9
El desplegament normatiu	9
La construcció de l'EVJ	10
Els fonaments	13
De què parlem quan parlem de...	13
Joves	
Política de joventut	
El paper de l'Administració	
El model	
Principis de l'EVJ	18
Integralitat, transversalitat i proximitat	
Perspectiva de gènere i feminismes	
La participació, la cooperació i la codecisió	
La igualtat en la diversitat i la solidaritat generacional	
Inclusió activa i efectivitat de drets	
Idees força	20
Interlocució i vincle	
Experimentació i aprenentatge	
Empoderament	
Transformació digital	
Eixos creuats	23
Individu / Col·lectiu	
Igualtat / diversitat	
Públic / comunitari	
Proximitat / territori	
Agents de l'EVJ	24
Joves	
Món cívic – associatiu	
Professionals	
Administració	
Críteris d'execució	28
Progressió	
Primer les persones	
No a les activitats per les activitats	
Missatge positiu	
Tot ens interessa	
Dret d'incidència	

Les ferramentes	35
El Consell Rector de l'IVAJ	35
L'Oficina Tècnica de l'EVJ	35
L'Observatori Valencià de la Joventut	36
La Comissió Interdepartamental de Joventut	38
Els plans territorials de joventut	39
La Xarxa Jove	41
Mapa Valencià d'Equipaments i Serveis a la Joventut	42
Mapa Valencià de Serveis Sectorials a la Joventut	43
Mapa Professional de les Polítiques de Joventut	45
Mapa Valencià de la Participació Juvenil	46
Sistema de suport a les polítiques locals	47
Recursos econòmics	
Contracte programa	
Cooperació territorial	
Formació	
Xarxa telemàtica	
Col·lecció d'eines. Guies per a la intervenció	
Repositori de polítiques territorials	
Bones pràctiques	
La gestió	59
Acció de Govern	59
Acció de l'IVAJ	63
Acció territorial	64
Acció jove	65
Desplegament de les ferramentes	65
Calendari	65
Avaluació	71
Condicions de vida	72
Avaluació de processos	73
Avaluació de polítiques generals	75
Avaluació de la participació	76
Mesura x mesura	78
Generació d'indicadors	79
Els continguts	83
Missió	83
Eixos d'actuació	84
1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat	
2. Cohesió, socialització i àmbit relacional	
3. Equitat territorial	
4. Garanties d'eficàcia de l'Estratègia Valenciana de Joventut	
Annex	113
Pressupost IVAJ 2019-2023	113

**D'on
venim?**

D'on venim?

La creació i posada en marxa de l'**Estratègia Valenciana de Joventut (EVJ)** respon a la necessitat de donar carta de naturalesa a una política de joventut, de voluntat transformadora, que tinga capacitat d'incidir de forma efectiva en les condicions de vida de les persones joves i que els done un paper determinant en la presa de decisions que afecten el seu present i futur immediat. Però l'**EVJ** no naix del no-res, no és un element aïllat i desconnectat del marc institucional i de l'entorn social.

Algun dels entrebancs que han hagut d'afrontar les polítiques de joventut desplegades a la Comunitat Valenciana durant els anys precedents tenen molt a veure, justament, amb la dificultat d'integrar les actuacions adreçades a la població jove en el sistema d'atenció pública del Govern i de normalitzar la seua existència, al costat de la resta d'àrees o departaments sectorials. No és possible atendre les seues demandes i necessitats, i donar resposta al seu dret i aspiració d'esdevindre part substancial de la ciutadania activa, si des de la mateixa Administració no es defineix amb claredat un marc d'actuació i una plataforma sòlida des de la qual es disposen recursos i instruments de gestió eficaços.

La construcció de l'**EVJ**, per tant, reposa en primer lloc en la seua integració en la política general d'atenció a les persones del Govern per tal que esdevinga una peça rellevant de la cohesió social i un element actiu d'equilibri i equitat territorial. En segon terme, pren com a punt de partida el desplegament legislatiu i normatiu necessari per a donar seguretat jurídica a l'actuació de tots els agents que hi han d'intervindre i per fonamentar totes les mesures que se'n deriven, en un marc legal que en garantisca la continuïtat i l'estabilitat.

Vegem com es construeix aquest punt de partida.

La realitat de la població jove

Durant els últims deu anys, després de la irrupció de la crisi financera de l'any 2008, a Espanya s'han manifestat els importants efectes d'una greu crisi econòmica. Sense llevar importància a altres cohorts d'edat on la crisi ha tingut també un important efecte negatiu; aquesta ha tingut un fort impacte sobre la població jove, i es tracta d'una qüestió rellevant per al futur del país. Tant en el conjunt d'Espanya com en el cas concret de la Comunitat Valenciana, podem

trobar una sèrie d'indicadors generals que resumeixen els canvis en la situació de la població jove, de tal forma que deu anys després de l'esclat de la crisi, ens trobem encara amb altes taxes d'atur juvenil i un important increment de la precarietat laboral, i la generació, a més, d'una indeterminada xifra de joves emigrants. Com a estratègia d'afrontar-la, moltes famílies i individus han optat per l'increment de la formació, i s'ha retardat l'edat d'introducció al treball i l'edat mitjana d'emancipació. No obstant això, aquesta estratègia a fomentat també un increment de la sobrequalificació laboral. En termes generals, tanmateix això, prenent com a referència l'índex Sintètic de Desenvolupament Juvenil Comparat, el qual sintetitza variables relacionades amb l'educació, l'ocupació, l'emancipació, la fecunditat, la mortalitat i la tecnologia, podria considerar-se que la situació de la població jove ha millorat lleument des de l'any 2009. Entre enguany i l'any 2018, la Comunitat Valenciana només va superar la mitjana nacional l'any 2017, i posteriorment, l'any 2018, va haver-hi una lleu disminució.

En la dimensió demogràfica s'observa com la població jove de 12 i 30 anys és de 952.144 efectius, es ha disminuït en un 8,33% entre 2012 i 2017, i s'ha mantingut una tendència decreixent que perd força a partir de 2016, es tracta del 19,27% de la població i es compon en un 17,5% per població d'origen estranger. Aquesta tendència decreixent en la població jove és causada en part per un saldo migratori negatiu per a aquest grup d'edat, de tal forma que entre la població de 15 a 29 anys, es mantenen saldos migratoris negatius respecte a la resta de les comunitats autònomes, així com un significatiu saldo migratori exterior negatiu durant els anys 2012 i 2013 que va suposar la pèrdua de quasi 10 de cada 1.000 persones en aquest grup d'edat per any. A partir de 2015, no obstant això, es recupera un saldo migratori positiu amb un creixement significatiu. Cal matisar aquestes dades, ja que per a l'any 2016 més del 80% de les emigracions s'han donat per part de població estrangera, així com el 91,5% de les immigracions, per la qual cosa caldria estudiar detalladament el fenomen per a conèixer la naturalesa i les causes d'aquests fluxos. D'altra banda, en el pla de la salut, podem apreciar com, sobre la base d'una mostra d'estudiants d'ensenyaments secundaris de 14 i 18 anys, s'ha incrementat l'edat mitjana d'inici en el consum d'alcohol i tabac entre 2012 i 2016, passant de 13,6 anys i 13,7 a 16,6 i 16,8 respectivament. No obstant això, l'edat mitjana d'inici al consum diari de tabac ha disminuït de 14,6 anys a 14,4 anys i la del cànnabis s'ha mantingut, incrementant-se a penes una dècima i passant de 14,8 anys a 14,7 anys. D'altra banda, quant a la salut sexual, podem apreciar una disminució constant en la incidència d'embarassos adolescents, la qual ha passat de 5,66 casos per cada 1.000 dones menors de 20 anys en 2010 a 3,87 casos per cada 1.000 en 2017, suposant un descens del 31,63%.

En el pla del treball s'observa un canvi de tendència respecte al període 2008-2013, ja que a partir d'aquest període comença a donar-se un procés de recuperació econòmica. D'aquesta forma, entre els anys 2014 i 2017 la taxa de desocupació per a la població de 15 i 29 anys ha disminuït des del 41,78% fins al 29,30%, concentrant-se les majors disminucions en el grup d'edat de 25 a 30 anys. No obstant això, també s'ha donat un increment en la temporalitat de més del 16,22% des de l'any 2009 i del treball parcial involuntari del 12,57%; tanmateix, cal destacar que aquest últim indicador ha anat disminuint gradualment des de 2014. Per tant, si bé continua donant-se una situació d'atur significativa, molt pròxima al 30% i llunyana respecte als valors previs a la crisi, sí que pot observar-se una disminució sostinguda de l'atur, la qual és menys significativa en el cas de la població menor de 25 anys, ja que la taxa d'atur general actualment es troba entorn del 15%, sent, per tant, al voltant del doble. És destacable, no obstant això, com dita creació d'ocupació ha vingut acompanyada d'una significativa precarització del treball, que dona unes taxes de subocupació entorn del 25% en 2017 per al grup d'edat de 16 a 29 anys i una taxa de sobrequalificació del 50,5%.

Al llarg d'aquest període, on la població jove s'ha vist greument afectada per la falta d'ocupació, una de les estratègies adoptades per les famílies i individus ha sigut la de la formació, de tal forma que pot observar-se un significatiu increment quant a la permanència en el sistema educatiu. D'aquesta forma, pot observar-se com entre 2008 i 2016 la taxa de participació en educació al final de l'edat obligatori s'ha incrementat d'un 64,46% a un 78,87%, així com la taxa de participació en educació universitària a 22 anys ha passat del 25,98% al 30,47%, amb un descens en la taxa d'abandó escolar primerenc, la qual ha passat d'un 32,60% en 2008 a un 20,33% en 2017. Tanmateix, cal destacar que també s'ha incrementat el percentatge de joves de 15 i 29 anys que ni estudia ni treballa. Aquesta xifra s'ha incrementat fortament entre els anys 2007 i 2009, i s'ha mantingut, amb oscil·lacions, al voltant del 21% fins a 2014, i s'ha incrementat entorn d'un 10% durant aquests anys. A partir de 2014 es dona un canvi de tendència, amb un valor de 16% en 2017.

Finalment, cal destacar com aquesta situació comporta majors dificultats per a l'emancipació, així com un major risc d'exclusió social. D'aquesta manera, el percentatge de joves emancipats de 20 i 24 anys ha disminuït, des de l'any 2009, d'un 15,38% a un 8,6%, mentre que en el cas del grup de població de 25 a 29 anys, aquesta xifra ha disminuït en un 7,34%, malgrat incrementar-se en un 3,99% entre 2009 i 2013, amb un valor de 40,55% per a l'any 2017. La ràtio de solvència, d'altra banda, ens indica com per al primer trimestre de 2017 el preu mitjà d'un habitatge lliure equivalia a 11,5 vegades el salari mitjà anual d'una persona jove de 16 i 29 anys (6,4 en el cas de

tractar-se dels ingressos mitjans d'una llar jove), mentre que el lloguer suposava de mitjana el 73,9% de la renda d'una persona d'aquestes edats, amb un important increment interanual del 10,71%, disminuint aquestes xifres que han disminuït quasi a la meitat en el cas d'una llar jove, cosa que suposa el 41,3% dels ingressos dels individus amb un 5,05% d'increment interanual. Els problemes descrits es relacionen amb un increment en el risc d'exclusió social de la població jove, mesurat a través de l'indicador AROPE. Per a l'any 2016, el 41,2% d'les persones joves de 16 i 29 anys a la Comunitat Valenciana es trobaven en situació de pobresa o d'exclusió social, i hi havia una significativa diferència amb el valor adquirit en la població general per a aquest any, que era del 26,2%.

Sota el marc del Pla VICS

El **Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social 2017-2022** (Pla **VICS**) es defineix com l'eina d'ordenació i direcció estratègica de les accions i mesures d'inclusió i cohesió socials vinculades al territori. És, a la pràctica, el marc d'actuació general del Govern per atendre les persones que pateixen algun tipus d'exclusió o desavantatge, per impulsar la cohesió social al conjunt de la població i per garantir l'equilibri i l'equitat territorial des d'una visió integral i amb un model transversal d'intervenció pública.

Tenint en compte el model d'intervenció des del qual es desplega el Pla **VICS**, podem dir que la seua concreció pràctica en l'àmbit de la joventut és l'**EVJ**. Els tres eixos en els quals reposa el Pla **VICS** es tradueixen en l'**EVJ** a través del model d'intervenció propi de les polítiques de joventut, que descriurem àmpliament en aquest document.

El primer eix fa referència al rescat de les persones en situació d'exclusió social o de vulnerabilitat. Es planteja un sistema de prestacions socials per combatre aquestes realitats, es garanteix l'accés universal als serveis públics, amb especial incidència en l'educació, la sanitat, l'habitatge i la cultura i la societat de la informació.

El segon eix promou la cohesió social, tot impulsant la participació i el lideratge de la ciutadania per l'atenció a les seues necessitats i inquietuds, i es serveix del desenvolupament comunitari, de les xarxes de solidaritat i del voluntariat com a instruments preferents.

El tercer i darrer eix es centra en l'equitat territorial, lluitat contra les desigualtats entre les diferents zones de la comunitat i busca l'equilibri per garantir igualtat d'oportunitats en totes elles. Incideix, a més, en l'impuls d'un entorn públic i urbà amable, inclusiu, ben comunicat i afavoridor del sentiment de pertinença.

Les persones joves han de ser, en tant que ciutadania de ple dret, beneficiàries de totes les mesures possibles del Pla **VICS**, però també cal que en siguen, en l'exercici dels seus drets i potencials, impulsores i desenvolupadores. La manera com aquestes intencions es converteixen en realitat és dissenyant, impulsant i desplegant l'**EVJ**. Veurem que totes i cadascuna de les mesures que s'hi contemplem tenen a veure amb un dels tres àmbits del Pla **VICS**.

El desplegament normatiu

El 27 de març de 2015 es va aprovar el Pla Generalitat Jove 2015-2017, com a resultat d'un procés de participació que es va iniciar el desembre de 2013 amb l'aprovació de l'anomenat Document 0 per part de l'Institut Valencià de la Joventut.Generalitat Jove (IVAJ.GVA JOVE). Aquest document ha estat el marc d'actuació pública de la Generalitat, revisat i ampliat fins al 2018 amb un pla d'actuació interdepartamental, i coexistent, per tant, amb els treballs de disseny i construcció de l'**EVJ**.

El novembre de 2017, d'altra banda, es va aprovar la **Llei de Polítiques Integrals de Joventut**, que va donar al Govern i al país un nou marc d'actuació, centrat a afavorir l'apoderament de les persones joves per tal d'incidir en l'acció pública que les té com a objecte de treball, i en tots aquells aspectes que són determinants per al seu desenvolupament personal i la seua actuació com a ciutadans i ciutadanes de ple dret.

La Llei estableix quins són els instruments de què es dota el Govern per aplicar les seues polítiques de joventut i apunta al necessari desplegament normatiu per a dotar el conjunt del territori de recursos suficients i adequats per tal d'atendre correctament les persones joves i perquè tinguen en les seues mans les condicions idònies per a construir els seus respectius projectes de vida.

Veurem quins són tots aquests instruments, entre els quals destaca com a element central i articulador de totes les polítiques de joventut, l'**Estratègia Valenciana de Joventut (EVJ)**.

La construcció de l'EVJ

La construcció de l'EVJ que es presenta en aquest document reposa sobre quatre elements essencials.

- Consulta a la població jove, articulada a través de l'acció del Consell Valencià de la Joventut. Procés de participació.
- Consulta als professionals i responsables polítics de joventut d'arreu del territori, a través de la presència física de representants de l'IVAJ en una intensa tasca de coneixement i sondeig de la diversitat de realitats locals.
- Consulta i recull d'actuacions i projectes que les diferents àrees de govern i departaments de la Generalitat adrecen o preveuen adreçar als i les joves.
- Estudi, recollida de dades i anàlisi tècnica per part de l'equip professional de l'IVAJ, amb suport extern.

Els fonaments

Els fonaments

Planejar l'actuació pública en qualsevol àmbit de la nostra realitat social implica una presa de decisions continuada o, cosa equivalent, una tria permanent entre diversitat d'opcions possibles. Més enllà de l'encert o l'error en aquesta cadena d'apostes, el que és essencial a mitjà termini és la coherència de l'actuació.

L'equivocació o l'error no és una possibilitat, sinó una circumstància amb la qual s'ha de comptar, un fet que es produirà amb tota seguretat, més aviat o més tard. L'eficàcia de la nostra actuació no es demostrarà només amb la capacitat de previndre les errades i evitar-les, sinó sobretot amb la voluntat d'assumir-ne els efectes i combatre'ls amb la continuïtat i la coherència de la nostra actuació.

La nostra mirada, i més quan treballem amb persones, ha de ser llarga, i ha de preservar la coherència a través de les múltiples vicissituds que haurem d'afrontar. És per això que per a cada acció realitzada hem de poder identificar les raons que han fonamentat les nostres decisions. I aquestes raons han de ser coherents amb el nostre posicionament. Sabrem què decidir en cada cas, si som capaços d'elaborar un plantejament de sortida que done coherència al conjunt de la nostra actuació.

En aquesta part de l'**EVJ** descrivim els fonaments sobre els quals construïm el projecte, els arguments que expliquen i donen sentit a les decisions concretes que anirem prenent al llarg del camí. Quan hi haja un dubte a l'hora de prendre una decisió, haurem de recórrer als fonaments. Si en consultar-los trobem arguments i criteri suficient per a prendre decisions, tindrem la certesa que els fonaments són sòlids i ben elaborats.

Ací és on formulem els fonaments de l'**EVJ**, i ací és on haurem de vindre a consultar per obtenir el criteri necessari a l'hora de prendre decisions.

De què parlem quan parlem de...

Joves

Ens adrecem a persones entre 12 i 30 anys, de manera estricta. Però hi incloem una franja de flexibilitat per baix, i una altra per dalt. En el primer cas, la política de joventut intervé en la primera adolescència per a cultivar hàbits i per a previndre riscos que seran essencials en la futura condició juvenil. En el segon cas, s'estenen temporalment els programes que atenen situacions socials de precarietat que tenen origen en la joventut i que s'allarguen fins més enllà del que seria assumible en una comunitat que vol garantir la capacitat dels ciutadans d'assolir per si mateixos la satisfacció de les seues necessitats i aspiracions.

En aquest marc temporal flexible, allò que identifica és la **condició juvenil**, entesa com a conjunt de circumstàncies que caracteritzen el seu posicionament en l'entorn social en què viuen i que, en termes generals vénen determinades pels processos d'aprenentatge, socialització i experimentació.

És així com l'**EVJ** contempla les persones joves com a beneficiàries de sistemes d'atenció pública que han de garantir l'exercici ple i ric de la seua condició juvenil. L'èxit de l'**EVJ** el determinarà la possibilitat real d'assolir tota mena d'aprenentatges, de fer amb naturalitat processos de socialització, d'incorporar hàbits culturals, socials i de salut, i d'adoptar un determinat sistema de valors, estètica, creences i ideologia que han de ser essencials per al seu desenvolupament com a ciutadania de ple dret.

És funció de l'**EVJ**, per tant, alinear els sistemes educatiu, d'atenció social, de desenvolupament econòmic i de promoció cultural, per tal que atenguen aquesta especificitat i contribuïsquen a facilitar-los l'autonomia, la llibertat d'elecció en tots els camps de la seua vida i la capacitat per a desenvolupar els seus projectes.

Política de joventut

Expressat de forma senzilla, l'**EVJ** entén que la missió essencial d'una política de joventut és garantir l'existència de recursos i entorns adequats per tal que la condició juvenil es pugua transitar amb plenitud d'opcions i capacitats. Els i les joves han de poder aprendre, han de poder interviure fluidament en el seu entorn social, han de poder experimentar en tots els camps del seu interès i, en conseqüència, han de poder prendre decisions en llibertat i desenvolupar projectes que tendisquen a donar resposta a les seues necessitats, inquietuds i interessos.

No és especialment rellevant per la política de joventut programar i interviure de forma intensa, sinó animar i acompanyar les persones joves per tal que siguen elles les

que generen activitat, tot creant les condicions necessàries perquè això siga possible.

No posem l'accent en la recerca de l'èxit sinó en la satisfacció d'inquietuds, en la recerca de l'espai que cadascú vol ocupar en la comunitat i en l'aprenentatge a través de la provatura i l'experimentació.

Ens interessa menys què fem o fan els i les joves que com ho fem o ho fan. Ens interessa que, facen el que facen, ho facen d'acord amb uns valors determinats, amb consciència del seu efecte sobre l'entorn i la comunitat en què viuen, en cooperació amb tots els agents amb què necessàriament tenen relació, i que ho facen compartint coneixement i aptituds des d'una posició d'igualtat, aprofitant sense recança les oportunitats que tenen al seu abast, i compartint els resultats i el profit que puguen obtindre d'aquestes oportunitats.

Necessiten suport i acompanyament, però en cap cas directrius ni instruccions. Necessiten orientació per triar entre múltiples opcions, però en cap cas camins predeterminats. Necessiten recursos, però per a fer el que vulguen fer. Necessiten confiança, però no a canvi de resultats, sinó d'esforç.

El paper de l'Administració

En el model de política de joventut que proposa l'EVJ es reserva a l'Administració l'obligació essencial de disposar **recursos humans** destinats a conèixer les persones joves, a relacionar-s'hi, a establir-hi vincle, a acompanyar-les i a fer-los costat en qualsevol circumstància.

Seguint aquesta lògica, és passa prèvia i condició *si ne qua non* de tota política de joventut mantindre's de manera permanent en relació amb elles i ells per conèixer-les, entendre-les i dialogar-hi.

La segona passa de l'Administració en aquest recorregut és disposar **recursos materials** (equipaments, serveis i ajudes), per tal que tinguen al seu abast aquelles eines amb les quals puguen realitzar els aprenentatges necessaris per a desplegar potencials individuals i col·lectius, o bé per superar aquelles dificultats (socials, econòmiques o culturals) que posen en risc la igualtat d'oportunitats.

En tercer terme, cal generar diversitat de **dispositius i programes** destinats a afavorir i impulsar la posada en pràctica dels projectes de tot tipus (socials, creatius, professionals, emprenedors) que vulguen desenvolupar i que hagen pogut triar amb tota llibertat. És el moment de l'assaig i l'experimentació.

Així doncs, l'Administració en primer lloc ha de garantir interlocució i vincle amb les persones joves, en segon lloc

els ha de facilitar recursos i acompanyament i, finalment, ha de promoure l'autogestió dels projectes juvenils.

El model

El bagatge pràctic de les polítiques de joventut a la Comunitat Valenciana i, per extensió, al conjunt de l'Estat, s'ha desenvolupat amb fortuna i èxit desiguals des de mitjan anys 80 del segle passat. La complexitat de l'objecte de treball i les dificultats d'ordre material no sempre han afavorit el desplegament endreçat de l'acció pública en aquest àmbit, però és possible identificar línies d'actuació i projectes concrets que, amb independència de la continuïtat i el reconeixement formal que hagen assolit, han estat validades per la comunitat professional com a exemples de bones pràctiques i referències de gran utilitat tècnica. Potser és excessiu parlar de models tècnics d'intervenció perquè han estat també escassos els intents de formular-los de manera orgànica, però no es pot negar que s'ha generat un marc d'intervenció que compta amb un elevat grau de consens professional.

L'EVJ ha intentat identificar les línies d'intervenció que tenen ja amb un recorregut contrastat, que s'han revelat com a eficaces en diferents contextos i circumstàncies i que han estat reconegudes com a vàlides i positives per la comunitat professional, per conjuntar-les en una proposta d'intervenció específica per a la Comunitat Valenciana. Es tracta d'adaptar aquestes línies a les circumstàncies i les necessitats valencianes per construir un sistema d'intervenció singular que aprofite el coneixement i la pràctica acumulades i els conjugue amb un posicionament tècnic i metodològic propi.

No obviem tampoc la intenció de fer una aportació valenciana a la comunitat professional. L'EVJ vol atendre les necessitats i inquietuds d'les persones joves valencians, però, en fer-ho, empeny també les polítiques de joventut en la seua concepció més global per tal que facen una passa endavant, agosarada i decidida, que trenque la barrera de la precarietat de recursos, que supere les tradicionals resistències orgàniques de l'Administració i que done prestigi i reconeixement social a aquest àmbit de la intervenció pública.

Descrivim tot seguit el conjunt de línies d'intervenció que hem identificat, recollit, adaptat i incorporat a l'EVJ per construir el model singular amb què s'ha de desplegar en el futur immediat la política de joventut a la Comunitat Valenciana. És el nostre marc conceptual, el paraigua que aixopluga les nostres decisions tècniques i que expressa, al cap i a la fi, la nostra filosofia de treball.

Transició i emancipació

Les polítiques de transició han fet referència tradicionalment al conjunt de mesures i actuacions que tendeixen a facilitar

el trànsit de l'adolescència i la joventut a la vida adulta, entenent aquesta última com la situació de plena autonomia en què les persones tenen coneixement, capacitat i recursos per prendre les pròpies decisions i traduir-les en un projecte de vida triat lliurement. Les transformacions socials de les darreres dècades, tanmateix, posen en dubte la idea d'una transició unívoca i ens porten més aviat a pensar en múltiples transicions simultànies i discontinues, amb ritmes sincopats, amb reculades i canvis de direcció. Podem identificar aquestes transicions diverses de manera separada, creuada o conjunta quan parlem d'educació, vida professional o laboral, independència econòmica, habitatge i formes de convivència múltiples. En qualsevol cas, i malgrat els canvis sociològics, la disposició de recursos per a garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a la vida autònoma plena és encara hui una línia d'intervenció indefugible per a garantir condicions de vida dignes a través de la terna de drets que als anys 80 es va posar sobre la taula i que, malauradament, continua sent objecte de reivindicació: educació-treball-habitatge.

Condicció juvenil i afirmació

La descripció de la joventut com una etapa plena de la vida de totes les persones, que té sentit per si mateixa i que permet espais de realització personal i col·lectiva, s'ha plantejat ben sovint en oposició al concepte de transició, que remet a una idea de provisionalitat i de projecte eternament incomplet. Aquesta dicotomia s'ha usat a vegades per a contraposar dos teòrics models d'intervenció: les polítiques de transició, centrades a garantir condicions de vida materials, i les afirmatives, centrades a refermar la identitat juvenil. Però l'EVJ no renuncia a cap d'aquestes dues perspectives i proposa integrar-les per tal que sumen i es complementen. Si som capaços de visualitzar la joventut com una llarga etapa d'aprenentatges i d'experimentació en tots els àmbits de la vida, podem conjugar la idea de transició i canvi, inherent a l'adquisició de coneixements i aptituds pràctiques, i la idea de realització plena, en la mesura que les persones joves experimenten de manera permanent amb projectes reals i potencialment satisfactoris. El concepte **condició juvenil** ens permet explicar l'existència d'un imaginari juvenil basat en la combinació d'identitats múltiples, en la capacitat d'absorbir coneixements i experiències en tots els camps de la vida, i en la voluntat, alhora, d'expressar idees, sentiments, emocions, inquietuds i preferències estètiques. Així, la condició juvenil s'expressa a través de la capacitat d'actuar com a ciutadans de ple dret (estudiar, treballar, emancipar-se, opinar, participar, influir) gràcies a les polítiques de transició, i de fer-ho no de qualsevol manera sinó en tant que persones joves (experimentant, creant, reivindicant, gaudint, compartint, socialitzant) gràcies a les polítiques afirmatives. Com a tenidors de la condició juvenil, per tant, les persones joves generen i executen projectes, participen en la vida social, cultural i política, fan aportacions estimables a la comunitat i són subjectes de drets que cal reclamar i exercir. Aquesta afirmació de la condició juvenil es garanteix a través de polítiques adreçades

a la participació, la gestió comunitària, els aprenentatges no formals, l'expressió cívica, cultural i artística, i una creixent i inaturable mobilitat internacional.

Una unitat tècnica forta i transversalitat

L'aplicació efectiva de polítiques de joventut requereix l'existència de professionals especialitzats en treballar amb la població juvenil i recursos específics per atendre les seues singularitats i necessitats diferenciades. Els recursos humans i materials s'han d'articular a través d'unitats tècniques de gestió i intervenció que garantisquen des de l'Administració que les especificitats dles persones joves seran ateses de manera adequada i que els serveis públics, cívics i privats s'adaptaran de manera suficient per a obtenir un nivell d'eficàcia satisfactori quan s'hi adrecen joves. No cal que aquestes unitats tècniques despleguen la totalitat de serveis perquè els departaments sectorials (cultura, ocupació, educació, habitatge...) disposen de coneixements, expertesa i recursos més adequats per fer-ho, però sí que han de vetlar per tal que aquests serveis s'adapten a les necessitats específiques de les persones joves, tant pel que fa als continguts com pel que fa a les metodologies d'aproximació i relació. És així com els i les professionals i les unitats tècniques de joventut han d'actuar com a mediadores en dos sentits complementaris. En primer lloc, perquè són especialistes a interlocutar amb joves, a conèixer-ne les circumstàncies, potencials i necessitats, i usen aquesta capacitat per fer l'Administració més accessible i permeable per a elles i ells, per les seues entitats i organitzacions. En segon lloc, perquè es converteixen en l'enllaç necessari amb els serveis públics sectorials de l'Administració, que atenen el conjunt de la població sense coneixement específic de la joventut. És en l'aplicació d'aquesta segona forma de mediació que les polítiques de joventut esdevenen transversals. La unitat tècnica de joventut ha de poder idear serveis, programes i metodologies de manera conjunta amb els diferents departaments sectorials de l'Administració, i cal reconèixer orgànicament la capacitat del departament de joventut d'incidir de manera efectiva en la presa de decisions sobre qualsevol programa que s'adrece totalment o parcialment a les persones joves. És el que en un altre moment d'aquest document anomenarem *dret d'incidència*.

Gestió pública i gestió cívica

La gestió de serveis i programes d'atenció general a la gent jove i el desplegament de projectes i iniciatives juvenils ha de conjugar de manera equilibrada i complementària el seu caràcter públic i cívic. L'Administració Pública ha de garantir que aquells recursos, serveis i programes que s'estimen necessaris en qualsevol entorn territorial es desenvoluparan de manera adequada. En aquest sentit, incorporem la noció d'obligatorietat per a les polítiques de joventut: no són opcionals, han de ser exigibles arreu i l'Administració té l'obligació de dotar-les de manera suficient. Al mateix temps, un dels objectius irrenunciables de tota política

de joventut és la promoció de la participació o, més enllà encara, de l'autogestió, per part d'les persones joves. Així, un cop garantides les dotacions de recursos mínims necessaris, es donarà prioritat a la gestió juvenil en tots aquells serveis i programacions que generen interès per part de les persones joves. L'Administració es retirarà dels espais de gestió en la mateixa proporció en què avancen les organitzacions juvenils. En aquests casos, la funció essencial de l'Administració és preservar el caràcter públic dels serveis, de manera que la gestió associativa o juvenil no afecte als principis d'universalitat, diversitat i igualtat d'accés. És interessant remarcar que la gestió cívica ha de ser percebuda com a desitjable i, per tant, objecte de promoció en tots els casos en què siga possible, però mai no s'ha d'impulsar de manera artificial, promovent-la en territoris o entorns socials on no hi haja encara dinàmiques associatives suficientment desenvolupades o en què les organitzacions no tinguen interès ni voluntat de gestionar. En qualsevol cas, el desplegament de projectes per part del món associatiu ha d'estar emmarcat, quan tinguen caràcter de servei públic, per un sistema regulat que pugua preveure, en la seua màxima expressió, la signatura de contractes-programa, és a dir, d'acords en què s'especifiquen continguts, objectius i indicadors de gestió del projecte en qüestió.

Aposta local

L'**EVJ** aposta prioritàriament per un desplegament local de les polítiques de joventut, entenent que els efectes reals i constatables sobre les condicions de vida i sobre la capacitat de les persones joves de desplegar els propis projectes i interessos s'aconsegueixen només des del treball de proximitat i en relació directa amb elles. És clau, per tant, incrementar la capacitat real d'intervenció dels municipis, dotar-los dels recursos humans necessaris per a fer possible una interlocució estable i continuada, espais de trobada, acollida i dinamització, serveis d'acompanyament en àmbits com l'ocupació, l'educació o la salut i programes de promoció de la participació, la creativitat, la defensa de drets i els aprenentatges no formals. El desplegament material de l'**EVJ** ha d'assolir un elevat nivell de capillaritat, tot estenent de manera global els seus criteris d'intervenció, però lliurant a l'acció local de municipis i societat civil la capacitat real d'incidir de manera efectiva en les persones joves concrets de cada localitat, de cada barri, de cada entitat, de cada col·lectiu, de cada centre social, cultural o educatiu. Si en algun àmbit l'**EVJ** ha d'esdevindre una autèntica revolució, és justament en la voluntat d'estendre al conjunt del país la capacitat real d'intervenció dels agents locals en les polítiques de joventut, amb recursos i amb autonomia per adaptar-les a la seua realitat concreta.

Xarxes territorials

En contraposició i complementant la línia anterior, l'**EVJ** preveu per al Govern de la Generalitat una acció centrada

en la creació de marcs de gestió a escala de tot el territori que faciliten el desplegament local i eficaç de les polítiques. Així, a banda de preveure mesures específiques per dotar de recursos els municipis, l'IVAJ desplegarà xarxes de suport que abasten el conjunt de la comunitat per reforçar l'acció dels professionals, per articular un sistema d'equipaments i serveis juvenils especialitzats i per coordinar territorialment l'acció sectorial del Govern. Aquestes xarxes han d'actuar des de tres perspectives diferenciades però complementàries. En primer lloc, per aportar suports tècnics i materials als municipis, a les unitats tècniques i als professionals desplegats pel territori. En segon lloc, i en sentit contrari, per recollir de manera estable i continuada informació i dades sobre les condicions de vida, el nivell d'activitat i l'opinió d'les persones joves al conjunt del país, per fer-ne estudi i anàlisi i aportar elements útils per a la presa de decisions en l'aplicació de polítiques concretes. En tercer lloc, per promoure la relació de xarxa horitzontal, facilitant el contacte i la relació entre els diferents nodes de la xarxa (professionals, equipaments, serveis, municipis, entitats) en una acció continuada de suports mutus, coordinació i compartició d'experiències i bones pràctiques.

Principis de l'EVJ

La Llei de Polítiques Integrals de Joventut (15/2017, de 10 de novembre) estableix, en els seus articles 3 i 4, els principis que han de regir les polítiques de joventut a la Comunitat Valenciana i els drets que es reconeixen a les persones joves. L'**EVJ** és l'instrument principal de desplegament d'aquests principis i una garantia per a la defensa explícita d'aquests drets. Uns i altres han de ser presents de manera transversal en totes les actuacions a què done lloc l'**EVJ** i s'han de tindre en compte com a argument decisiu a l'hora d'establir prioritats i orientació quan es dissenyen i se'n planifique l'aplicació.

Descrivim en cinc grans directrius la manera en què l'**EVJ** farà efectius els principis i drets i, en conseqüència, la manera en què es posarà a escrutini i valoració pública la seua defensa efectiva.

Integralitat, transversalitat i proximitat

L'**EVJ** és una eina que exposa el seu conjunt d'actuacions en un document programàtic central que busca planificar amb un calendari viu els seus continguts, metodologia d'implementació, recursos i avaluació. Un espai de treball amb l'ambició d'ocupar-se de tots els àmbits que afecten la vida de les persones joves adaptant-se a la realitat territorial i articulant un sistema de coordinació transversal. Una mirada integral, que posa a la persona jove al centre, amb una atenció individualitzada on és l'Administració qui s'adapta. Una perspectiva transversal,

tant interdepartamental com interinstitucional i col·lectiva, que coordina totes les polítiques públiques. I una vocació de proximitat i municipalista que garanteix l'equitat territorial, l'autonomia personal i la vinculació personal al territori, tot generant sentiment de pertinença i comunitat.

L'**EVJ** configura sistema, de manera que el seu desenvolupament només es completa quan s'incorporen al document central projectes, estudis, models, normes i avaluacions que es desprenen del seu funcionament i planificació. Un conjunt de documents que preveuen la seua actuació a realitzar i la seua avaluació, i que són públics per a tota la ciutadania, com a garantia de compliment dels compromisos adquirits i com a exercici de transparència i govern obert.

Perspectiva de gènere i feminismes

La mateixa coproducció de l'**EVJ**, la seua implementació i avaluació s'ha configurat amb una visió feminista de la participació basada en l'horitzontalitat, la flexibilitat, el diàleg i el consens. A més, s'ha de destacar la configuració del Consell Rector format al 50% per Administracions i al 50% per ciutadania, que genera la necessitat d'implementar mecanismes basats en la negociació inclusiva i oberta.

La igualtat de gènere i la transformació social basada en l'equilibri entre l'esfera pública i privada, el món productiu i reproductiu, la raó i les emocions ha de ser una prioritat de l'**EVJ** que garantisca amb igualtat d'oportunitats i reconeixement de les diferències en l'exercici de plena ciutadania de totes les persones joves. Una mirada transversal que permeta la despatriarcalització de les estructures, de les dinàmiques i dels comportaments en les polítiques de joventut, per afavorir una societat inclusiva basada en els bons tractes, l'agermanament, els hàbits saludables i la cohesió social.

La participació, la cooperació i la codecisió

L'**EVJ** és una eina dinàmica i viva participada de forma activa per tots els agents implicats amb un protagonisme decidit de la joventut que naix de la coproducció de polítiques públiques, amb dinàmiques pròpies i compartides de cadascuna de les parts i amb un òrgan de codecisió com ho és el Consell Rector de l'IVAJ. Tots els seus estadis de desenvolupament contempen espais de participació efectiva amb experiències de codisseny i obertes a la cogestió, especialment, en l'àmbit municipal. El límit per a la participació no el fixarà l'Administració sinó la joventut en funció de la seua voluntat, interessos, necessitats i capacitats. La màxima expressió d'aquest model és el reconeixement del Consell Valencià de la Joventut, i de ara les seues estructures territorials, com a representants de la joventut valenciana.

L'educació en la participació i en valors com ara l'espai de socialització entre persones iguals i el foment de la cooperació, tot defugint la competitivitat individualista, per a la construcció d'una societat basada en la cultura de la no-violència, plural i oberta, és una prioritat de l'**EVJ**.

La igualtat en la diversitat i la solidaritat generacional

El desplegament integral de l'**EVJ** implica, com hem vist, l'arribada a la totalitat del territori i, per tant, el treball en proximitat, el seu caràcter universal i el tracte igualitari per a tota la joventut. L'aplicació de l'**EVJ** serà expressió de la diversitat juvenil, en la seua multiplicitat de perfils, interseccionalitats i, fins i tot, de les singularitats i individualitats. L'Administració s'adapta a la ciutadania, als i les joves, amb una mirada individualitzada, inclusiva i de foment de l'interès general. Amb una voluntat expressa i explícita de mostrar i fer present la diversitat en el disseny, la implementació i l'avaluació de totes les polítiques públiques, incloent així tota la diversitat cultural, de gènere, sexual, afectiva, lingüística, estètica, territorial, ideològica, religiosa, social.

A més, els diferents programes i accions tindran una aposta oberta per la solidaritat generacional, basada en la convivència i el reconeixement de plena ciutadania de cadascuna de les etapes vitals, trencant així amb una societat adultocentrista que viu d'esquenes o que nega la diversitat generacional.

Inclusió activa i efectivitat de drets

La formulació de principis i de drets pot convertir-se en un simple exercici teòric de difícil concreció. L'**EVJ** associa totes i cadascuna de les seues propostes i metodologies d'actuació en drets de les persones joves, de manera que la correcta aplicació de les seues actuacions planificades fa necessària l'explicitació dels drets i corresponsabilitats a què al·ludeix o en els quals es fomenta. L'Administració ha garantir tant els drets com el context perquè les persones joves puguen exercir-los de forma efectiva, amb igualtat d'oportunitats i per formar part activament de la ciutadania.

Tot seguit reproduïm els drets recollits en la Llei de Polítiques Integrals de Joventut que, posteriorment, associarem als plans d'intervenció, programes i serveis.

A continuació reproduïm tot seguit els drets que es reflecteixen en la Llei de Polítiques Integrals de Joventut i que posteriorment associarem als plans d'intervenció.

- Dret a l'autonomia personal
- Dret a l'atenció, a la promoció i a l'educació
- Dret a la participació i al ple exercici de la ciutadania activa

- Dret a l'accés, amb garanties, a una ocupació de qualitat
- Dret a l'emancipació
- Dret d'accés a l'habitatge
- Dret a la protecció social
- Dret a la llibertat d'expressió i d'informació
- Dret a la no-discriminació i a la igualtat d'oportunitats
- Dret a una vida lliure de violències masclistes
- Dret al reconeixement i el respecte de la identitat de gènere
- Dret a aprendre les llengües oficials i a expressar-s'hi
- Dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió o creences
- Dret a la justícia de menors, a la no-privació de la llibertat i també als serveis de prevenció i reinserció social
- Dret a la mobilitat
- Dret a la salut sexual i reproductiva, a la vida sana i a decidir sobre el propi cos, i també a l'educació per a la salut
- Dret a l'esport i a l'activitat física
- Dret a un entorn ambiental sostenible i saludable, i a la protecció davant d'un entorn contaminat
- Dret a l'accés gratuït i universal a Internet i a les tecnologies de la informació i la comunicació
- Dret a l'accés a la informació i a la transparència de les Administracions Públiques
- Dret al consum responsable i a la protecció com a consumidors
- Dret a l'oci i el benestar

Idees força

Hem explicat les línies que defineixen el model de política de joventut que construeix l'**EVJ**, i la manera com es defensaran els principis i drets en què es fonamenta. Ens cal ara fixar els elements que la singularitzaran, que en definiran el caràcter i que es convertiran en la seua carta de presentació. Quines seran les quatre primeres idees que formularem quan l'hàgem de definir, són les quatre idees força de l'**EVJ**.

Interlocució i vincle

La primera obligació de tota política de joventut plantejada com a servei públic és disposar els recursos tècnics i humans necessaris per a mantindre un contacte permanent amb la realitat juvenil que permeta, en primera instància, conèixer de forma plural les seues opinions, actituds, interessos, demandes i queixes, i que done capacitat, en segona instància, de discutir, negociar, acordar, col·laborar i generar propostes conjuntament. La capacitat d'interlocució amb les persones joves és, per tant, allò

que defineix la capacitat efectiva de construir i aplicar una política de joventut que estiga aferrada a la realitat i que evolucione al seu costat. L'adquisició d'aquesta capacitat, doncs, és prèvia a qualsevol altra actuació, i l'element que ens permet constatar que s'ha assolit en un nivell suficient és l'existència de vincle.

Existeix vincle quan les parts que es relacionen o interlocuten assoleixen un grau de confiança mútua suficient per a dialogar, discrepar i buscar acords per a cooperar. L'Administració en tots els seus nivells i a través dels seus professionals, les persones joves a partir de la seua acció individual o a través de les seues organitzacions i representants, interlocuten i generen vincle entre ells, a peu de carrer, a les seus de les entitats, en els equipaments juvenils, als dependències municipals, als centres educatius o en qualsevol àmbit o espai que esdevinga referència per a les persones joves.

La primera constatació que l'**EVJ** comença a caminar és l'existència d'interlocució amb els i les joves des de tots els nivells competents de l'Administració i a través de totes les organitzacions i institucions que els representen o a través de les quals s'expressen: espais de confiança, diàleg i debat continuats, compartició d'objectius i aspiracions, cooperació per aixecar propostes i projectes nous i, per tant, vincle.

Experimentació i aprenentatge

Hem vist que entenem la condició juvenil com aquell moment o període de la vida durant el qual es conjuga, per primera vegada, la capacitat d'actuar com a ciutadans de ple dret (estudiar, treballar, emancipar-se, opinar, participar, influir), i de fer-ho en tant que persones joves (experimentant, creant, reivindicant, gaudint, compartint, socialitzant). És un període essencial d'adquisició de coneixements i aptituds necessaris per a la construcció del projecte vital de cadascú i de provatures successives per intentar dur a la pràctica els projectes que donen satisfacció als interessos individuals o col·lectius.

Parlem d'aprenentatges perquè, a més del vehicle formal de l'educació reglada, les persones joves adquireixen coneixement per la via pràctica, posant a prova les seues capacitats, fent provatures reals amb les seues idees i projectes, experimentant amb la novetat i reformulant tot allò que els ha estat donat. De fet, pràcticament tot el que fan les persones joves es pot observar com a aprenentatge, perquè ho fan per primera vegada, perquè forcen els límits del que han après per la via formal i perquè ho posen en qüestió gairebé per defecte. Experimenten i aprenen experimentant.

Dos elements són essencials per tal que aprenentatge i experimentació es donen en tota la seua dimensió i siguin

realment profitosos: el **protagonisme** ha de ser sempre de les persones joves (són elles qui ho fan) i tenen no el dret sinó gairebé l'obligació d'**equivocar-se** (si no hi ha error, no hi ha experiment).

La funció essencial de l'**EVJ** serà generar les condicions i els recursos necessaris perquè les persones joves desenvolupen idees, projectes, programacions, campanyes i activitats en les quals tindran el nivell de protagonisme que decidisquen. Els objectius bàsics de totes i cadascuna de les actuacions realitzades serà l'assoliment d'**aprenentatges** per totes les vies possibles, la metodologia essencial serà l'**experimentació**, i la concreció pràctica serà una agenda d'activitats, projectes i serveis genuïnament juvenils.

Empoderament

L'empoderament juvenil fa referència al procés d'adquisició individual d'aptituds, habilitats i coneixements per fer front als reptes i dificultats de la societat actual. Les polítiques de joventut, en pràcticament tots els nivells de l'Administració, han fet seu aquest concepte, i hui en dia és difícil trobar programes d'actuació pública en aquest àmbit que no l'usen amb profusió. Però no hi ha resposta única ni fàcil quan ens preguntem sobre la millor manera de donar suport a l'empoderament juvenil. L'**EVJ** proposa una visió determinada de l'empoderament per orientar amb claredat les actuacions necessàries per a afavorir-lo.

Una persona jove empoderada és aquella que ha tingut l'oportunitat de prendre decisions en llibertat sobre el seu projecte vital, després d'haver gaudit de vies de formació i aprenentatge suficients, d'haver tingut accés normalitzat als serveis i recursos públics adients per remoure els obstacles i superar les necessitats de tipus social, cultural, econòmic i de gènere a què s'haja hagut d'enfrontar i també havent fruit d'un entorn comunitari i afectiu satisfactori basat en els bons tractes i la tolerància.

La voluntat de l'**EVJ** de promoure i afavorir l'empoderament juvenil reposa, en conseqüència, en l'aplicació de polítiques d'acompanyament a mig termini (basades en projectes socioeducatius desplegats per professionals de joventut), en garantir la igualtat d'accés de tota la població joves als recursos públics destinats a la millora de les condicions de vida (formació, ocupació, habitatge) i en programes de promoció per incentivar l'emprenedoria social i econòmica.

Transformació digital

Un dels fenòmens més evidents que constatem en l'actualitat a través de la sociologia és l'acceleració dels canvis. La modificació dels entorns socials, econòmics i culturals es produeix a un ritme cada cop més alt, i això en dificulta l'estudi i, sobretot, l'adaptació. És difícil seguir l'evolució dels comportaments i dels hàbits socials perquè estan sotmesos

a un munt de variables que es transformen sense temps material per assumir i racionalitzar-ne els efectes. La població que afronta aquesta nova realitat d'una manera més dràstica és la jove, i el vehicle d'expressió més clar i explícit és l'ús intensiu de les tecnologies i de les xarxes digitals.

Aquesta nova realitat genera sens dubte sensació d'incertesa i es pot viure com una amenaça en la mesura que resulta gairebé impossible predir els escenaris a què ens menaran els canvis. Però es pot viure també com una oportunitat si som capaços d'identificar els elements de la nova realitat que són potencialment eines de progrés social i de millora de les condicions de vida. Si bé és cert que les persones joves són les primeres i les que amb més intensitat viuen els efectes nocius de les transformacions socials i econòmiques, són també les que tenen més i millors capacitats per a fer un ús positiu i enriquidor de les eines que ens aporta la revolució tecnològica i digital. L'**EVJ** no observarà les transformacions socials com una simple espectadora, sinó que s'hi endinsarà per minimitzar tant com siga possible les amenaces i per potenciar-ne tant com pugua els efectes beneficiosos.

L'**EVJ** afronta la transformació digital com un procés d'adaptació a noves realitats socials en el qual la tecnologia no és el centre ni l'objectiu sinó un instrument valuós per a potenciar noves formes de relació i cooperació, facilitador del **desenvolupament comunitari** i potenciador de la **innovació**. En aquest context, la incorporació d'eines tecnològiques i el treball a través de la xarxa, facilita les relacions horitzontals **entre iguals**, amplia les possibilitats de **cooperació** entre tota mena d'agents de manera gairebé il·limitada i obviant les fronteres territorials, ajuda a detectar i a fer visibles les aptituds i el **talent** que d'una manera o altra tothom posseeix, permet **compartir** coneixements diversos per posar-los al servei de projectes **comuns** i potencia la idea de l'**esforç** compartit. Amb una relectura ràpida de la frase anterior ens adonem que no fem altra cosa que promoure amb noves eines els valors clàssics que sempre s'han defensat o impulsat des de les polítiques de joventut. Així doncs, la **transformació digital** ens permet aprofundir en els objectius que sempre hem volgut treballar amb noves eines, facilitadores i potenciadores.

Finalment, l'aprofitament de la tecnologia com a instrument genera també oportunitats de gestió que multipliquen les possibilitats de treball. La gestió de dades, l'obertura a compartir informació i l'ús de les xarxes com a vehicle de comunicació permeten, d'una banda, donar millor compliment a la voluntat de transparència, un dels principis essencials de l'**EVJ**; d'altra banda milloren la capacitat de seguiment i avaluació de les polítiques aplicades i, finalment, es converteixen en l'instrument essencial de les xarxes de professionals, d'equipaments i de serveis que vol implantar l'**EVJ**.

L'**EVJ** facilitarà la transformació digital amb una visió omnicomprendensiva dels fenòmens socials i de les millores tecnològiques que la integren, incorporant les noves eines de gestió que l'acompanyen, aplicant en termes d'innovació social la filosofia que porta implícita (obertura, horitzontalitat, compartir, comunitat) i promovent programes que faciliten la incorporació dles persones joves als nous escenaris de desenvolupament social.

Eixos creuats

La intervenció prevista a través de l'**EVJ** posarà sovint l'accent en plantejaments que poden, aparentment, semblar contradictoris, perquè designen conceptes oposats. Tanmateix, a l'hora de fonamentar els plans d'actuació no es vol defugir la complexitat, que és un element constitutiu de la realitat juvenil, i es vol abordar obertament i sense recances. Exposem aquestes dicotomies com uns eixos que creuran transversalment tota la intervenció prevista a l'**EVJ**. Els dos extrems oposats de cadascun d'aquests eixos queden units per una línia d'intervenció que els professionals de joventut han de recórrer completament en la seua tasca quotidiana. Els dos pols existeixen necessàriament alhora i, de fet, cadascun d'ells no es pot entendre sense l'oposat. No s'anul·len entre ells, sinó que es complementen.

Individu / Col·lectiu

La base de tota política de joventut és el treball en proximitat, i la màxima expressió d'aquesta idea és la relació directa amb les persones joves. Els serveis, espais i programes han de garantir l'atenció singularitzada, tant perquè done resposta a necessitats o dificultats personals, com perquè responga a la petició de suport per a projectes individuals. L'empatia i el treball emocional són en aquest àmbit els principals instruments de què farà ús el professional que hi intervinga, i és ací on prendrà un especial relleu una dotació de recursos humans suficients en l'àmbit local per atendre aquest tipus d'intervenció.

En sentit oposat, tota política de joventut treballa al mateix temps el fet col·lectiu. En primer lloc, perquè l'entorn d'aprenentatge natural dles persones joves és el grup d'iguals, que esdevé referència per a l'autoafirmació i la recerca d'identitat. El treball socioeducatiu radica en bona mesura en el treball del grup i, en un altre sentit, quan es promou la participació i la capacitat d'incidència social i autoorganització, el col·lectiu (formal o informal) és la unitat bàsica de treball a partir de la qual es desenvolupen els projectes comunitaris. Finalment, la promoció de la participació radica en bona mesura a promoure la capacitat de representativitat i autoorganització expressada a través d'associacions, consells o organitzacions similars.

Igualtat / diversitat

Un dels principis indefugibles a través dels quals s'articula l'**EVJ** és la igualtat d'accés a serveis, recursos i oportunitats facilitats per l'entorn, pels serveis públics, i fins i tot per la iniciativa particular. En aquest sentit, una part essencial de les polítiques de joventut consisteix a garantir que no hi haurà diferències d'accés en funció de situació econòmica, social, cultural, ideològica, de gènere, religiosa o de qualsevol altre tipus. Tots iguals davant de les possibilitats d'expressió, d'aprenentatge, de desenvolupament laboral i professional, i de realització personal.

Però no hi ha igualtat ni equitat si no hi ha reconeixement previ de la diversitat o, si es vol, de la singularitat. La diversitat viscuda com a riquesa i no com a obstacle, com a contribució a la comunitat i no com a barrera de relació, com a oportunitat per a l'aprenentatge i no com a dificultat per a la integració. L'**EVJ** no afronta la diversitat només com una simple constatació, sinó amb un paper actiu per fer-la present, mostrar-la i proposar-la com a enriquiment col·lectiu.

En aquest sentit, també sota el paraigua del Pla VICS, s'ha desenvolupat l'Estratègia Valenciana d'Igualtat de Tracte, No Discriminació i Prevenció dels Delictes d'Odi amb una aposta transversal per la solidaritat generacional i el reconeixement de ciutadania plena de totes les etapes vitals, i contra la discriminació en el marc d'una societat adultocentrista.

Públic / comunitari

La primera, i probablement més important, aportació de l'**EVJ** en tant que servei públic consisteix en la disposició dels recursos necessaris per a garantir drets, atendre necessitats i fer possible el desenvolupament d'interessos i projectes. És, per tant, la garantia que res del que considerem essencial estarà mancat de possibilitats reals de desenvolupament. En aquest mateix sentit, i tenint en compte que els recursos disposats són de domini públic, l'**EVJ** ha de garantir també que se'n farà un ús correcte i adequat a l'interés general, quan siga gestionat per persones, grups, col·lectius, organitzacions o comunitats integrades per joves. El desplegament de criteris i normes, i la concertació, seran els vehicles per aconseguir-ho.

Però l'aspiració última de l'**EVJ** és, complementant la seua evident voluntat de servei públic, que les persones joves tinguen la capacitat real de desenvolupar per si mateixes els seus projectes, que facen aportacions a la comunitat des de la seua singularitat i que disposen de les eines adequades per organitzar-se i gestionar serveis, projectes i iniciatives que, respectant els seus objectius específics, tinguen també vocació pública. La comunitat, entesa com a l'agrupació organitzada de ciutadania per assolir determinats objectius que persegueixen el bé comú, tindrà

sempre per a l'**EVJ** un espai de preferència, i se li cedirà pas en la mesura que tinga voluntat d'actuar. Allí on no tinga aquesta capacitat, per les raons que siga, el servei públic garantirà els mínims desitjables.

Proximitat / territori

La mesura d'avaluació essencial per a l'**EVJ** serà la capacitat real de desplegar arreu del territori i atenent a les singularitats de cada indret els recursos, espais, serveis i programes necessaris per a arribar a la totalitat d'les persones joves o per aproximar-se el màxim possible a aquesta fita. El caràcter universal de les polítiques de joventut s'expressa, així doncs, en la capacitat d'arribar en proximitat al conjunt de la població. L'àmbit local és la unitat de mesura bàsica per ponderar l'eficàcia de les polítiques de joventut, i fins i tot programes concebuts per al conjunt del territori necessiten un espai de concreció i desplegament local. Tota persona jove tindrà prop un referent professional, un espai de suport i trobada, diversitat de serveis per atendre les dimensions diverses del seu desenvolupament (formació, treball, cultura, salut...) i oportunitats per desenvolupar les seues inquietuds.

Al mateix temps, el desplegament de l'**EVJ** requereix una dimensió de país que permeta articular els recursos amb visió d'equilibri territorial, aportant a cada zona o indret l'esforç més adequat per atendre la seua singularitat, compartint criteris i línies d'intervenció i generant xarxes de suport que complementen l'acció local i actuen com a potenciadors quan els projectes treballats en proximitat desborden els límits del seu entorn. D'altra banda, la visió de conjunt del país permetrà desplegar serveis físics en diferents nivells territorials, organitzant programes mancomunats, quan siga més eficient, i aportant recursos ambiciosos que superen la capacitat local i puguen donar servei a zones predeterminades per una lògica geogràfica i logística concreta.

Agents de l'EVJ

El desplegament de l'**EVJ** no és missió exclusiva del Govern i ni tan sols n'és el principal actor. Si fóra així, la seua capacitat real d'incidència en la realitat juvenil seria molt limitada i l'orientació de les seues actuacions adoptaria un biaix tecnocràtic que probablement és en l'arrel de molts programes fallits o defectuosos del passat.

Entenem l'**EVJ** com un sistema organitzat i planificat de criteris, línies d'intervenció i actuacions concretes protagonitzades per diversitat d'agents que es coordinen, cooperen, complementen i potencien mútuament. Aquesta xarxa de relacions inclou no la possibilitat sinó la necessitat que cadascun d'aquests agents intervinguen en el disseny

de l'**EVJ** amb el respectiu coneixement, opinió, propostes i capacitat d'actuació. És així com han pogut intervingre efectivament en l'elaboració d'aquest mateix document. De manera inherent a tot procés participatiu, a més, cal destacar que tant la creació com el posterior desplegament i execució de l'**EVJ** no exclou en cap cas el debat, la discrepància i la negociació, previs als acords i la cooperació que hi ha en la voluntat original d'aquest projecte.

Expliquem tot seguit quins són els agents de l'**EVJ** i de quina manera hi intervenen.

Joves

El model de l'**EVJ** s'aproxima a les persones joves des d'una doble perspectiva. Les entenen, en primer lloc, com a **objecte** de les polítiques públiques per fer-les receptors de serveis i suports, però hi proposem i demanem, al mateix temps, que siguen **subjecte** de les polítiques, que intervinguen de forma decisiva en la seua construcció, en la posterior execució i, per descomptat, en l'anàlisi i valoració de resultats. L'**EVJ** ha de generar les condicions necessàries perquè esdevinguen protagonistes (subjecte) de les actuacions de les quals són destinatàries (objecte). Com a finalitat de fons, l'**EVJ** ha de contribuir també a generar la consciència social que juga un paper rellevant en el progrés social, cultural, polític i econòmic de la comunitat en què viuen.

Les persones joves, per tant, han de poder ser participants de les polítiques de joventut en tots els estadis possibles del seu procés d'aplicació. En conseqüència, han de tindre accés a tota mena d'informació que potencialment els afecta, han de tindre la possibilitat d'opinar amb llibertat, amb canals pràctics per a comunicar i expressar públicament les seues posicions, amb vies adequades per a proposar, reclamar i exigir, han de tindre la capacitat d'intervindre en les decisions que definiran les actuacions que els tenen com a objecte o que els afecten d'alguna manera, amb sistemes regulats per a executar part de les polítiques acordades i han de poder també revisar, analitzar i valorar el resultat de les polítiques.

Tots aquests estadis de participació s'entenen com a drets que han d'estar a l'abast de la població jove, i han de poder fer-los efectius en la mesura que hi tinguen interès o que ho desitgen, fins al màxim nivell a què vulguen arribar. Aquests drets han d'anar acompanyats de compromisos i d'assumpció de responsabilitat en la mesura que la seua pràctica implique la despesa de recursos públics. En aquest sentit, l'Administració ha de garantir els canals adequats per a fer possible l'exercici dels drets, i ha de fixar els paràmetres bàsics per a garantir que s'exerciran amb la responsabilitat mínima necessària, i valorant, en cada cas, la capacitat individual o col·lectiva d'assumir-la.

La intervenció de les persones joves en l'**EVJ** s'articula en la seua màxima expressió a través del **Consell Valencià de la Joventut**, que recull i articula la seua opinió, que les representa en tots els espais de decisió possibles i que participa de l'execució de determinades línies d'intervenció, amb accions pròpies o en cooperació amb l'IVAJ o altres organismes o departaments del Govern. La seua actuació té també una dimensió territorial, en la mesura que articula l'acció dels consells locals o territorials, que en recull el parer, les propostes i els projectes, i els trasllada a les instàncies corresponents del Govern. En un altre sentit, el desplegament territorial de l'**EVJ** compta com a interlocutors directes i cooperadors als mateixos consells locals, a través de les polítiques aplicades pels municipis.

Cal destacar que l'**EVJ** contempla el protagonisme juvenil també a través de la participació de col·lectius no formals o grups d'interés juvenil que prenen la decisió de no institucionalitzar la seua existència, però que tenen espais certs d'activitat i una voluntat de participar. En aquests casos, esdevé central el paper interlocutor dels professionals de joventut adscrits a cadascun dels territoris (municipis o mancomunitats), que estableixen el vincle necessari per a recollir el seu posicionament i per a trobar canals de relació que suplisquen la formalitat. És també aquesta actuació establida dels professionals la que permet la participació de persones joves individuals, no associades, que tampoc no s'integren en l'acció organitzada dels consells. La capillaritat a què ja hem al·ludit més amunt i a la qual aspira l'**EVJ**, es planteja la necessitat de tindre en compte l'opinió i l'actuació concreta dles persones joves, també individualment.

La intervenció dles persones joves en l'**EVJ** amb un paper decisiu es planteja, finalment, de manera indirecta a través dels mecanismes de coneixement i anàlisi de la realitat que es desplegaran des de l'IVAJ. Un **Observatori Valencià de la Joventut** realitzarà o encarregarà periòdicament estudis i recerques per conèixer les condicions de vida del col·lectiu jove valencià, per analitzar aspectes sectorials de la seua realitat o per recollir el seu parer a través d'enquestes d'opinió. El protagonisme innegable que han de tindre les organitzacions juvenils no ha d'ocultar una realitat en què el percentatge de joves associats amb prou feines supera la quarta part de la població, de manera que contemplar les persones joves com a agents decisius de les polítiques que s'hi adrecen implica necessàriament tindre un coneixement acurat i estable de la seua realitat i opinió.

Món cívic – associatiu

La capacitat organitzativa dles persones joves i de les institucions que tenen les persones joves com a objecte de la seua atenció és un actiu essencial en el desplegament de l'**EVJ**. Les entitats de temps lliure, els seus serveis, equipaments i programacions conformen en potència una

xarxa que recorre la totalitat del país. L'**EVJ** vol facilitar i promoure la seua articulació real com a xarxa i obrir-li les portes de les polítiques de joventut per tal que s'hi incorporen com a agent decisiu.

En un altre sentit, cal visualitzar com a agents rellevants totes aquelles organitzacions que no hem definit tradicionalment com a juvenils, però que estan constituïdes en un percentatge rellevant per joves, o que adrecen serveis i activitats a joves. El potencial com a agents juvenils de les organitzacions esportives, de les bandes de música, de les festes populars, de les organitzacions socials i de voluntariat, de les ONG dedicades a la cooperació, al medi ambient o de qualsevol altre àmbit temàtic associatiu que agrupe o s'adrece a la població jove és innegable i, en canvi, poques vegades són objecte d'actuació directa des de les polítiques de joventut. Aquestes organitzacions són un espai d'interlocució molt valuós amb les persones joves, gaudeixen d'una imatge social positiva i tenen un gran potencial com a generadores d'actuacions pensades des de l'òptica juvenil. La sectorització o compartimentació de les polítiques públiques tot sovint allunya aquest tipus d'organitzacions de les polítiques de joventut per raons purament competencials, i es menysprea, probablement de manera inconscient, un instrument de valor irrepelible per a les dinàmiques juvenils. L'**EVJ** es planteja també com a repte la integració en el seu camp d'actuació d'aquesta àmplia varietat d'organitzacions que de manera genèrica anomenem entitats d'interés juvenil.

En molts casos, l'aproximació de les organitzacions juvenils o d'interés juvenil a l'**EVJ** s'articularà a través de la seua participació en el Consell Valencià de la Joventut, però a vegades també es farà de manera individual o específica, en la mesura que tinguen un àmbit d'actuació o especialització que encaixe amb mesures o accions incloses en la política integral de joventut del Govern.

Professionals

Els i les professionals de les polítiques de joventut són agents imprescindibles i insubstituïbles per al desplegament de l'**EVJ**. Ja hem explicat que, des de la perspectiva de l'Administració, l'adequada dotació de recursos humans en tots els punts del territori és pràcticament una condició prèvia a qualsevol aplicació pràctica de les polítiques. Contemplar-los com a agents de l'**EVJ** és, per tant, una obvietat. Mirem de fer, tanmateix, quatre precisions que són decisives per a entendre de quina manera hi actuen com a agents.

En primer lloc, cal distingir aquells professionals efectivament assignats a unitats tècniques de joventut, siga pel desplegament de polítiques generals des de l'IVAJ, siga com a tècnics en l'àmbit local. No hi ha dubtes sobre la necessitat de la seua participació com a agents rellevants. Però sabem que les polítiques de joventut es contemplen

des d'una perspectiva àmplia, i que prenen també en consideració també multitud de serveis i programes que es desenvolupen des d'àmbits sectorials i que, malgrat això, s'adrecen totalment o parcialment a les persones joves. La constatació d'aquest fet ens fa pensar en una diversitat de professionals que treballen amb les persones joves sense ser explícitament professionals de les polítiques de joventut. La llista podria ser llarguíssima, però n'hi haurà prou amb esmentar alguns exemples, com ara mestres i professorat, orientadores ocupacionals, treballadors socials, educadors socials, monitores esportives, tècnics de salut o, perquè no, agents policials dedicades a tasques preventives. La llista podria ser interminable. Queda clar que els i les professionals de joventut que treballen en unitats tècniques específiques han de ser agents decisius en l'**EVJ**, però cal considerar també l'aportació, a través del treball transversal, d'aquesta miriada de treballadores i treballadors que estan en contacte quotidià amb la població jove. La interdisciplinarietat, per tant, ha de jugar un paper essencial entre professionals de joventut.

Destaquem en segon lloc que no tots els professionals de joventut treballen des de l'Administració. Cal prendre en consideració l'existència de col·lectius professionals que exerceixen la seua tasca des del món associatiu o des d'entitats sense ànim de lucre, i dels que ho fan treballant per a empreses especialitzades en algun àmbit de l'atenció a les persones joves. Amb independència de la valoració que es faça de la idoneïtat d'un sistema o altre de treball, constitueixen una realitat previsiblement en creixement que l'**EVJ** també contempla i pren en consideració.

La tercera precisió té a veure amb la naturalesa de l'aportació professional. Ho fan habitualment aplicant programes o serveis propis de l'Administració, d'entitats o empreses que són els que determinen les directrius, els criteris i els objectius últims del treball. La major part de vegades que els i les professionals expressen parer tècnic ho fan representant l'organització, tinga la naturalesa que tinga, per la qual treballen. Però no hi ha cap sector professional, econòmic o de gestió pública que es puga sentir consolidat sense la veu especialitzada i independent dels seus professionals. El seu coneixement, expertesa i criteri va molt més enllà de les responsabilitats específiques que assumeixen com a treballadors i treballadores, i el col·lectiu ha de desenvolupar posicionaments de sector sense els quals qualsevol àmbit públic d'intervenció queda coix. Cal, per tant, activar com a agents rellevants de l'**EVJ** els col·lectius i les entitats professionals que intervenen en el sector amb veu pròpia, siga com a expressió professional estricta, siga com a organització sindical o fins i tot com a associació patronal.

Finalment, l'aportació professional s'ha de reflectir també en una consolidació del seu paper en l'aplicació de polítiques.

L'**EVJ** ha de ser també un instrument per l'articulació professional, i ho farà generant ofertes formatives, creant espais d'interlocució estables i normativitzant les dotacions de professionals necessàries en cada realitat i context social.

Administració

El paper de l'Administració com a agent de l'**EVJ** té a veure sobretot amb la dotació essencial de recursos i amb la creació d'instruments tècnics i de gestió que permeten l'articulació de l'acció combinada de tots els agents. La seua intervenció contempla tres nivells bàsics.

En primer lloc, l'acció de Govern. Pocs àmbits competencials del govern autonòmic escapen a la necessitat d'atendre els i les joves des d'una perspectiva o altra. Cal, en primer lloc, que la seua actuació específica es visualitze i, en segon lloc, que siga eficaç des del punt de vista de les polítiques de joventut. L'**EVJ** recull i descriu tota l'acció de govern adreçada a la població juvenil, n'analitza els continguts i l'abast per suggerir millores, canvis de criteri i atenció a necessitats desateses i proposa mesures de coordinació i cooperació entre departaments i amb la resta d'agents.

En segon terme, l'actuació estricta de l'IVAJ, que equival a l'acció especialitzada en joventut del Govern. La seua funció essencial és desplegar instruments que permeten planejar el conjunt de la política de joventut, fer-la coherent, donar-li continuïtat i buscar la cooperació i complementarietat de tots els agents que hi intervenen. És el vehicle, finalment, a través del qual es dota de recursos suficients el nivell local de l'Administració.

El tercer estadi de l'Administració com a agent de l'**EVJ** és el local, que es converteix en la concreció pràctica de les mesures que arriben efectivament a les persones joves, tant a escala individual com col·lectiva. Els ajuntaments i les organitzacions mancomunades despleguen els recursos de què disposen per entrar en relació estable amb la gent jove, per acompanyar-la en proximitat, per atendre-la de manera pràctica i física, i per impulsar tant les vies concretes de participació que són al seu abast com els projectes que vulguen desenvolupar. Les polítiques de joventut esdevenen significatives o fallides just en el context local. És ací on es comprova de manera empírica l'eficàcia de les mesures adoptades i, per tant, ha de ser també un àmbit d'actuació amb autonomia i capacitat de decisió per a orientar les seues actuacions. Atesos els marcs generals que cal complir per a garantir drets i serveis de manera universal, és en l'entorn municipal on cal decidir les prioritats de cada territori i adoptar les metodologies més adequades per donar resposta efectiva a necessitats, demandes i desitjos juvenils.

Remarquem, per arredonir aquest punt, que la figura del regidor o regidora de joventut és essencial per a garantir l'eficàcia de les polítiques de joventut. És el filtre dels

recursos que des de l'Administració arriben a les instàncies professionals per a treballar quotidianament, i té sota les seues mans la capacitat de validar els criteris que li proposen els seus tècnics, de matisar-los o de contradir-los. Així mateix, és probablement la figura en qui es pot personalitzar de manera més clara la capacitat real de les polítiques de joventut de tindre pes en l'ordre de prioritats de l'acció política.

Criteris d'execució

Una de les principals virtuts de l'**EVJ** és també un factor de complexitat: la diversitat d'agents que treballen en paral·lel i que hi cooperen per aplicar-ne els continguts l'enriqueixen i li donen múltiples punts de vista, però alhora fan difícil la coherència metodològica, perquè cadascú actua segons la seua naturalesa i partint de pressupostos diversos. Cal trobar, per tant, elements bàsics de consens que eviten divergències en aspectes bàsics que podrien comprometre la coherència global de l'**EVJ**. S'estableix, doncs, un nombre xicotet però essencial de criteris compartits que han de ser respectats per tots els agents que hi intervenen. Són aquests.

Progressió

L'**EVJ** no és un projecte acabat: es construeix, es modifica, evoluciona i es transforma a mesura que s'aplica. La majoria de propostes estratègiques d'intervenció tenen com a punt de partida un llarg període inicial d'estudi i anàlisi a partir del qual es generen els continguts a treballar i s'articulen en forma de pla d'intervenció; la seua aplicació no comença fins que no s'ha ultimat el pla, i el punt de partida és precís i definit. No és el cas de l'**EVJ**.

Una de les constatacions essencials d'origen és que el desenvolupament de les polítiques de joventut a la Comunitat Valenciana requereixen un esforç inicial rellevant en dotació de recursos de tot tipus. No és realista esperar que la totalitat de recursos necessaris es podran disposar de bell principi i, d'altra banda, tampoc no és raonable fer esperar les persones joves a iniciar les actuacions només quan hi haja determinats recursos.

L'**EVJ**, per tant, acorda d'entrada els fonaments del seu funcionament, defineix una estructura i una metodologia de treball, enumera i preveu la diversitat d'àmbits en què caldrà intervindre i prioritza les actuacions més immediates. Amb aquest bagatge inicial comença el seu desplegament pràctic, posa a prova els pressupostos en què basa la seua actuació i desenvolupa en paral·lel processos intensos de coneixement de la realitat juvenil i de recursos de tot tipus disponibles.

Aquest plantejament es podria viure com una dificultat o com una limitació pràctica, però l'**EVJ** ho converteix en

una oportunitat per a dotar-se de sentit i alinear-se amb la realitat juvenil. No hi ha objecte de treball que presente una realitat i uns condicionants tan variables i canviants com les persones joves, i un dels obstacles tradicionals de planificar la intervenció en aquest àmbit és justament la dificultat de preveure actuacions a mig i llarg termini que poden veure alterades les circumstàncies que les han motivades. L'**EVJ**, en canvi, dóna l'oportunitat de modelar-ne els continguts i previsions a mesura que s'actua, i es dóna marge de maniobra per adaptar-se a aquesta realitat canviant. A mesura que treballem adquirim nou coneixement i aprofundim en els mecanismes d'interlocució i participació, de manera que tenim cada cop més eines per afinar la intervenció.

Veurem en l'apartat de temporització que els cinc anys d'aplicació de l'**EVJ** proposen una primera fase en la qual es compagina la disposició dels recursos bàsics imprescindibles amb processos d'estudi que han de menar a la creació de mapes territorials de recursos. Això farà que l'**EVJ** arribe al seu equador (el tercer any) amb coneixement renovat i ampliat de la realitat. No seria raonable posposar l'inici dels principals programes de treball fins al moment que es dispose d'aquest coneixement i, d'altra banda, tampoc no podem renunciar a fer els processos necessaris per a adquirir-lo mentre estem desplegant nous programes. La construcció de l'**EVJ**, per tant, és un procés que durarà no menys de tres anys, durant els quals es compaginarà la posada en pràctica de les mesures essencials per a tota política de joventut amb l'estudi i la creació d'instruments de gestió que permetran, a partir de la meitat del període, aprofundir i fer un salt endavant en la qualitat de les propostes.

La progressivitat en l'aplicació de mesures i en la dotació de recursos, a més, generarà una dinàmica positiva, perquè farà molt visible i perceptible la consolidació i el desplegament del model.

Primer les persones

Hem afirmat ja en diferents espais que la interlocució, els canals estables de relació i la generació de vincle són condicions prèvies al desplegament de qualsevol tipus de mesura en polítiques de joventut. Hi ha moltes accions possibles per facilitar i promoure la interlocució, però l'única cosa que és essencial i insubstituïble és l'existència d'equips tècnics professionals especialitzats en el treball socioeducatiu de proximitat. Per a treballar amb persones, ens calen persones.

D'altra banda, quan és necessari un esforç de despesa per dotar de recursos qualsevol política concreta que supera les disponibilitats immediates, cal prioritzar. Així mateix, les tres formes bàsiques de despesa són les dedicades als recursos humans, als equipaments públics i a la dotació pressupostària.

L'EVJ estableix com a criteri general que, en qualsevol nivell d'intervenció, i davant de la necessitat de prioritzar despesa, la primera aposta serà sempre a favor de la dotació de recursos humans, que són els que afavoreixen la capacitat d'interlocució, la generació de vincle i el posterior desenvolupament de projectes compartits. En sentit contrari, s'afirma que la despesa econòmica realitzada per a la dotació d'equipaments físics i per a la programació d'activitats entra en risc evident de malbaratament des del punt de vista de les polítiques de joventut quan no va acompanyada o no compta amb un equip de professionals especialitzats.

No a les activitats per les activitats

L'actuació pública dels departaments o serveis de joventut s'associa tradicionalment a la programació d'activitats d'oci i a la creació d'ofertes d'ocupació del temps lliure. L'EVJ, en canvi, contempla només aquesta via d'activitat quan és l'etapa final o la conclusió d'un treball qualitatiu previ.

La prioritat de l'acció pública en matèria de joventut tal com l'entén l'EVJ és, en primer lloc, generar espais, serveis i mecanismes d'acollida, atenció i interlocució per garantir un bon coneixement de la realitat en tota la seua diversitat; en segon lloc, promoure el desenvolupament de projectes, programacions o serveis dissenyats i desenvolupats per joves i les seues organitzacions i, en tercer lloc, garantir l'accessibilitat en igualtat de condicions a tots els serveis sectorials que totalment o parcialment s'adrecen a la població jove i que desenvolupen altres departaments de l'Administració (ocupació, habitatge, educació, cultura, salut, esport...).

Assolides i assumides les tres prioritats precedents, és pertinent i necessari programar ofertes estables de serveis i activitats, siga per a donar resposta a demandes i peticions de les persones joves, siga per a cobrir espais d'activitat que ells no poden desenvolupar, siga per a contribuir a desenvolupar les tres prioritats descrites inicialment. Però mai no es contempla la programació com a finalitat en si mateixa, sinó com a vehicle de transmissió de continguts i valors que es treballen amb metodologies participatives.

Missatge positiu

Una de les constatacions més freqüents sobre la percepció social d'les persones joves és l'associació amb missatges negatius o problematitzats. L'aparició pública d'les persones joves en mitjans té a veure la major part de vegades amb la descripció de problemàtiques (consums de risc, conflictivitat en l'oci, taxes d'atur, abandonament escolar, etc.). Tots aquests afers són, òbviament, àmbits de treball específic per a les polítiques de joventut, però cal fugir de la negativitat amb què es presenten habitualment i adoptar un punt de vista constructiu. No es tracta tant de combatre dificultats com d'afavorir sortides positives. No lluitem

contra l'atur sinó que treballem per afavorir l'ocupació. No volem reduir la conflictivitat en els espais d'oci sinó promoure formes d'oci alternatives. Les campanyes mai no són un NO al problema sinó un SÍ a la solució. En aquests àmbits d'actuació l'EVJ sempre promourà la difusió de referents juvenils positius, farà prevenció inespecífica de comportaments de risc sense missatges negatius i convertirà, sempre que siga possible, les mateixes persones joves en les protagonistes i agents de les campanyes de conscienciació en qualsevol àmbit. Com a criteri general, a més, totes les actuacions concebudes com a espais de promoció per a projectes juvenils aniran acompanyades de propostes de comunicació per difondre els seus continguts i cedir protagonisme a les persones joves, obviant fins a la mínima expressió necessària la presència pública de les institucions. Els imaginaris col·lectius negatius no es combaten negant-ne la validesa o impulsant un missatge contradictori, sinó generant visions alternatives, obviant la confrontació, amb un discurs propi, insistent i continuat. No és que la joventut no siga negativa, és que la joventut és positiva.

Tot ens interessa

La voluntat integral de les polítiques de joventut i específicament de l'EVJ no admet dubte i és una constant en el discurs. Però la concreció d'aquesta idea general, a banda de quedar reflectida en la multiplicitat d'àmbits d'actuació interdepartamental previstos en els plans d'intervenció, requereix un posicionament pràctic i quotidià que arribe a ser percebut per la joventut en tant que usuari de serveis públics. Tot i que dur-ho a la pràctica no sempre serà tan fàcil, la formulació d'aquest criteri és ben simple i fàcil d'entendre: un servei de joventut ha d'atendre i donar resposta a qualsevol qüestió que afecte una persona jove. Sense límits.

En molts casos, els recursos, programes i línies de treball del servei en qüestió donaran eines suficients per a atendre les peticions o demandes joves, però ben sovint apareixeran temàtiques imprevistes, propostes insospitades, dificultats d'origen desconegut o problemàtiques sobre les quals no tenim cap experiència prèvia. És justament en aquests casos quan es posa a prova la veritable naturalesa de les polítiques de joventut: si som un espai de confiança, suport i acompanyament al col·lectiu jove, hem de donar-hi resposta.

La via de resposta pot ser directa, si disposem dels recursos necessaris; però també pot ser la derivació a un altre servei sectorial amb un major nivell d'especialització (això és treball transversal) o pot ser un procés d'acompanyament en qüestió fins a descobrir vies alternatives de solució. En qualsevol cas, quan un o una jove s'adreça a un servei d'informació juvenil, a un equipament de joventut, al personal educador, animador o monitor, sempre ha d'haver-hi una resposta en positiu i una proposta d'actuació.

L'espai d'especialització de les polítiques de joventut és la interlocució i la generació de vincle a través de la confiança. La confiança requereix sempre una resposta o una proposta d'actuació per cercar plegats la resposta.

Dret d'incidència

L'aplicació d'una política de joventut ambiciosa que tinga capacitat efectiva de transformar la realitat d'acord amb els seus plantejaments teòrics requereix, entre moltes d'altres coses, però de manera indefugible, el reconeixement tècnic com a especialitat professional. L'àrea de joventut com a unitat tècnica diferenciada és una eina imprescindible en qualsevol nivell de l'Administració que tinga voluntat d'aplicar una política efectiva en aquest àmbit. Calen uns coneixements determinats, unes aptituds específiques i un bagatge pràctic que no pot ser curt ni està exempt de complexitat. Els equips professionals, per tant, han de ser reconeguts com a experts en el seu àmbit, i la seua opinió ha de ser determinant quan en qualsevol departament de l'Administració es plantegen actuacions adreçades a la població jove.

De fet, la clau del treball transversal resideix en primer lloc en la capacitat de cada instància que hi està implicada a aportar valor afegit al conjunt a partir del seu coneixement expert de la matèria que li correspon i, en segon lloc, en el reconeixement d'aquesta expertesa per la resta de parts que cooperen. Cada part s'enriqueix del coneixement especialitzat de la resta de parts i aporta alhora la pròpia expertesa a la resta.

En aquesta lògica de funcionament és on l'**EVJ** proposa el que anomenem dret d'incidència o capacitat d'intervindre en programes sectorials d'altres departaments quan el seu treball amb les persones joves posa en risc o s'allunya dels criteris propis de la política de joventut. En aquests casos, als responsables tècnics de joventut se'ls ha de reconèixer la capacitat de posar en qüestió aquests criteris i, com a mínim, la possibilitat d'entrar en diàleg per trobar espais de consens que facen compatibles els criteris tècnics dels departaments afectats.

El dret d'incidència requereix, lògicament, correspondència en la direcció oposada, i les i els responsables tècnics de joventut han d'admetre els qüestionaments que els puguen fer des d'altres departaments, quan intervinguem amb joves en matèries que els són pròpies.

Les ferramentes

Les ferramentes

El desplegament de l'**EVJ** no és una formulació retòrica de la voluntat d'actuació del Govern, sinó la concreció pràctica, efectiva i visible de les polítiques acordades per tots els agents que intervenen en la seua construcció i que hem enumerat en l'apartat anterior. En conseqüència, la principal garantia de la seua eficàcia és la intervenció directa de tots ells en l'execució de les polítiques, amb suports mutus i complementaris i amb una vigilància tècnica que exerceixen alhora i que té a veure amb la capacitat i els coneixements específics de cadascun dels agents. El desplegament es concreta en tres nivells bàsics d'intervenció: el disseny i l'aprovació dels plans d'actuació, l'execució i la seua avaluació. Tots els agents són presents en els tres nivells i la seua participació s'articula a través de les eines que enumerem i descrivim a continuació, les quals aglutinen poder de decisió, coneixement tècnic i pràctic, capacitat logística d'intervenció i el compromís d'avaluació i revisió continuada.

El Consell Rector de l'IVAJ

El Consell Rector de l'IVAJ és el principal òrgan decisor de l'**EVJ**, però actua al mateix temps com a legitimador bàsic de les polítiques a aplicar. És així com agrupa en una mateixa taula la màxima representació del Govern i el seu desplegament multidisciplinari, la presència del conjunt del territori a través del món local, la participació reforçada d'les persones joves amb un elevat protagonisme per al Consell Valencià de la Joventut, representants d'estudiants i, finalment, el coneixement dels professionals. La composició del consell, regulat per la Llei 15/2017, de Polítiques integrals de joventut, garanteix a més el respecte a la diversitat amb criteris de gènere, participació de persones amb diferents capacitats i presència de tots els grups d'edat juvenil.

El Consell aprova en el seu conjunt l'**EVJ** una vegada recollides les aportacions de tots els agents que hi intervenen, en fa l'avaluació a partir de la documentació facilitada pels equips tècnics que depenen dels òrgans que hi són representats, i fa seguiment i revisió del seu desplegament, amb capacitat d'intervindre per reforçar, ampliar, variar o renovar línies d'actuació a iniciativa de la seua presidència o a proposta dels diversos agents que hi són presents.

En última instància, el Consell Rector és l'espai en el qual es fa visible al màxim nivell l'esforç de cooperació entre els diferents agents que intervenen en l'aplicació de polítiques de joventut a la Comunitat Valenciana i que es tradueix de forma pràctica i concreta en l'**EVJ**.

L'Oficina Tècnica de l'EVJ

L'Oficina Tècnica és l'òrgan operatiu en el qual el Consell Rector de l'IVAJ delega les funcions de coordinar, planificar, impulsar i facilitar l'execució de totes les mesures incloses a l'**EVJ**. Es constitueix formalment, amb estructura i suport administratiu estable, i dirigeix els programes i els serveis del Pla d'Acció de l'IVAJ. Ofereix suport i acompanyament a la resta d'agents per aplicar les actuacions que els corresponen segons determina l'**EVJ**. Per fer-ho disposa d'una xarxa de professionals desplegada arreu del territori i que descriurem més endavant, en l'apartat de la Xarxa Jove.

L'Oficina Tècnica depén orgànicament de l'IVAJ, i la integra un mínim de 10 membres, segons la relació següent:

- Qui ocupa la Direcció General de l'IVAJ, que en dirigeix el funcionament
- Qui ocupa la Subdirecció de l'IVAJ, que supleix la Direcció General quan és necessari
- Una persona tècnica superior de l'IVAJ, designada per la Direcció General, que compaginarà la seua tasca habitual amb la secretaria de l'Oficina. Serà la mateixa que porta la secretaria de la Comissió Interdepartamental de Joventut.
- La persona responsable de l'Observatori Valencià de la Joventut
- Tres persones coordinadores de zona de Xarxa Jove
- La persona responsable de comunicació de l'IVAJ
- Una persona designada pel Consell Valencià de la Joventut
- I una designada entre els membres de les entitats organitzades de professionals de joventut

En funció de les necessitats tècniques i operatives, l'IVAJ pot incorporar a l'Oficina Tècnica assessors i especialistes externs, o altres professionals que treballen per a algun dels agents de l'**EVJ** en aplicació dels seus respectius plans d'intervenció. La participació d'aquests professionals o assessors pot ser permanent o temporal, en funció de necessitats conjunturals.

L'Oficina Tècnica treballa a partir de plans anuals d'intervenció en els quals es concreten les mesures contemplades en l'**EVJ** per cadascun dels agents que en formen part. Fa seguiment de l'aplicació d'aquests plans, dóna suport i acompanya tots els agents en l'exercici de les seues actuacions en la mesura que tinguen necessitat i

ho sol·liciten, i en coordina l'actuació per evitar duplicitats, competències no desitjades i per assegurar-ne la complementaritat. Així mateix, l'Oficina Tècnica elabora o encarrega l'elaboració de les memòries anuals de l'**EVJ**, a partir de la documentació facilitada per cadascun dels seus agents, i l'eleva al Consell Rector de l'IVAJ per a la seua aprovació periòdica.

L'Oficina Tècnica es reuneix plenàriament com a mínim una vegada al mes, i tantes vegades com siga necessari de manera parcial i autogestionada, en funció de les necessitats operatives que es vagen produint.

A banda de les tasques de planificació, coordinació i impuls que li són pròpies, l'Oficina Tècnica atindrà consultes, dubtes i peticions que plantege qualsevol agent de l'**EVJ**, siga en l'àmbit de Comunitat, siga per a afers estrictament territorials. L'oficina mateix establirà un procediment per a formular, vehicular i atendre aquests requeriments de manera àgil. Les consultes podran ser derivades a responsables o unitats tècniques concretes, per tal que hi donen solució quan siga necessari, o seran directament ateses pel seu plenari en els casos en què siga rellevant per al conjunt del sistema.

L'Observatori Valencià de la Joventut

La joventut és un àmbit de recerca consolidat en el camp de la sociologia, i els treballs que en descriuen la naturalesa des de múltiples punts de vista podrien constituir una immensa biblioteca de consulta. Resulta obvi que els que volen dedicar el seu àmbit de treball a les polítiques de joventut hi han d'estar familiaritzats i que fins i tot han de tindre un coneixement acurat de determinades matèries en funció de quina siga la seua dedicació concreta. Podem assegurar, fins i tot, que l'Administració ha d'atendre, entre moltes d'altres, la necessitat de fer accessible i consultable tot aquest bagatge de coneixement, una eina consolidada de treball per als professionals, i ha de garantir, alhora, que aquest coneixement evoluciona i millora a través d'estudis i recerques centrades en la realitat quotidiana sobre la qual li correspon intervindre.

L'IVAJ atindrà aquestes necessitats de manera genèrica a través de l'Observatori Valencià de la Joventut, i el convertirà en una eina pràctica i funcional per al desplegament de l'**EVJ**. Des d'aquest punt de vista, les seues dues funcions bàsiques seran fonamentar i orientar les actuacions previstes per l'**EVJ** a partir del coneixement de les diferents realitats juvenils de la comunitat, i fer seguiment i avaluació de l'impacte de les polítiques aplicades.

L'IVAJ dotarà l'Observatori de recursos humans i econòmics en la mesura que tinga disponibilitats pressupostàries i,

com a mínim, generarà un nucli bàsic de treball, dirigit per un professional especialista en la recerca i avaluació de polítiques públiques. A aquest equip, i per encàrrec de l'Oficina Tècnica de l'**EVJ**, li correspondrà planificar les actuacions i les recerques de l'Observatori. En qualsevol cas, però, com a resultat dels seus treballs, s'haurà de generar, com a mínim i a mig termini, els productes següents:

- Recull anual d'indicadors estadístics sobre les condicions de vida d'les persones joves de la Comunitat
- Enquesta periòdica (cada quatre o cinc anys) a la joventut valenciana
- Elaboració, actualització i anàlisi dels mapes territorials de recursos per a la joventut (equipaments i serveis, serveis transversals, participació i talent juvenil, professionals).
- Plataforma web de divulgació i consulta de totes les recerques i estudis realitzats a partir d'un sistema de dades obertes
- Sistema d'indicadors per a l'avaluació de polítiques territorials (locals) de joventut
- Centre/Repositori de documentació sobre polítiques territorials de joventut

El desplegament d'aquests productes serà progressiu i condicionarà el ritme d'implementació a la capacitat de disposar dels recursos necessaris per a dur-ho a terme. En termes generals, tanmateix, es fixa com a objectiu haver estructurat el camp global de treball de l'Observatori al final del període d'aplicació de la primera **EVJ**.

La realització dels treballs, les recerques, els estudis i els informes serà a càrrec dels membres de l'equip de què puga disposar l'Observatori o bé mitjançant l'encàrrec de recerques externes, tot buscant molt especialment la cooperació acadèmica amb els centres universitaris.

L'Observatori plantejarà a mig termini la col·laboració externa, promourà estudis o recerca comparada, en col·laboració amb centres homòlegs d'altres comunitats autònomes, regions o estats europeus i, en la mesura de les possibilitats, també amb centres universitaris de l'Estat espanyol i de la resta d'Europa.

El resultat dels treballs realitzats en tots els camps es traduiran sempre que siga possible en publicacions electròniques i físiques, de manera que a mig termini es crearà una col·lecció pautada de publicacions sobre el *Coneixement jove*.

Finalment, és especialment important remarcar que la construcció del coneixement sobre les diferents realitats juvenils serà en bona mesura col·laborativa. Tal com veurem en el Sistema de Suport a les Polítiques Locals, l'aportació de recursos als municipis i a les mancomunitats per a

L'aplicació de les seues polítiques de joventut es vehicularà a través de contractes programa en els quals, entre moltes d'altres qüestions, es regularà el compromís dels ens locals d'aportar a l'Observatori dades relatives a la realitat juvenil del seu territori, de les polítiques que hi apliqueu i en ells i del seu impacte. L'Observatori paularà els models tècnics per a la recollida d'informacions i dades, i establirà els mecanismes necessaris per al seu tractament i anàlisi.

La Comissió Interdepartamental de Joventut

La transversalitat de les polítiques de joventut és un criteri central per al seu desplegament pràctic, i de la seua eficàcia depén, en bona mesura, que siguen realment integrals. Si és cert que atenem totes les dimensions de la vida de la població jove i que qualsevol temàtica que els afecte és objecte de la nostra feina, ens cal que totes les àrees de l'Administració coordinen, com a mínim, les actuacions que se'ls adrecen, i que cooperen, en la mesura que siga possible, per construir projectes conjunts.

La qualitat de la coordinació i de la cooperació entre departaments determinarà, per tant, el grau d'integralitat que arribe a assolir l'**EVJ**. Aquesta situació s'ha de reproduir en tots els nivells d'Administració, però es té un especial interès que siga així en el govern autonòmic, perquè tindrà un efecte exemplificador per a l'àmbit local, que és on es produeix el contacte real i estable amb els i les joves.

La **Comissió Interdepartamental de Joventut** és l'òrgan que vehicula el treball transversal en matèria de joventut en l'àmbit autonòmic. En formen part totes les conselleries del Govern amb un representant amb rang mínim de director o directora general. La presidència i, per tant, l'impuls de la comissió correspon a la conselleria titular de l'IVAJ. Les mesures de l'**EVJ** que corresponen al Govern s'articulen a través de la Comissió Interdepartamental, que garanteix els nivells essencials de coordinació i cooperació necessaris de tots els seus departaments.

Les funcions i els objectius de la Comissió Interdepartamental es defineixen a través dels elements següents:

Intercanvi d'informació

Cada departament del Govern explicita en la Comissió les mesures que adreça a les persones joves i n'exposa els principals criteris d'actuació. La Comissió, per tant, permet reunir i posar en comú el conjunt de l'actuació del Govern adreçada a les persones joves.

Coordinació

De la posada en comú es deriva la detecció d'espais de contacte i intersecció entre els diferents departaments. La Comissió és l'òrgan adequat, per tant, per a evitar

duplicitats, per a detectar diferències de criteri en àmbits comuns i, al mateix temps, per a acordar línies d'actuació conjuntes, per a assegurar la complementarietat de les diferents mesures i per a explorar metodologies comunes.

Cooperació

Els beneficis d'una correcta coordinació permeten, entre altres coses, identificar àmbits de treball compartits per diferents departaments, que farien recomanable la creació de projectes en cooperació entre dos o més departaments.

Perspectiva juvenil

L'especialització sectorial de cada departament garanteix el coneixement acurat i detallat dels seus continguts específics, però rarament va acompanyada, per raons pràctiques, d'un coneixement profund de la realitat juvenil. Si tenim en compte que l'eficàcia de les mesures sectorials es multiplica quan l'acompanya un bon coneixement dels usuaris o destinataris de la seua actuació, queda clar que la Comissió Interdepartamental pot ser l'escenari idoni per aconseguir-ho en l'àmbit de la joventut. L'impuls del/s representant/s de l'IVAJ ha de facilitar que tots els departaments sectorials representats en la Comissió atenguen la singularitat juvenil quan adrecen a les persones joves els seus programes.

Dret d'incidència

S'ha definit el dret d'incidència en l'enumeració dels criteris d'execució de l'**EVJ**. L'òrgan que ha de garantir i fer efectiva la capacitat real d'exercir aquest "dret" és la Comissió Interdepartamental de Joventut, perquè és el màxim espai decisor en el qual coincidiran els responsables de les diferents àrees de govern.

Desplegament territorial

Pràcticament tots els departaments sectorials del Govern porten a terme una acció territorial, més o menys desenvolupada i amb pluralitat d'instruments, que incideix en l'àmbit local. La coordinació i la cooperació que es proposa en l'àmbit de comunitat autònoma, per tant, ha de tindre trasllat a l'àmbit local a través d'instruccions pràctiques que cada departament adreçarà als respectius serveis territorials. Aquesta és, sense cap mena de dubte, la funció més complexa de la Comissió, però és també, alhora, la més enriquidora i amb major capacitat d'incidència en la realitat juvenil, si s'executa de manera adequada.

Les funcions descrites fins ara han de fer possible que la Comissió Interdepartamental genere el que anomenem genèricament **Acció de Govern** de l'**EVJ** o, el que és el mateix, les mesures que desplegarà el Govern autonòmic com a agent de l'**EVJ**. En aquest document es descriu més endavant el marc general d'aquesta Acció de Govern prevista per als cinc anys de l'**EVJ**, però hi haurà, a més, una actualització periòdica, en forma de plans anuals de l'Acció

de Govern, que anirà destil·lant i establint un calendari amb totes les mesures previstes.

El règim d'activitat de la Comissió Interdepartamental s'estructurarà a partir de, com a mínim, dues trobades anuals, per compartir i planificar l'Acció de Govern, d'una banda, i per valorar-la i revisar-la, d'una altra. Els representants de l'IVAJ hi jugaran un paper dinamitzador, i generaran, al marge de les convocatòries formals, múltiples trobades de caràcter bilateral per arribar al nivell de concreció desitjat en cada cas o mesura que siga objecte de coordinació o cooperació.

Un/a tècnic/a de l'IVAJ actuarà com a secretari/ària de la Comissió Interdepartamental de Joventut, i serà la mateixa persona que exercirà les funcions secretarials de l'Oficina Tècnica de l'**EVJ**.

D'altra banda, la Comissió designarà quatre membres que formaran part del Consell Rector de l'IVAJ, de manera que els resultats pràctics de les tasques i els acords presos es traslladaran directament als gestors de l'**EVJ**.

Val a dir que el treball transversal i les tasques de coordinació i cooperació són complexes i requereixen un grau de desplegament que, només pot arribar a un nivell de mínima correcció, si s'executen de manera progressiva. Durant la primera meitat de l'**EVJ**, per tant, la prioritat consisteix a construir un adequat marc d'intercanvi i posada en comú d'informació, i els elements més qualitius i que poden donar lloc a la cooperació estrictament entesa, es reserven majoritàriament per a la segona meitat de l'**EVJ**.

Els plans territorials de joventut

Una de les idees que es desprén amb més claredat dels fonaments de l'**EVJ** és que les polítiques de joventut es despleguen preferentment en proximitat, en contacte i relació directa amb la gent jove, tenint en compte la seua realitat concreta i en funció del seu entorn singular. Portant aquesta idea a l'extrem podem, fins i tot, afirmar que tota l'estructura política, professional i participativa construïda per a desplegar l'**EVJ** en l'àmbit de comunitat autònoma té com a finalitat última fer arribar a tota la població jove les mesures i els suports previstos. Resulta obvi, per tant, que tots els programes i els plans ideats amb voluntat global han de tindre rèplica i extensió en programes i plans aplicats a escala local, que són els que faran possible i real l'atenció directa a les persones joves.

El desplegament complet i ideal de l'**EVJ**, per tant, només culminarà quan tots els municipis i nuclis de població estiguen aplicant un pla o sistema d'actuacions pensades en clau local. Per dir-ho d'una altra manera, cada jove

de la Comunitat Valenciana ha de tindre l'aixopluc d'un pla territorial ideat, aplicat i participat des del municipi o agrupació de municipis en el qual visca.

Per tant, tots els municipis han de comptar, en solitari o en cooperació amb altres municipis si tenen una grandària o unes circumstàncies que ho fan recomanable, amb un pla propi de joventut. El pla s'articularà a partir d'un seguit d'àmbits d'intervenció que intentaran garantir la integralitat de l'atenció a les persones joves, d'una bateria de mesures o actuacions programades per a un període no inferior als tres anys i amb una dotació de recursos humans, econòmics i infraestructurals definida. L'impuls del pla correspon a l'ajuntament (un o diversos); l'elaboració i aplicació es realitza en coordinació i amb el màxim nivell possible de cooperació amb la població del territori i les seues organitzacions representatives, i la dotació de recursos prové del pressupost municipal, i dels suports i aportacions de l'IVAJ, articulades a través de l'**EVJ**.

La unitat territorial a què dóna cobertura cadascun dels plans és, per defecte, el municipi, i s'articula a través de l'actuació i la capacitat decisòria de l'ajuntament. Quan els municipis tinguen una dimensió reduïda, que faça impossible disposar de la capacitat operativa mínima per a assolir la integralitat amb què les polítiques de joventut han d'atendre les persones joves del seu territori, s'establiran espais de cooperació supramunicipal mitjançant mancomunitats o òrgans equivalents. En aquests casos un únic pla abastarà la totalitat de municipis que l'integren, o se'n crearan diversos, segons les agrupacions de municipis que tinguen sentit i coherència per les seues característiques sociogeogràfiques. En qualsevol cas, cada pla supramunicipal adreçarà les seues actuacions a la totalitat de joves dels municipis que l'integren i compartirà els recursos de tot tipus amb què es puga dotar la mancomunitat a través de les aportacions dels diferents pressupostos municipals i del suport provinent de l'IVAJ.

Els criteris amb què s'agruparan els municipis respondran a l'ordenament territorial que en el seu moment establisca el govern autonòmic i tindran en compte les semblances geogràfiques, econòmiques, de dotació de recursos públics, logístics i de comunicació, a més de les lògiques relacionals dles persones joves del territori d'acord amb els centres de formació, nuclis econòmics o zones d'oci.

Es contempla també la possibilitat d'un pla territorial que agrupe la política de joventut de dos o més municipis de grandària suficient per a comptar amb un pla propi, però que per raons d'afinitat tècnica o per aprofitar sinergies d'entitats o col·lectius juvenils que duguen a terme la seua activitat més enllà dels límits municipals, preferisquen desenvolupar un projecte o pla compartit.

Una de les claus bàsiques per al desplegament dels plans territorials serà el màxim respecte a l'autonomia local. El criteri de proximitat exigeix justament que les actuacions adreçades a les persones joves s'adapten i s'ajusten a les singularitats de cada entorn concret, i no s'entendria l'impuls d'un model d'intervenció uniforme per a tot el territori. En qualsevol cas, l'Oficina Tècnica de l'**EVJ**, en primera instància, i el Consell Rector de l'IVAJ amb l'aprovació formal, establirà uns requisits mínims que haurà de complir qualsevol pla per tal que siga considerat Pla Territorial de Joventut i, en conseqüència, integrat en el sistema de suports de l'**EVJ**. Els criteris seran molt bàsics, però serà també molt estricte el seguiment per garantir el seu compliment. Tindran a veure amb l'establiment d'uns àmbits, serveis i programes mínims d'intervenció per garantir el caràcter integral de les polítiques aplicades, amb una dedicació mínima de recursos destinats al pla i amb el compliment dels grans criteris d'intervenció de l'**EVJ**.

Quan un Pla Territorial de Joventut siga reconegut com a part de l'**EVJ**, s'integrarà en el Centre de Documentació de Polítiques Territorials de Joventut de l'Observatori Valencià de la Joventut i serà de lliure consulta.

El Sistema de Suport a les Polítiques Locals a l'**EVJ** preveurà, entre altres mesures, tal com veurem més endavant, assessorament tècnic per a la creació dels plans, models orientatius i espais de diàleg tècnic interterritorial per compartir experiències i generar propostes de bones pràctiques.

Des d'un altre punt de vista, cal tindre en compte que el pla territorial articula totes les actuacions adreçades a les persones joves i, per tant, assumeix algun grau de coordinació dels diferents agents que intervenen en l'àmbit de la joventut en el territori que li correspon. Aquests agents són, en termes generals, una rèplica en l'àmbit local dels agents que hem descrit per al conjunt de l'**EVJ**. Inclouen, per tant, a més de joves i entitats associatives, tots els nivells de l'Administració, inclosa la comunitat autònoma, a través dels serveis sectorials desplegats localment. Aquest aspecte és especialment important, perquè es tracta de garantir que la coordinació que s'impulsa a escala autonòmica amb la Comissió Interdepartamental de Joventut tindrà també eficàcia en l'àmbit local.

La Xarxa Jove

La Xarxa Jove la constitueixen tots els agents que intervenen en el desplegament de l'**EVJ** i que hem enumerat i descrit més amunt. En sentit genèric, es tracta d'un sistema de coordinació i relacions entre totes les organitzacions i institucions que destinen esforços i voluntat efectiva a intervindre en el món d'les persones joves. L'aparador de la seua actuació coordinada és l'**EVJ**, la seua concreció

visible són els Plans d'Acció (del Govern, de l'IVAJ, del CVJ i els territorials) i els recursos de què disposa són els quatre mapes territorials (d'equipaments, de serveis, de professionals i de participació).

En els pròxims capítols descriurem els plans i els mapes, però de moment ens interessa remarcar que l'òrgan que articula els uns i els altres, i els integra en l'**EVJ**, és l'Oficina Tècnica de l'**EVJ**. Per fer-ho compta amb un equip de professionals que es desplega al llarg del territori, que són la cara visible de la Xarxa Jove, i que tenen la missió de donar suport concret a tots els agents que estan aplicant les respectives polítiques de joventut.

Cada professional de la Xarxa Jove assumeix les següents funcions en el territori en el qual desenvolupa la seua tasca:

- Orientació i suport tècnic als professionals de joventut del territori
- Enllaç entre les polítiques de joventut aplicades al territori i els recursos que l'**EVJ** posa a la seua disposició
- Suport a la coordinació entre els diferents agents que intervenen al territori, amb especial incidència en els ajuntaments, les entitats juvenils i serveis territorials dels diferents departaments del Govern
- Traslata a l'Oficina Tècnica de l'**EVJ** de les diferents realitats juvenils arreu de la Comunitat i de les demandes que s'hi formulen en matèria de joventut per part dels diferents agents que hi tenen presència
- Acompanyament a la creació i aplicació dels plans territorials de joventut
- Seguiment del compliment dels contractes programa
- Traslata a l'Observatori Valencià de la Joventut de dades i informacions sobre joventut al territori
- Extensió al conjunt del territori de les campanyes i els programes que l'IVAJ destina al conjunt de la Comunitat
- Recollida de dades per a la creació, l'actualització i el seguiment del Mapa Valencià d'Equipaments i Serveis a la Joventut (MAVES), del Mapa València de Serveis Sectorials a la Joventut (MAVASS), del Mapa de la Participació Juvenil (MAPA) i del Mapa Professional de les Polítiques de Joventut (MAPRO)
- Enllaç entre els professionals de joventut del territori i els serveis territorials dels diferents Departaments del Govern
- Qualsevol altra relacionada amb els objectius de l'**EVJ**

La Xarxa Jove, entesa com un equip de professionals que dona suport i acompanya el desplegament de l'**EVJ** en el conjunt del territori, rep de manera periòdica formacions en diferents camps de la intervenció juvenil i celebra un mínim de dues trobades anuals, durant les quals es transmeten directrius generals de treball per part de l'Oficina Tècnica de l'**EVJ**, es defineixen conjuntament metodologies de suport als professionals del territori, i es recullen demandes generals i necessitats detectades.

Mapa Valencià d'Equipaments

i Serveis a la Joventut

Totes les persones joves han de tindre a una distància raonablement curta i amb bones condicions d'accessibilitat, un espai físic en el qual troben un servei de referència que pugui atendre en primera instància qualsevol necessitat o inquietud que els afecte o interesse. Aquesta afirmació tan rotunda és (tal com veurem més endavant) un dels objectius generals de l'**EVJ** i, per tant, és també el motor que desencadena una part essencial de la seua estructura bàsica.

Per assolir aquest objectiu cal complir cinc condicions bàsiques que es poden descriure també com a etapes successives que culminen amb la construcció final del que des d'ara anomenarem **Mapa Valencià d'Equipaments i Serveis a la Joventut (MAVES)**. Són aquestes:

1. On som. Coneixement

Relació i descripció de la totalitat d'equipaments i serveis d'atenció directa a les persones joves en tota la Comunitat Valenciana.

2. Com som. Anàlisi

Estudi i classificació a partir de la realitat descrita.

3. Què tenim i què ens falta. Avaluació

Valoració de la capacitat de prestar servei al conjunt de la població juvenil i, en conseqüència, descripció de necessitats no ateses.

4. Com ho fem. El pla

Elaboració d'una pla de treball i inversió per arribar progressivament a cobrir els territoris i les necessitats no ateses.

5. Ho fem. MAVES

Aplicació del pla.

El **MAVES** és, per tant, l'instrument que materialitza i dona carta de naturalesa a un dels objectius més ambiciosos de l'**EVJ**. Es tracta d'una eina dinàmica que s'actualitza de manera permanent i que basa bona part de la seua eficàcia en la capacitat que tinga de ser fidel a la realitat. En aquest sentit serà, a la pràctica, un dels principals indicadors per avaluar, a mig termini, el nivell de compliment de l'**EVJ**.

El **MAVES** inclou tots els recursos vinculats a espais físics que la Llei de Polítiques Integrals de Joventut disposa per a la Xarxa Jove, i que són els següents:

- Xarxa Valenciana d'Informació i Animació Juvenil
- Xarxa Valenciana d'Oci Educatiu
- Xarxa Valenciana d'Albergs Juvenils
- Escoles d'Animació Juvenil

Cal afegir-hi, a més, tots els equipaments i serveis que depenen dels ajuntaments, les diputacions, les mancomunitats o altres organismes de l'Administració local que s'establisquen normativament a la Comunitat Valenciana.

Les institucions públiques i les organitzacions socials que són titulars de tots aquests equipaments i serveis són els agents de l'**EVJ**, enumerats i descrits més amunt.

La creació, l'actualització i l'anàlisi del **MAVES** són responsabilitats de l'Observatori Valencià de la Joventut. Per fer-ho es recolza en la informació i les dades que han de facilitar tots els agents de l'**EVJ**, i en la connexió territorial facilitada per l'equip professional de la Xarxa Jove. L'Observatori, per tant, dissenyarà un sistema de recollida i actualització de dades que preveurà la participació de les Administracions en els seus diferents nivells, del món associatiu i de les organitzacions juvenils.

Les dades del **MAVES** estaran disponibles per a la consulta pública a través de la plataforma web de l'Observatori i, tal com serà norma en aquest mitjà, s'oferiran sota el model de dades obertes.

La direcció de l'Observatori determinarà quins són els paràmetres d'anàlisi més adequats per a l'explotació de les dades del **MAVES**, però en atenció a les finalitats i les necessitats programàtiques de l'**EVJ**, tindrà una especial cura a observar, analitzar i elaborar propostes tècniques al voltant de les qüestions següents:

- Àmbit de referència territorial i poblacional per a cada equipament i servei integrat al **MAVES**
- Nivell d'eficàcia dels serveis a partir de l'univers potencial d'usuaris derivat del seu àmbit de referència
- Descripció i valoració dels recursos de què disposa cada equipament del **MAVES** per atendre els serveis que presta
- Descripció dels serveis que presta cada equipament i possibilitats de derivació a serveis especialitzats en el seu entorn local o comarcal proper.
- Propostes d'indicadors per valorar l'eficàcia dels serveis, percentatges d'usuaris atesos en relació amb el potencial teòric, recursos mínims necessaris per a cada tipologia de servei o equipament, capacitat d'atendre la població del seu territori de referència, paràmetres d'accessibilitat, nivells de dotacions mínimes per a cada territori i estudi comparat entre territoris.

La creació i el desenvolupament del **MAVES** seran, seguint la norma general per al conjunt de l'**EVJ**, progressius. Així, es preveu un període de dos anys (2019 i 2020) per a la creació del sistema, la recollida inicial de dades i la seua

explotació bàsica. Un segon període anual (2021) es dedicarà prioritàriament a elaborar un disseny territorial de desplegament òptim d'equipaments i serveis d'atenció a la joventut per a tota la Comunitat, a partir de l'anàlisi de la informació recollida. El tercer període tornarà a ser de dos anys (2022 i 2023), i es destinarà a l'execució de polítiques actives d'inversió i desplegament de serveis per apropar el **MAVES** al model dissenyat, en funció de les disponibilitats del Govern i de les Administracions locals implicades.

Aquest calendari preveu, per tant, que l'**EVJ** arribarà al final del seu primer període d'aplicació de cinc anys amb un sistema territorial d'equipaments i serveis a la joventut perfectament definit, amb un instrument de coneixement de la realitat eficaç, i amb una capacitat d'anàlisi i projecció de futur que ja s'haurà contrastat amb plans concrets d'actuació.

Mapa Valencià de Serveis Sectorials a la Joventut

Si bé és cert que augmentar la dotació de recursos destinats a les polítiques de joventut ha de ser una prioritat per a l'**EVJ**, no ho és menys que també cal posar l'accent en millorar l'eficàcia dels que ja existeixen. Diversos departaments del govern disposen de dispositius desplegats arreu del territori en xarxes d'equipaments o serveis que atenen la globalitat de la població i, és clar, també les persones joves. La cooperació interdepartamental és complexa perquè les inèrcies de les estructures administratives porten a una concepció vertical del seu funcionament, i les connexions horitzontals, tot i que es valoren universalment com a positives, són difícils de concretar perquè impliquen forçar o variar els hàbits de gestió. Això és cert en tots els àmbits sectorials; però, si en algun cas pren un relleu especialment important, és en les polítiques de joventut, perquè l'atenció a les persones joves no es pot deslligar, tal com hem explicat i defensat extensament més amunt, d'aspectes emocionals i relacionals, d'una interlocució adreçada a generar vincle, que no només mostre o pose a disposició dels usuaris els recursos, sinó que faça acompanyament, ajut per a l'aprenentatge, orientació i, molt especialment, comprensió de l'òptica i la perspectiva juvenil.

Sabem que generar vincle és una de les missions essencials dels professionals de joventut, però ho és no només en relació als programes i serveis que desenvolupen els departaments estrictes de joventut, sinó en qualsevol servei que s'adreça a joves, amb independència de quina siga la instància administrativa que en siga titular. Per aquesta raó, és important que damunt del territori, a més de garantir l'existència d'una xarxa suficient de serveis especialitzats en les persones joves (el **MAVES**), hi haja també una connexió directa entre aquests serveis i els que presten els departaments sectorials, que no estan

especialitzats a treballar amb joves però que tanmateix ho han de fer. No té gaire sentit que coincidisquen en un mateix territori dispositius tècnics d'atenció a les persones joves que depenen de diferents àmbits sectorials de l'Administració sense que hi haja contacte entre ells. Per tant, els protocols de cooperació, de suport mutu, de comunicació conjunta o de derivació de casos en les dues direccions són imprescindibles. Però, per què no, també la possibilitat de crear serveis i programes conjuntament, en corresponsabilitat.

Per tal que aquesta cooperació siga una realitat cal que es complisquen dues condicions bàsiques. La primera, que els departaments del Govern que tenen les diferents competències sectorials dicten i transmeten al territori les directrius i mesures que ho facen possible; aquesta és una de les tasques que s'ha plantejat la Comissió Interdepartamental de Joventut. La segona, que els plans territorials de joventut incorporen en les seues propostes d'actuació mesures concretes, arrelades al territori i la seua quotidianitat, que facen treballar conjuntament els professionals dels diferents serveis.

Com sempre la primera passa necessària per a facilitar aquest tipus de processos és disposar d'una informació adequada i d'un coneixement aprofundit de la diversitat de xarxes territorials de servei que permeten detectar les mancances damunt del territori, però que òbriga també els ulls sobre les oportunitats de cooperació i relació. Aquesta és la funció essencial del **Mapa Valencià de Serveis Sectorials de Joventut (MAVASS)**.

El **MAVASS** seguirà, en termes generals, la mateixa dinàmica de treball que el **MAVES**. La seua creació i desenvolupament és responsabilitat de l'Observatori Valencià de la Joventut, els instruments de què disposa són també els agents de l'**EVJ** i l'equip de la Xarxa Jove, i el calendari de desplegament segueix la pauta de dos anys de recerca i estudi (2019 i 2020), un any de planificació (2021) i dos anys més d'aplicació de mesures concretes (2022 i 2023).

La principal singularitat del **MAVASS**, per tant, no té a veure amb el procés i mètode de treball, sinó amb el mateix contingut. Aquest mapa no el componen genèricament equipaments o serveis especialitzats a treballar amb joves, sinó serveis adreçats al conjunt de la població i que han de dedicar només una part del seu esforç a les persones joves. És així com el **MAVASS** recollirà, descriurà i analitzarà quins dispositius d'atenció potencial a les persones joves despleguen damunt del territori els departaments de serveis socials, educació, ocupació, salut i cultura, entre d'altres.

L'anàlisi de les dades del **MAVASS** ha de permetre conèixer amb tota la precisió possible quina capacitat tenen els àmbits

sectorials d'atendre en proximitat i amb eficàcia les persones joves, tant pel que fa a la qualitat de l'atenció (adequació a la seua singularitat), com pel que fa a la quantitat de l'atenció (percentatge de joves atesos).

A banda del coneixement i de l'anàlisi preceptiva cal, a més, que l'Observatori Valencià de la Joventut elabore propostes d'unitats geogràfiques concretes, alineades amb l'ordenament territorial que desplegue el Govern, i que determine quins serveis mínims corresponen a cadascuna, per tal que les persones joves puguen rebre acompanyament des de la perspectiva de la integralitat; és a dir, de la diversitat d'especialitats sectorials necessàries per a atendre totes les dimensions de la seua vida.

Aquesta anàlisi serà, a la pràctica, un encreuament entre el **MAVES** i el **MAVASS** damunt del territori, i atorgarà als equipaments especialitzats en joventut, normalment creats i gestionats pels municipis, un paper articulador de la multiplicitat de serveis adreçats a les persones joves. Des d'un altre punt de vista, es podran entendre com a "finestreta única", en el sentit que seran espais genèrics de referència, en els quals qualsevol tema que siga del seu interès o que genere una necessitat serà atès directament o derivat de manera àgil i eficaç a un altre espai o servei físic amb major grau d'especialització sectorial.

Aquest model, en qualsevol cas, s'haurà de dissenyar des de l'Observatori Valencià de la Joventut, en la tercera fase del seu desplegament (2021 i 2022). Serà durant aquest període que l'Observatori, l'Oficina Tècnica de l'**EVJ** i el Consell Rector de l'IVAJ podran elevar a la Comissió Interdepartamental de Joventut un informe o proposta de millora per completar i donar major eficàcia al **MAVASS**.

Mapa Professional de les Polítiques de Joventut

L'element més decisiu a l'hora de desplegar polítiques de joventut és, sense cap mena de dubte, la dotació de recursos humans. La capacitat real d'intervenció des d'una perspectiva professional està determinada per la qualitat i la quantitat de treballadors damunt del territori. El treball en proximitat, la generació de vincle, la interlocució estable i l'acompanyament són indistingibles del treball professional. És per això que una correcta dotació de recursos humans ha d'ocupar el primer lloc en les prioritats de tota política de joventut, fins i tot per davant dels equipaments físics.

L'IVAJ determina certs nivells necessaris de dotació de recursos humans a partir d'un model tècnic d'elaboració pròpia, però a l'**EVJ** correspon desplegar un procés de coneixement i estudi que contraste aquest model amb la realitat i les necessitats específiques del territori.

És per aquesta raó que l'Observatori Valencià de la Joventut crearà el tercer mapa en què es fonamenta el desplegament de l'**EVJ**: el **Mapa Professional de les Polítiques de Joventut (MAPRO)**.

L'objectiu central del **MAPRO** és crear un cens de professionals de les polítiques de joventut de la Comunitat Valenciana, en el qual es determine no només el nombre de treballadors de joventut, sinó la seua distribució territorial, les característiques laborals i professionals de cada lloc de treball, els nivells formatius, les institucions per a les quals treballen, els nivells retributius, les funcions i les responsabilitats i l'opinió sobre el sector professional.

Gràcies a la creació del **MAPRO**, l'Observatori Valencià de la Joventut ha d'estar en disposició de fer una diagnosi rigorosa de l'estat del sector professional a la comunitat, detectar mancances i necessitats i elaborar propostes planificades per a cobrir-les o reduir-les significativament. Es repetirà ací l'esquema temporal dels dos primers anys d'estudi i recerca (2019 i 2020), un tercer (2021) per a la planificació, i dues anualitats finals (2022 i 2023) de l'**EVJ**, per a l'execució de mesures pal·liatives o de millora.

El **MAPRO**, d'altra banda, ha d'aportar informació valuosa per al futur desplegament normatiu de les polítiques integrals de joventut a la comunitat. Quines són les figures professionals necessàries per al desplegament de l'**EVJ**, quins nivells formatius han de ser obligatoris per ocupar aquests llocs de treball i quina oferta formativa cal generar per a habilitar i dotar de competències els professionals i per al seu reciclatge continuat.

Des d'un altre punt de vista, serà també interessant determinar en quins aspectes el treball voluntari, en el marc de processos participatius destinats a gestionar serveis a la joventut, ha d'estar realitzat per professionals, malgrat que es tracte de tasques no remunerades.

Remarquem, d'altra banda, la importància del **MAPRO** a l'hora de fer el seguiment de l'evolució professional del sector, en aspectes tan importants com la proliferació de professionals contractats per associacions sense ànim de lucre o per empreses dedicades a la gestió de serveis públics externalitzats. També en aquest punt, de manera paral·lela, el **MAPRO** ha d'aportar dades interessants per a construir un model de contractació pública en l'àmbit de la joventut que garantisca nivells mínims de qualitat en els serveis, que respecte els drets laborals i que s'integre en l'**EVJ** sense condicionar-ne objectius ni metodologies.

Finalment, el **MAPRO** serà un mecanisme essencial per a articular una xarxa de relacions tècniques entre professionals d'arreu del país per tal de compartir coneixement, generar repositoris de bones pràctiques o impulsar sistemes cooperatius en línia, de suport mutu. Cal tindre present (ho

veurem més endavant) que l'impuls d'aquest tipus de xarxes és una de les mesures que preveu l'**EVJ** en el Sistema de Suport a les Polítiques Locals, que ha d'executar l'IVAJ.

A banda dels suports propis dels agents de l'**EVJ** i de l'equip professional de la Xarxa Jove, el **MAPRO** es crearà, es desplegarà i s'actualitzarà en col·laboració amb els professionals de joventut de la Comunitat Valenciana.

Mapa Valencià de la Participació Juvenil

La paraula participació és probablement una de les més repetides quan parlem de polítiques de joventut, però poques vegades es pronuncia d'acord amb una definició acceptada amb un mínim consens. En funció del context o del qui la pronuncia s'hi entenen coses ben diverses, i es fan afirmacions genèriques que no es basen en pràcticament res més que l'opinió del qui les formula. És gairabé impossible mantindre un mínim rigor en les polítiques de promoció de la participació, si no tenim capacitat d'acordar uns paràmetres bàsics sobre els quals treballar.

L'**EVJ** promou, a través de l'Observatori Valencià de la Joventut, el **Mapa Valencià de la Participació Juvenil (MAVAP)** per aportar coneixement i dades objectives que permeten fonamentar les mesures destinades a promoure-la. Es tracta no sols de censar les entitats, col·lectius o organitzacions juvenils que es mantenen actives en la promoció de projectes propis o de suport a programes públics, sinó de situar, geogràficament i en el temps, iniciatives públiques o privades basades en la participació. Es tracta d'aconseguir dades que permeten fer una valoració multidimensional de l'estat de la participació juvenil a la Comunitat Valenciana.

Correspondrà a l'observatori definir els paràmetres de la recerca i l'estructura del **MAVAP**, però es tindran en consideració, com a mínim, els aspectes següents:

- Formaran part del **MAVAP** tots els consells de la joventut existents al territori, amb independència de la seua naturalesa o forma jurídica.
- S'inclouran en el **MAVAP** totes les entitats juvenils.
- Es preveurà la inclusió al **MAVAP** de grups, col·lectius o organitzacions que no estiguen formalment constituïdes, però que tinguen un nivell d'actuació relativament estable i una permanència mínima en el temps. És un fet que la major part de l'activitat juvenil té lloc a través de grups no formals, de manera que no té gaire sentit no contemplar-los. Caldrà, lògicament, determinar criteris bàsics per prendre'ls en consideració i límits per incloure'ls al **MAVAP**.
- Es crearà una modalitat participativa que es coneixerà com "entitats d'interés juvenil" o amb alguna denominació similar, i que inclourà aquelles entitats

formalment constituïdes que, malgrat que no siguen estrictament juvenils, tinguen un percentatge rellevant de membres joves, o despleguen algun tipus d'activitat o servei adreçat específicament o majoritàriament a les persones joves. Caldrà determinar les característiques i les condicions mínimes perquè reben aquesta consideració i s'integren en el **MAVAP**.

- S'inclouran en el **MAVAP** totes les iniciatives programàtiques que es fonamenten o facen de la participació la seua raó de ser. Així, s'hi inclouran els equipaments i les programacions o serveis públics que compten amb un consell, comissió o coordinadora integrada per joves amb la missió d'opinar, proposar o decidir sobre el seu funcionament. S'hi contemplaran també els programes de pressupostos participatius i les consultes, enquestes o estudis adreçades a les persones joves per determinar la seua opinió en aspectes genèric o específicament en algun àmbit d'interés juvenil. S'hi registraran igualment els processos participatius destinats a dissenyar i elaborar plans territorials de joventut o altres programes concrets.
- En totes les iniciatives incloses en el **MAVAP** s'intentarà registrar paràmetres com el nombre de joves participants, el nivell percentual que suposen respecte a la comunitat on viuen, els perfils bàsics, el nivell o capacitat de decisió sobre els continguts de la iniciativa, la durada o continuïtat del programa, el tipus i la quantitat de suport institucional que reben i el model econòmic sobre el qual reposa la seua activitat, amb especial atenció per l'origen dels recursos amb què treballen (públics, subvencions, concertats, puntuals, estables, autofinançats, patrocinis, amb recursos propis i percentatges de cada modalitat).

Les dades recollides i tractades en el **MAVAP** seran, tal com es veu per la naturalesa de les descripcions, una font d'informació essencial per a determinar les actuacions de l'**EVJ** en matèria de participació a mig termini. En aquest sentit, es repetirà l'esquema cronològic de la resta de mapes elaborats per l'Observatori. El 2019 i 2020, dedicats a crear el **MAVAP**, el 2021, a elaboració un pla d'actuació sobre participació juvenil a partir de l'anàlisi de les dades i informacions recollides, i el 2022 i 2023, a iniciar dinàmiques estables de participació arreu de la Comunitat, d'acord amb el pla dissenyat.

Es remarca finalment que el **MAVAP** naix amb la intenció clara, entre altres finalitats, de generar models de participació basats en experiències reals, per tal que puguen ser estudiats, analitzats i difosos públicament. D'acord amb aquests models es prendran decisions, igualment, sobre l'eventual creació de registres d'entitats juvenils, d'interés juvenil, d'organitzacions no formals o d'altres modalitats.

El Consell Valencià de la Joventut tindrà un paper decisiu en la concepció i posterior desenvolupament del **MAVAP**, fins al punt que es podrà responsabilitzar del desplegament d'algun dels seus àmbits d'estudi, en funció sempre de la seua voluntat i capacitat.

Sistema de suport a les polítiques locals

Tots els engranatges, les estructures i les mesures que articulen des d'un punt de vista teòric les polítiques de joventut rauran, quan arribe el moment de les concrecions pràctiques, en el món local. Res no té sentit si finalment cada persona jove no percep que és objecte de l'atenció de l'Administració, si no és beneficiària d'alguna forma de suport o ajut, si no se sent convidada a participar, si la seua opinió no és tinguda en compte o si no té oportunitats efectives de dur a la pràctica algun projecte, el que siga, de la seua elecció.

Res de tot això no és possible si les polítiques de joventut no es concreten en la proximitat, en el contacte directe i l'acompanyament i, per tant, res de tot això no és possible si no conflueixen en el món local la diversitat de recursos, mesures i oportunitats que tenen les persones joves com a destí final. Per aquesta raó, i malgrat que les polítiques de joventut són una competència exclusiva del govern autonòmic, la seua veritable eficàcia es contrasta sobretot en l'entorn local. En coherència amb aquesta idea, hem vist que un dels elements centrals del model de política de joventut impulsat per l'**EVJ** és la seua aposta pel món local.

L'exercici ple de les competències en joventut des de la Generalitat, en conseqüència, implica necessàriament disposar de recursos, instruments i mecanismes de suport en el món local per al desplegament efectiu de les mesures que tenen finalment com a beneficiària i protagonista la població jove. Per aconseguir-ho, l'**EVJ** construeix un sistema de suport centrat en huit elements clau que enumerem i descrivim breument tot seguit.

- **Recursos econòmics**
- **Contracte programa**
- **Cooperació territorial**
- **Formació**
- **Xarxa telemàtica**
- **Col·lecció d'eines. Guies per a la intervenció**
- **Repositori de polítiques territorials**
- **Bones pràctiques**

Recursos econòmics

La **Llei 15/2017 de Polítiques integrals de joventut** determina amb claredat la transferència de competències als ajuntaments per tal que l'aplicació pràctica de les mesures

adreçades a les persones joves es puguen prestar des de la proximitat, potenciant la seua participació directa i assegurant que arriben al conjunt del territori. El mateix marc legislatiu estableix que, per tal que això siga possible, els consistoris rebran el suport tècnic i econòmic de la Generalitat.

Hem vist en els fonaments de l'**EVJ** que el paper de l'Administració en les polítiques de joventut implica garantir, en primer terme i de manera prioritària, l'existència de **recursos humans** suficients per a executar-les amb garanties i eficàcia professional. Ha quedat clar, també, que una de les idees força que fonamentem la intervenció és l'establiment d'una **interlocució** estable amb les persones joves que garantisca l'existència d'un **vincl**, com a punt de partida necessari per a treballar amb elles. Interlocució i vincl són els primers objectius sobre els quals han de treballar els i les **professionals**, reivindicats en l'**EVJ** com a agents essencials per a la seua execució. I hem vist, finalment, que entre els criteris centrals per a l'execució de les mesures incloses a l'**EVJ** situem **primer les persones**, referides tant a joves, en tant que objecte d'intervenció, com a professionals, qui les han d'impulsar.

De tot plegat, es desprén que la primera mesura en l'ordre de prioritats per al desplegament de l'**EVJ**, entesa com a condició *sine qua non*, és la dotació d'una xarxa de professionals que es puga desplegar pel conjunt del territori, sense excepcions, i entesa com un mínim necessari per a implantar polítiques de joventut. Totes les persones joves han de tindre en el seu entorn de proximitat local un referent professional que estiga en condicions d'acompanyar-les i donar-los suport en els seus aprenentatges, i en el seu procés d'empoderament, com a ciutadanes de ple dret, des de la seua condició juvenil.

Durant els cinc anys inicials de l'**EVJ**, la Generalitat dotarà els municipis amb recursos econòmics suficients per a la contractació de professionals amb un desplegament territorial progressiu. La contractació serà a càrrec dels ajuntaments, d'acord amb un model professional de mínims que es fixarà via contracte programa amb els ens locals, i garantirà la presència de recursos humans arreu del territori per a l'aplicació de polítiques de joventut. Aquests professionals complementaran i ampliaran la tasca dels tècnics de joventut de què ja disposen els municipis, en els casos en què així siga, i no exclouran la incorporació de nous professionals, en funció de la capacitat i disponibilitats econòmiques de cada ajuntament.

Es contempen dues figures professionals per a aquest desplegament.

- Tècnic/a generalista de nivell A i, per tant, amb formació de grau universitari especialista en l'àmbit social o educatiu, amb funcions de planificació estratègica,

direcció i coordinació de les polítiques locals de joventut i amb capacitat d'intervenció directa.

- Dinamitzador/a de nivell B, amb formació tècnica superior en mòduls professionals (preferentment d'Animació Sociocultural o tècnic/a d'Integració Social), encarregat/ada de la intervenció directa amb joves.

E

El desplegament progressiu d'aquest model es completarà el 2023, el darrer any d'aplicació de l'**EVJ**. S'anirà concretant anualment amb la disposició dels recursos econòmics necessaris per part de l'IVAJ, que seran transferits als municipis i mancomunitats amb un model progressiu, segons el qual les aportacions de cada any es consolidaran i s'ampliaran amb les de l'any següent. La progressió seguirà aquest esquema, i s'adaptarà, en tot cas, a les característiques específiques de cada territori:

2019

- Un/a professional de nivell A en cada municipi de més de 20.000 habitants
- Un/a professional de nivell A en cada mancomunitat com a suport als municipis de menys de 20.000 habitants

2020

- Un/a professional de nivell A en cada municipi d'entre 5.000 i 20.000 habitants
- Un/a dinamitzador/a de nivell B en cada mancomunitat

2021

- Dos/dues dinamitzadors/ores de nivell B en municipis de més de 500.000 habitants
- Un/a dinamitzador/a de nivell B en tots els municipis d'entre 20.000 i 500.000 habitants
- Un/a dinamitzador/a de nivell B més (fins a arribar a la xifra de 2) en cada mancomunitat.

2022

- Un/a dinamitzador/a de nivell B més en municipis de més de 500.000 habitants (fins a arribar a la xifra de 3)
- Un/a dinamitzador/a de nivell B més en municipis d'entre 50.000 i 500.000 habitants (fins a arribar a la xifra de 2)
- Un/a dinamitzador/a de nivell B en municipis d'entre 5.000 i 20.000 habitants

2023

- Dos/dues dinamitzadors/ores de nivell B en municipis de més de 500.000 habitants (fins a arribar a la xifra de 5)
- Un/a dinamitzador/a de nivell B més en municipis d'entre 50.000 i 500.000 habitants (fins a arribar a la xifra de 3)

- Un/a dinamitzador/a de nivell B més en municipis d'entre 20.000 i 50.000 (fins a arribar a la xifra de 2)
- Un/a dinamitzador/a de nivell B més a cada mancomunitat (fins a arribar a la xifra de 3).

D'acord amb aquesta progressió, l'objectiu final de l'**EVJ**, pel que fa a la dotació de recursos econòmics per a la contractació de professionals, és el següent:

Municipis fins a 5.000 habitants

Estan integrats en mancomunitats que disposaran, com a mínim, d'un/a professional de joventut de nivell A, amb la missió de garantir l'existència d'un pla territorial de joventut que els atén, i de promoure la coordinació i la cooperació amb la resta de municipis que la integren. La mancomunitat, a més, disposarà de dinamitzadors/ores de nivell B, amb la missió de garantir interlocució i vincle amb les persones joves i de realitzar intervenció directa als municipis.

Municipis de 5.000 a 20.000 habitants

Disposaran, com a mínim, d'un/a professional de joventut de nivell A, amb la missió essencial de dissenyar, construir, dirigir, coordinar i aplicar la política local de joventut. Comptaran, a més, com a mínim, amb un/a dinamitzador/a de nivell B, amb la missió de garantir interlocució i vincle amb les persones joves i de realitzar intervenció directa.

Municipis de 20.000 a 50.000 habitants

Disposaran, com a mínim, d'un/a professional de joventut de nivell A, amb la missió essencial de dissenyar, construir, dirigir, coordinar i aplicar la política local de joventut. Comptaran, a més, com a mínim, amb dos/dues dinamitzadors/ores de nivell B amb la missió de garantir interlocució i vincle amb les persones joves i de realitzar intervenció directa.

Municipis de 50.000 a 500.000 habitants

Disposaran, com a mínim, d'un/a professional de joventut de nivell A, amb la missió essencial de dissenyar, construir, dirigir, coordinar i aplicar la política local de joventut. Comptaran, a més, com a mínim, amb tres dinamitzadors/ores de nivell B, amb la missió de garantir interlocució i vincle amb les persones joves i de realitzar intervenció directa.

Municipis de més de 500.000 habitants

Disposaran, com a mínim, d'un/a professional de joventut de nivell A, amb la missió essencial de dissenyar, construir, dirigir, coordinar i aplicar la política local de joventut. Comptaran, a més, com a mínim, amb cinc dinamitzadors/ores de nivell B amb la missió de garantir interlocució i vincle amb les persones joves i de realitzar intervenció directa.

Mancomunitats

Disposaran, com a mínim, d'un/a professional de joventut de nivell A, amb la missió de garantir l'existència i l'aplicació

de polítiques locals de joventut als municipis de menys de 5.000 habitants, i de promoure la coordinació i cooperació en matèria de joventut entre tots els municipis de la mancomunitat. Comptaran, a més, amb dinamitzadors/ores de nivell B, segons població, amb la missió de garantir interlocució i vincle amb les persones joves i de realitzar intervenció directa als municipis més menuts.

Aquest model, d'aplicació progressiva, s'integra en la mesura de Govern denominada *Procés de municipalització de les polítiques de joventut*.

Contracte programa

La dotació de recursos de tot tipus per part de l'IVAJ per al desplegament de les polítiques locals de joventut suposa un canvi de model substancial respecte a les pràctiques precedents, i reposa en els fonaments exposats en l'**EVJ**. La coherència tècnica i l'eficàcia de la seua aplicació, per tant, depén en molt bona mesura del seguiment dels principis, idees força, eixos creuats i criteris que s'hi estableixen.

Així doncs, tenint en compte que l'esforç tècnic i econòmic que realitza el Govern amb l'**EVJ** suposa un salt endavant inèdit a la Comunitat, és una qüestió de responsabilitat i de respecte al servei públic garantir que l'ús que se'n faça estiga perfectament alineat amb les seues finalitats socials, amb el model tècnic elaborat i amb el compromís assumit davant de tots els agents que hi participen.

Les aportacions econòmiques als ajuntaments i mancomunitats, per tant, estaran regulades per unes disposicions, que podran adoptar la forma de contracte programa, que determinaran tant els compromisos de la Generalitat en la dotació de recursos com el rigor en el seu ús i l'execució de les polítiques que se'n deriven per part de les entitats municipalistes.

En coherència amb la manera de fer de l'**EVJ**, aquestes disposicions s'aniran precisant, matisant i millorant anualment al llarg dels anys previstos per a la seua implantació, de manera que el model començarà a evolucionar des del primer moment. Descriuim ací els elements essencials que configuren els compromisos de les institucions locals en l'ús dels recursos que rebran per a desenvolupar les polítiques de joventut.

Sobre els perfils professionals

La contractació dels recursos humans derivats dels ajuts respondran a un model professional estricta, en el marc del qual es determina nivell formatiu i categoria professional de les persones que es contractarà. L'objectiu és garantir una adequada capacitació per executar les funcions i tasques que els seran assignades, un alineament adequat amb les polítiques de joventut enteses com una especialitat

ben definida dintre de les polítiques públiques, i contribuir amb claredat a la professionalització del sector, que en termes generals afronta dificultats relacionades amb la precarietat i l'absència de reconeixement acadèmic i social. En el desplegament de la Llei 15/2017 de Polítiques integrals de joventut, la Generalitat podrà regular l'accés a l'exercici de determinades tasques i funcions lligades als serveis de joventut. Mentre això no s'esdevinga, els acords o contractes programa amb les entitats locals definirà aquestes qüestions.

Elaboració de plans locals de joventut

Serà missió essencial dels professionals contractats amb els recursos disposats l'elaboració de plans locals de joventut, prenent com a referència territorial el municipi o la mancomunitat, segons siga el cas. En aquest sentit, durant un primer any de treball dels professionals de nivell A, serà necessari realitzar les tasques, consultes, recerques, processos de participació i estudis necessaris per a elaborar, o com a mínim iniciar l'elaboració, d'un pla territorial de joventut. Tot això, lògicament, en el cas que al municipi o mancomunitat no existisca l'esmentat pla. En qualsevol cas, l'IVAJ elaborarà i proposarà models tècnics de mínims per determinar quines característiques cal que tinga un programa d'actuació per tal que pugua ser considerat com a pla.

Espais físics

El desplegament de l'**EVJ** pren com a punt de partida la corresponsabilitat entre els diferents agents que hi intervenen. En l'àmbit local, a la disposició de recursos per a la contractació de professionals per part de l'IVAJ, cal correspondre per la part municipal amb la disposició d'equipaments i espais físics adequats per a desenvolupar la política de joventut. El bàsic serà, lògicament, la disponibilitat d'espais de treball per al personal contractat, però caldrà també garantir l'existència d'un espai adequat per desenvolupar un servei d'informació i recursos juvenils, i per a l'acollida com a espai de trobada i dinamització d'les persones joves. Al llarg de l'aplicació de l'**EVJ** i del desplegament de les seues eines de treball, amb especial atenció pels mapes professionals i recursos, es podran precisar les característiques físiques i tècniques d'aquests espais. En un moment inicial, però, serà suficient la garantia de la seua existència, i es deixarà per a un procés posterior la millora i adequació a criteris de major rigor.

Reconeixement de compromís pressupostari

L'ajuntament o mancomunitat haurà d'incloure, en l'aprovació dels seus pressupostos, partides funcionals específiques i finalistes per al desplegament de la política de joventut. En cap cas no es podrà entendre que una política local de joventut es desplega des de l'ús imprecís de fons integrats en partides pressupostàries d'altres àrees o departaments de l'Administració. En aquest sentit, es

valorarà d'una manera especialment rellevant l'existència de fons destinats estructuralment a oferir suport amb conveni o via subvencions a entitats juvenils del municipi, a organitzacions d'oci educatiu i molt especialment a grups no formals de joves. Igualment, serà necessari determinar despesa específica per a desenvolupar programes concrets del pla territorial de joventut corresponent, quan aquest s'haja creat i estiga en aplicació. Finalment, tindrà una especial valoració la possibilitat de partides d'inversió destinades a joventut, en la mesura que això certificarà la disposició d'espais i equipaments per a les persones joves.

Programes generals

Els municipis hauran de participar i contribuir al desplegament local de programes de l'IVAJ creats per al conjunt de la Comunitat, però amb la voluntat que arriben a cada punt del territori, com ara el Carnet Jove, el programa M'importa, la xarxa d'informació juvenil i tots els que es vagen generant en el marc de l'EVJ.

Participació

La promoció de la participació juvenil haurà de ser, en tots els casos, un àmbit d'actuació preferent. Hauran de ser mesures habituals les consultes i processos participatius, l'obertura de possibilitats per a cogestionar serveis i programes amb els i les joves, la promoció i suport al consell local de joventut i al voluntariat, la realització de fòrums juvenils, la dinamització als IES o l'atenció a grups no formals de joves.

Dades i mapes

Els municipis es comprometen a facilitar dades i informació sobre el seu territori per a l'elaboració, actualització i anàlisi dels quatre mapes que han de configurar el desplegament territorial de les polítiques de joventut. S'atorgarà una atenció especial, en aquest sentit, a la Xarxa Valenciana d'Oci Educatiu, establida explícitament en la Llei de Polítiques integrals de joventut, amb la responsabilitat específica de cada municipi per a crear la xarxa local. En aquest mateix marc d'actuació, els municipis hauran de generar un registre de grups juvenils no formals, com a reconeixement d'una forma bàsica de socialització juvenil que és, al mateix temps, una eina indispensable per al treball tècnic en matèria de joventut. El conjunt de dades i la participació en els mapes generals, es vehicularà essencialment a través de l'Observatori Valencià de la Joventut.

Coordinació i cooperació

En tant que integrats a la Xarxa Jove, els municipis tenen l'obligació de participar en tasques de coordinació i, eventualment, de cooperació amb els municipis del seu entorn territorial, integrats o no en la mancomunitat de referència i, en termes generals, amb programes que puguen tindre un abast territorial superior i que formen part de les polítiques generals de joventut. La concepció

de l'EVJ com a model integrat d'intervenció busca també la coherència en la recerca de l'equilibri territorial, la complementaritat de l'actuació dels diferents agents que hi intervenen i la cooperació en programes conjunts quan siga necessari. Així, aquests espais de relació tècnica es concretaran a través del personal de suport a la Xarxa Jove, dels responsables tècnics dels municipis de la mancomunitat i amb l'equip tècnic de l'IVAJ.

Formació

Els municipis han de facilitar i garantir la disponibilitat necessària perquè els seus professionals participen en les activitats formatives impulsades per l'IVAJ, per a la professionalització i especialització dels tècnics destinats a aplicar polítiques de joventut.

Cooperació territorial

Si entenem que la Xarxa Jove es constitueix a partir de l'acció integrada dels diferents agents de l'EVJ, i que la Generalitat assumeix des de l'IVAJ la funció de facilitar recursos i eines tècniques, per tal que la cooperació es traduïska en accions i mesures concretes, s'arriba ben aviat a la conclusió que cal destinar recursos professionals a facilitar aquests processos.

Des de 2017 l'IVAJ desplega un equip de professionals, distribuïts pel conjunt del territori, destinats a donar suport al desplegament de les polítiques locals de joventut, a garantir la connexió i coordinació entre les Administracions locals i el mateix IVAJ, a promoure la cooperació entre ajuntaments i territoris i, fins i tot, a suplir mancances d'intervenció directa amb les persones joves en aquells municipis menys dotats de recursos.

En la pràctica, aquests equips professionals de la Xarxa Jove adapten les seues funcions a les necessitats concretes de cada territori, i en un període inicial han estat destinats sobretot a fer arribar les polítiques de joventut allí on, per diverses raons, tenien poca tradició i capacitat per a desplegar-se. Amb l'entrada en vigor de l'EVJ, però, i a partir de la dotació econòmica que permetrà la incorporació de nous professionals de joventut als municipis, la seua actuació s'anirà ressituant de manera estricta en funcions d'assessorament, suport tècnic i enllaç entre Administracions per donar coherència al desplegament territorial de les polítiques de joventut.

Així, a mesura que l'EVJ es vaja desplegant, la prioritat es desplaçarà cap al suport a l'elaboració de plans territorials de joventut, a l'extensió i consolidació de les xarxes de serveis i recursos (equipaments, informació, oci educatiu, professionals...), al desplegament territorial dels programes generals de l'IVAJ i al reforç de les capacitats d'intervenció dels nous professionals destinats als municipis i mancomunitats.

Formació

Una de les mancances clares de les polítiques de joventut és l'absència d'un model consensuat sobre la formació i capacitació que requereixen els seus treballadors per a la pràctica professional. En la mesura que es tracta d'un àmbit multidisciplinari, al sector arriben persones amb una gran diversitat de formacions. Aquest element, que en termes generals és un factor d'enriquiment, és potencialment també un factor de dispersió i de xoc entre possibles models o sistemes d'intervenció.

L'IVAJ elaborarà un model d'accés a la pràctica professional basat en el disseny d'una formació genèrica de capacitació per a les polítiques de joventut, que integre coneixements i aptituds propis de les principals disciplines que conflueixen en les tasques pròpies del treball amb joves, i que definisca models i línies d'intervenció des de l'òptica singular de les polítiques de joventut. Es tractarà d'una formació adequada per a persones amb estudis universitaris diversos com capacitació per al disseny estratègic i la intervenció amb joves, i d'una introducció al sector per a persones provinents d'estudis professionals, amb habilitació per al treball en proximitat i sobre el territori.

Aquesta formació s'impartirà des del mateix IVAJ, amb formats i calendaris adequats per als professionals en exercici, i amb la voluntat d'universalitzar el coneixement i l'habilitació per a tot el cos professional de la Comunitat Valenciana.

En un segon nivell formatiu, es definiran àmbits d'especialització dins de la praxi professional, lligats al model d'intervenció generalitzat a l'Estat espanyol i específicament a la Comunitat Valenciana. Aquest nivell es concretarà en cursos monogràfics breus per als quals es definiran línies generals i que es proposaran a la xarxa d'escoles d'oci educatiu per tal que dissenyen programes concrets i singulars, segons el coneixement i singularitat de cadascuna. Els cursos seran validats per l'IVAJ i les escoles els podran oferir en els respectius catàlegs formatius. Cursar aquestes formacions podrà ser valorat com a mèrits o requisits en ofertes de contractació pública en diferents nivells de l'Administració.

Per al disseny d'aquest model formatiu genèric, es comptarà molt especialment amb les organitzacions de professionals de joventut de la Comunitat i es buscarà la complicitat i col·laboració amb centres universitaris.

Xarxa telemàtica

El caràcter integral de les polítiques de joventut requereix, quan es desplega la seua dimensió territorial, l'existència d'eines que garantisquen el contacte fluid entre els professionals que tenen la missió d'impulsar-les i executar-les. La diversitat i el canvi són alguns dels elements que

caracteritzen la condició juvenil. En conseqüència, tant les dificultats i problemàtiques com les solucions tècniques aplicades a cada cas i territori, són molt variables i depenen sempre de les circumstàncies de l'entorn. Aquesta realitat enriqueix la pràctica professional, però al mateix temps genera grans incerteses i espais de dubte tècnic que no sempre són fàcils de resoldre quan els professionals es troben centrats en el seu entorn concret. Per aquesta raó és desitjable trencar l'aïllament professional i facilitar instruments de relació, intercanvi, debat i cooperació.

D'altra banda, en totes les consultes realitzades al col·lectiu professional apareix de manera insistent la necessitat de disposar de recursos relacionals, que faciliten el contacte entre tècnics de diversos territoris, per compartir coneixement, aconseguir suport i complementaritat, i debatre sobre el sector.

Una xarxa de relació professional, d'altra banda, és un element interessant també per garantir la difusió de programes i mesures arreu del territori, per facilitar la comunicació i per millorar la capacitat d'atenció als usuaris, en la mesura que s'incrementa la possibilitat d'accedir a nous i millors recursos.

L'IVAJ desplegarà una xarxa telemàtica per promoure la relació i l'enriquiment professional, amb una part destinada estrictament a desplegar recursos i programes propis de l'**EVJ**, per tal de posar-los a l'abast d'una manera senzilla, i una altra part amb amplis espais d'autogestió perquè es convertisca en una eina al servei de la comunitat professional.

Es convidarà el col·lectiu professional a participar en el disseny, però el sistema es dotarà, essencialment, dels elements següents:

- Espai per a la creació de perfils professionals individuals autogestionats
- Sistema de missatgeria interna o pública, segons la tria de cadascú, per facilitar la relació
- Panell d'anuncis per promoure la cooperació entre professionals per dissenyar projectes, debatre o elaborar continguts
- Repositori documental públic, construït a partir de l'aportació dels membres de la xarxa
- Espais interactius, de lliure adhesió, per debatre a partir de la proposta temàtica dels membres de la xarxa.
- Blog públic, per a la publicació d'articles/posts dels membres de la xarxa
- Consell per a l'autoregulació. Grup de professionals voluntaris, amb un elevat ritme de rotació, per establir i fer seguiment de l'ús ètic i professional de la xarxa.
- Agenda oberta, amb inclusió d'esdeveniments

professionals d'interés, alimentada pels propis integrants de la xarxa.

- Banc de recursos per a l'aplicació de polítiques de joventut, amb bibliografia, serveis, material audiovisual, material didàctic i projectes concrets, alimentat pels mateixos membres de la xarxa.

Col·lecció d'eines. Guies per a la intervenció

L'IVAJ, sota la direcció de l'Oficina Tècnica de l'EVJ, elaborarà i editarà amb recursos tècnics propis o a través de l'encàrrec a experts externs, guies o manuals per a l'aplicació específica de polítiques de joventut en àmbits determinats. Aquestes guies es planificaran com una col·lecció, de manera que aspiraran a cobrir, progressivament, tots els espais possibles d'intervenció.

Es conceben des de dos punts de vista. En primer lloc, com a polítiques de mínims, de manera que establiran quines són les actuacions mínimes i els criteris bàsics sota els quals cal intervenir en cada àmbit per tal que puguen ser considerats correctes des de l'òptica de les polítiques de joventut. I en segon terme, aspiren a convertir-se en una eina de suport i orientació per als professionals de joventut, de manera que han de tindre una utilitat pràctica ben definida.

En qualsevol cas, seran documents en revisió periòdica, actualitzats a partir del coneixement pràctic de les polítiques aplicades des del mateix territori, amb incorporació d'innovacions i pautes extretes de l'experiència pràctica dels professionals. A més, deixaran un ampli marge per a la variació i adaptació a cada realitat concreta, de manera que en cap cas no s'entendran com un model inamovible i monolític, sinó com un punt de partida per garantir una orientació i especialització en l'atenció a les persones joves, en contrast amb altres àrees d'intervenció de l'Administració.

Les guies es distribuïran de manera gratuïta entre tots els professionals del territori, i estaran disponibles en versions digitals a través de la xarxa, de manera pública.

Sense ànim d'exhaustivitat, sinó a tall d'exemple, enumerem algunes de les guies que s'elaboraran:

- Guia per a la creació d'un pla local de joventut
- Guia per a la gestió d'un servei d'informació juvenil
- Guia per a desenvolupar un procés participatiu juvenil
- Guia per a la creació d'un Consell Local de Joventut
- Guia per a la creació de la Xarxa Local d'Oci Educatiu
- Guia per a la creació d'un programa de promoció de nous creadors
- Guia per a l'elaboració del pla d'usos d'un equipament juvenil
- Guia per a la promoció del voluntariat
- Guia per a un programa de suport als grups juvenils no formals

Repositori de polítiques territorials

En la mesura que la seua elaboració i aplicació es convertisca en una condició de necessari compliment per a rebre el suport econòmic per a la contractació de professionals i dinamitzadors en l'àmbit municipal, tots els plans territorials (locals i de les mancomunitats) de joventut es publicaran digitalment en un repositori organitzat i actualitzat per l'Observatori Valencià de la Joventut.

La finalitat d'aquesta mesura és promoure el compromís dels ajuntaments amb l'aplicació concreta i explícita de polítiques de joventut, facilitar dinàmiques de coneixement compartit entre els professionals dels diferents municipis, i oferir exemples pràctics i reals per a la construcció de noves polítiques locals de joventut.

El repositori s'actualitzarà amb la incorporació dels plans renovats i conservarà la memòria de tots els plans anteriors, de manera que serà possible resseguir l'evolució de les polítiques de joventut en cada municipi i territori. Serà, a més, un instrument molt valuós per estudiar i valorar de manera global l'aplicació de polítiques de joventut en el conjunt de la Comunitat Valenciana.

Bones pràctiques

Més enllà de la publicació exhaustiva dels plans territorials de joventut, tal com hem vist en el punt anterior, l'EVJ desenvoluparà un projecte de bones pràctiques que consistirà en la detecció, l'estudi i la difusió de projectes, programes o mesures concretes de polítiques de joventut aplicats amb èxit, i que per alguna raó singular de caràcter tècnic (innovació, participació, inclusió, metodologia, etc.) puguen ser presos com a exemple a seguir en altres municipis o territoris.

Els projectes podran ser desenvolupats per ajuntaments, mancomunitats, entitats, col·lectius o qualsevol agent que vulga intervenir en l'àmbit de la joventut de manera explícita, i s'haurà d'elaborar tècnicament una categorització dels criteris pels quals podran ser considerats bones pràctiques.

Es crearà un consell tècnic, constituït per responsables de l'IVAJ, professionals de joventut en exercici als diferents territoris de la comunitat, acadèmics de l'àmbit social, educatiu i cultural i experts externs. Aquest consell valorarà els projectes, seleccionarà les bones pràctiques i farà una breu descripció dels valors o qualitats pels quals han estat triats.

Els projectes es difondran a través de les xarxes amb unes fitxes normalitzades per facilitar-ne l'ús pràctic, es penjaran en una plataforma web específica que en permetrà l'actualització periòdica, i es programaran arreu del territori jornades tècniques de presentació dels projectes i de debat i reflexió al voltant de les temàtiques o àmbits a què fan referència.

La Gestió

La gestió

La gestió de l'**EVJ** s'estructura a partir de l'actuació dels agents principals de la Xarxa Jove (Govern, IVAJ, Administracions locals i joves) i del desplegament planificat de les ferramentes que hem descrit més amunt. Veurem ara com s'articula cadascun d'aquests elements i com se situen les actuacions necessàries en el temps, prenent com a marc general la previsió quinquennal.

Acció de Govern

El Govern desplega de manera quotidiana innumbrables actuacions que s'adrecen directament a les persones joves o que els tenen com a destinataris al costat d'altres grups de població. A vegades hi ha plena consciència de l'afectació que tenen sobre les persones joves les actuacions públiques i, en conseqüència, el seu disseny té en compte la seua especificitat. Però la major part de vegades les mesures que s'adrecen al conjunt de la població tenen una incidència escassa o deficient en les persones joves, simplement perquè no els contempen de manera segmentada, no atenen la seua singularitat i, per tant, no els resulten útils o, fins i tot, els perjudiquen.

En aquest context, l'**EVJ** trasllada a la Comissió Interdepartamental de Joventut la necessitat d'atendre les persones joves des de tots els àmbits possibles de l'Administració segons les seues característiques específiques, i adaptant les actuacions a la seua singularitat, amb la simple voluntat que les mesures adoptades siguin eficaces.

L'acció de Govern adreçada a les persones joves, per tant, es desplegarà, es revisarà, es millorarà i es modificarà tot seguint aquesta simple seqüència:

- Detecció de totes les mesures de Govern que tenen les persones joves com a destinataris, explícitament o no.
- Presa de consciència que totes aquestes actuacions incideixen en la realitat d'les persones joves i, per tant, formen part de la política governamental de joventut.
- Incorporació de totes les mesures i actuacions detectades a l'**EVJ**
- Coneixement i anàlisi de l'impacte de totes aquestes mesures en les persones joves i valoració de l'adequació pràctica a les seues necessitats
- Propostes de millora d'aquestes mesures per tal que arriben amb major eficàcia a les persones joves i atenguen la seua especificitat (dret d'incidència)

- Propostes de cooperació amb altres agents de l'**EVJ** (àrees o departaments de l'Administració, Administracions locals, entitats i organitzacions juvenils), per gestionar conjuntament o de manera coordinada aquestes mesures.
- Modificació de les mesures existents o incorporació de noves mesures en funció de les conclusions obtingudes en el treball de coordinació i cooperació.

La bateria d'actuacions o mesures adreçades a les persones joves dels diferents departaments del Govern s'elaborarà o revisarà anualment, de manera que l'**EVJ** tindrà sempre a disposició un mapa organitzat de serveis i programes adreçats a les persones joves. A través de l'actuació de la Comissió Interdepartamental de Joventut es promourà la cooperació entre els diferents departaments, amb les Administracions locals i amb les organitzacions juvenils, per produir canvis i millores en aquests programes i, en la mesura que siga possible, s'intentarà fer previsions d'actuació plurianuals per incorporar-les a l'**EVJ**.

Aquest procés de cooperació l'impulsarà l'Oficina Tècnica de l'**EVJ** i s'anirà aplicant de manera progressiva, a mesura que estiga suficientment dotada de recursos humans i vagen ajustant els mecanismes de cooperació interdepartamental.

El resultat pràctic d'aquest sistema de treball serà la visualització, com a mínim amb previsió anual, del conjunt d'actuacions desenvolupades pel Govern destinades a atendre les persones joves, del volum de recursos mobilitzats amb aquesta finalitat, del nivell i qualitat de la cooperació interdepartamental impulsada per fer-ho, i de la permeabilitat de l'Administració autonòmica per treballar tots aquests projectes conjuntament amb l'àmbit local i amb les organitzacions juvenils.

El punt de partida per a convertir en realitat tot aquest procés, tal com el presentem en l'**EVJ**, és la detecció de tots els departaments, instàncies i organismes de l'Administració de la Generalitat que destinen a les persones joves un programa o altre, per atendre'ls implícitament o explícitament, de manera exclusiva o al mateix temps que a altres grups de població, en solitari o cooperant amb altres instàncies. En aquests moments són els que enumerem seguidament, encara que la redistribució d'aquestes responsabilitats pot canviar.

Presidència de la Generalitat

Direcció General d'Anàlisi i Polítiques Públiques

Direcció General d'Administració Local

Direcció General de Relacions Informatives i Promoció Institucional

Direcció General de Relacions amb la Unió Europea i l'Estat

Direcció General de Turisme

Direcció General de l'Agència de Seguretat i Resposta a les Emergències

Vicepresidència i Conselleria d'Igualtat i polítiques Inclusives

Institut Valencià de la Joventut (IVAJ)
 Direcció General d'Inclusió Social
 Direcció General d'Infància i Adolescència
 Direcció General de l'Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat
 Direcció General de l'Institut Valencià de les Dones i per la Igualtat de Gènere
 Direcció General de Serveis Socials i Persones en Situació de Dependència
 Direcció General de Diversitat Funcional

Conselleria d'Hisenda i Model Econòmic

Direcció General de la Intervenció
 Direcció General del Sector Públic, Model Econòmic i Patrimoni
 Direcció General de Fons Europeus
 Direcció General de Pressupostos
 Direcció General de Tributs i Joc
 Direcció General de l'Agència Tributària Valenciana
 Direcció General de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions
 Institut Valencià de Finances

Conselleria de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Públiques

Direcció General de Funció Pública
 Direcció General de Reformes Democràtiques i Accés a la Justícia
 Direcció General de Justícia

Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport

Direcció General de Centres i Personal Docent
 Direcció General de Política Educativa
 Direcció General de Política Lingüística i Gestió del Multilingüisme
 Direcció General d'Universitat, Investigació i Ciència
 Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial
 Direcció General de l'Institut Superior d'Ensenyances Artístiques de la Comunitat Valenciana
 Direcció General de Cultura i Patrimoni
 Institut Valencià de Cultura
 Direcció General d'Esport

Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública

Direcció General d'Assistència Sanitària
 Direcció General de Salut Pública
 Direcció General de Farmàcia i Productes sanitaris
 Direcció General d'Investigació, Innovació, Tecnologia i Qualitat

Conselleria d'Economia Sostenible, Sectors Productius, Comerç i Treball

Direcció General de Comerç i Consum
 Direcció General d'Economia, Emprenedoria i Cooperativisme

Direcció General d'Indústria i Energia
 Direcció General d'Internacionalització / IVACE
 Direcció General de Treball i Benestar Laboral
 Direcció General de l'Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball
 Direcció General d'Ocupació i Formació de LABORA
 Direcció General de Planificació i Serveis, de LABORA

Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural

Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
 Direcció General de Desenvolupament Rural i PAC
 Direcció General de Medi Natural i d'Avaluació Ambiental
 Direcció General de Canvi Climàtic i Qualitat Ambiental
 Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals
 Direcció General de l'Aigua
 Institut Valencià d'Investigacions Agràries

Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori

Direcció General d'Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana
 Direcció General d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat
 Direcció General d'Ordenació del Territori, Urbanisme i Paisatge
 Institut Cartogràfic Valencià
 Autoritat de Transport Metropolità de València

Conselleria de Transparència, Responsabilitat Social, Participació i Cooperació

Direcció General de Responsabilitat Social i Foment de l'Autogovern
 Direcció General de Transparència i Participació
 Direcció General de Cooperació i Solidaritat

Acció de l'IVAJ

Desplegament de l'EVJ

Creació de l'Oficina Tècnica de l'EVJ
 Creació de l'Observatori Valencià de la Joventut
 Plataforma web
 Seguiment i avaluació de l'EVJ
 Comissió Interdepartamental de Joventut

Sistema de suport a les polítiques locals

Pla de municipalització de les polítiques de joventut
 Sistema de contractes programa municipals
 Servei de suport a la Xarxa Jove
 Subvencions
 Impuls a la creació de plans territorials de joventut
 Avaluació dels plans territorials de joventut
 Centres d'Innovació Jove
 Centres d'Emancipació Comarcal
 M'Importa

Observatori Valencià de la Joventut

Mapa Valencià d'Equipaments i Serveis a la Joventut (MAVES)
 Mapa Valencià de Serveis Sectorials a la Joventut (MAVASS)
 Mapa Professional de les Polítiques de Joventut (MAPRO)
 Mapa Valencià de la Participació Juvenil (MAVAP)
 Repositori de polítiques locals de joventut
 Pla d'estudis i recerca sobre la joventut valenciana

Promoció professional

Formació a professionals
 Creació xarxa telemàtica
 TEMA JOVE
 Beques professionals

Xarxa d'Informació Juvenil

Centre Coordinador de Difusió i Informació
 Atenció en línia
 Webs. Apps
 Agents d'Informació Juvenil (formació i certificat...)
 Dia de la Joventut
 Millorar la imatge de la població jove
 Ciberresponsals
 Drets de la població jove

Participació. Escola de democràcia

Pla d'Associacionisme
 Programa de subvencions
 Voluntariat Jove als municipis
 Dinamització als instituts
 Alumnat actiu
 Programa d'educació en la participació
 Fòrums joves
 Difusió del govern obert
 Pla de Voluntariat Jove

Oci Educatiu

Xarxa d'Oci Educatiu
 Viu: Idio+, La Senda del Poeta, Camps de Voluntariat, A la Mar...
 Albergos inclusius/accessibles
 Erasmus+
 ERYCA

Inclusió. Diversitats. Igualtat

Agents d'Informació Juvenil de barri
 Carnet Jove. Cultura i transport
 Jove Oportunitat, JOOP
 CIJ a les presons. I als centres de menors
 GenT
 Programa de convivència escolar
 Cursos gratuïts de valencià i cultura valenciana
 Campanyes de sensibilització i formació en inclusió
 Programes de prevenció de la discriminació
 Espais intergeneracionals

Acció territorial

Tots els municipis de la Comunitat Valenciana disposaran d'un pla de joventut, ja siga específic per a la seua localitat, ja siga com a part integrant d'una mancomunitat. Hem vist en el sistema de suport a les polítiques locals la diversitat de recursos que l'IVAJ desplegarà per fer-ho possible, començant per la dotació de recursos humans mínima per tal que puguen assumir aquesta tasca, seguit d'una xarxa de professionals desplegada arreu del territori per a acompanyar, assessorar i orientar els processos de creació dels plans, i passant per mesures qualitatives lligades a la formació, l'edició de materials tècnics, la creació de xarxes professionals per a la cooperació i pel mateix desplegament de programes i mesures de l'IVAJ.

La idea de fons és que cap jove no visca en una comunitat en què no hi haja un sistema organitzat d'atenció, acompanyament, suport i promoció a la joventut. Aquest sistema, propi del municipi o de la mancomunitat, és el que anomenem Pla Territorial de Joventut, i té com a referent i aixopluc l'**EVJ**, que articula l'actuació dels agents i ferramentes necessaris en el conjunt de la Comunitat.

Hem vist també que l'IVAJ elaborarà guies per a la intervenció que, entre molts d'altres aspectes, establiran quines són les característiques i continguts mínims que ha de tindre un pla territorial. Tenint en compte que és el mateix IVAJ el que facilitarà els recursos humans a cada municipi per garantir la possibilitat de crear aquests plans, serà necessari que en cada territori es faça un recorregut o procés per crear les condicions adequades per tal que el pla tinga possibilitats reals d'aplicar-se amb èxit. Aquest procés tindrà una durada d'entre un i dos anys a partir del moment que cada municipi dispose dels professionals adequats.

Tanmateix, amb la simple presència de professionals de joventut no n'hi ha prou amb construir plans de joventut ben fonamentats. Cal comptar amb dinàmiques participatives mínimament consolidades, i és necessari engegar processos comunitaris que impliquen bona part de l'entramat associatiu de cada entorn municipal. És per això que en aquells territoris en els quals no hi haja cap tradició ni base prèvia sobre la qual iniciar la construcció de la política de joventut i, per tant, del seu pla, es preveurà la creació de plans preliminars o provisionals, que seran menys exigents des d'un punt de vista tècnic, la missió dels quals serà iniciar dinàmiques juvenils per tal que en algun moment siga raonable la construcció participada d'un pla territorial complet. Es preveu que aquests processos s'haurien de poder completar en un termini d'entre tres i quatre anys.

L'IVAJ determinarà els requisits i les característiques mínimes de què hauran de disposar tant els plans territorials de joventut com els plans preliminars.

Tenint en compte el ritme progressiu d'incorporació de professionals a l'àmbit local, tal com hem descrit en el Sistema de suport a les polítiques locals, i els processos necessaris per a la construcció de les noves polítiques de joventut, s'estableix que entre el quart i el cinquè any d'aplicació de l'**EVJ**, no menys del 80% del territori de la Comunitat haurà de comptar amb el seu pla territorial de joventut, formalment aprovat i en execució.

Acció jove

El Consell Valencià de la Joventut (CVJ) ha desenvolupat una àmplia acció participativa, denominada Opina Jove, amb l'objectiu, d'una banda, de diagnosticar la situació actual de les persones joves a la Comunitat, per detectar necessitats i inquietuds, i, d'una altra banda, explorar la formulació de propostes d'actuació que es puguen integrar en l'**EVJ**.

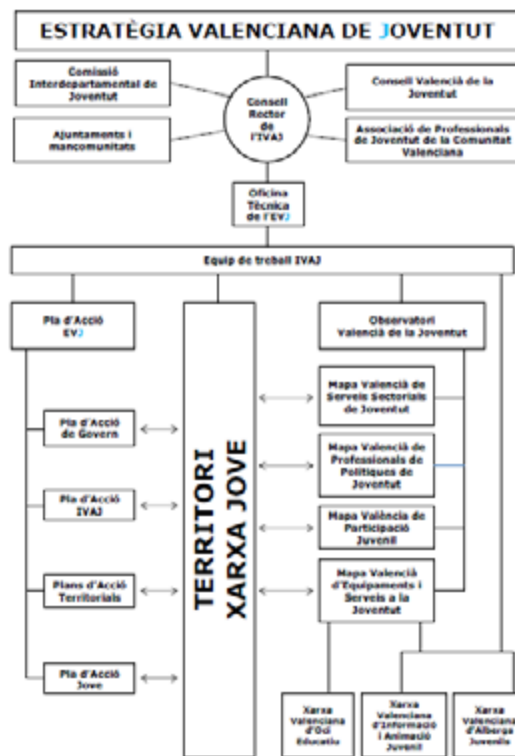
Per fer-ho han fet ús d'una metodologia interactiva, desplegada a peu de carrer en diversos municipis de la Comunitat, i han generat diversos espais de diàleg amb professionals de la joventut i representants de l'Administració.

Els resultats de la seua tasca es mostren extensament en documents monogràfics, però la seua concreció pràctica i aprehensible consisteix en bateries de propostes d'actuació, classificades segons àmbits d'interés. Algunes de les actuacions proposades formen part ja de línies d'actuació dels diferents departaments de la Generalitat, tal com veurem en l'apartat de continguts de l'**EVJ**, però una bona part d'elles són inèdites per a l'acció pública valenciana.

L'actuació concertada de l'Oficina Tècnica de l'**EVJ**, vehiculada per la Comissió Interdepartamental de Joventut i per la Xarxa Jove, haurà de facilitar la incorporació d'aquestes mesures en els plans d'acció del Govern, de l'IVAJ i territorials, segons quin siga l'àmbit i l'abast de cada mesura. En paral·lel, el mateix CVJ definirà quines d'aquestes mesures inclourà la seua actuació o participació directa, en coordinació i cooperació amb les Administracions o departaments del Govern que siguen del cas.

En qualsevol cas, el marc general de propostes que impulsarà el CVJ al llarg dels cinc anys de l'**EVJ** es despleguen en el programa que resumim tot seguit.

Desplegament de les ferramentes

Calendari

Els cinc anys d'aplicació de l'**EVJ** constitueixen un cicle que es defineix per tres grans fases encadenades. En la primera es produirà la posada en marxa de tota l'estructura ideada, amb mesures de xoc per activar el nou model de política de joventut. Al mateix temps, serà un període intens d'estudi i recerca per millorar el coneixement de la realitat juvenil al conjunt del territori. En la segona fase, que coincidirà amb l'equador de l'**EVJ**, es produirà una revisió de tot el projecte, a partir de l'experiència assolida i del nou coneixement adquirit. En aquest moment s'incorporaran al document de l'**EVJ** objectius quantitatius precisos que permetran planejar una segona onada de mesures amb la finalitat de completar la implantació del nou model. En la tercera fase, per tant, serà possible veure i valorar l'extensió de l'**EVJ** a tot el territori, el desplegament qualitatiu dels plans territorials i l'actuació integrada de professionals i dispositius tècnics distribuïts arreu.

El desplegament de l'**EVJ**, per tant, consisteix en una progressió en la qual es combinen la implantació d'equips professionals, recursos tècnics i serveis d'atenció directa a la població jove, amb la creació, per primera vegada, d'un sistema estable de coneixement i estudi de la realitat juvenil, i d'un model de cooperació i participació que integra el treball de multiplicitat d'agents en l'aplicació de polítiques de joventut.

Vegem de manera més precisa com es produirà aquesta progressió en la implantació de l'**EVJ**.

Fase 1.**La implantació. 2019-2020**

- Aprovació formal de l'**EVJ**
- Creació de l'Oficina Tècnica de l'**EVJ**
- Creació de l'Observatori Valencià de la Joventut
- Aplicació del Pla de municipalització de les polítiques de joventut (seguint la progressió exposada en el *Sistema de suport a les polítiques locals*)
- Orientació dels equips de suport de la Xarxa Jove a la creació de plans territorials de joventut
- Aprovació i aplicació dels primers plans territorials fins a cobrir un 25% del territori
- Elaboració de la primera planificació d'estudis i recerca de l'Observatori Valencià de la Joventut, que inclou la creació dels quatre mapes territorials de joventut (MAVES – MAVASS – MAPRO – MAVAP)
- Realització de la primera gran enquesta a la joventut
- Creació de la plataforma web de l'**EVJ**, que difondrà públicament el seu desplegament i integrarà instruments de xarxa per a crear una comunitat professional
- Revisió del primer Pla d'Acció de Govern (2019), a través de la Comissió Interdepartamental de Joventut. Es fixen objectius de millora per al segon pla (2020).
- Es traslladen a la Comissió Interdepartamental de Joventut les propostes d'actuació formulades al Pla d'Acció Jove (Consell Valencià de la Joventut) per tal que siguen assumides pels diferents departaments del Govern. S'inclouen, en la mesura del possible, en el Pla d'Acció de Govern 2020.
- Desplegament normatiu de la Llei de Polítiques integrals de joventut
  - Regulació de perfils professionals de joventut i nivells formatius necessaris per a assumir responsabilitats en els plans territorials i els serveis que s'hi inclouen.
  - Creació formal dels quatre mapes territorials i regulació de registres i xarxes de serveis quan siga necessari
  - Creació de models de contracte programa per a la concessió de recursos a les Administracions locals
  - Contracte programa amb el Consell Valencià de la Joventut per acordar espais de cooperació
  - Contracte programa amb l'Associació Valenciana de Professionals de les Polítiques de Joventut per acordar espais de cooperació

Fase 2.**La revisió. 2021**

- Valoració general del funcionament de les ferramentes del pla després de dos anys de funcionament
- Valoració del nivell d'implantació del Pla de municipalització de les polítiques de joventut
- Valoració del nivell de concreció dels quatre mapes territorials i diagnosi de mancances i necessitats per a l'aplicació completa de polítiques de joventut al conjunt del territori
- Implantació de plans de joventut en un 50% del territori
- Establiment d'objectius quantitius i terminis temporals per a cobrir mancances detectades a través dels quatre mapes territorials
- Continuitat del Pla de municipalització de les polítiques de joventut
- Continuitat en les revisions anuals del Pla d'Acció de Govern (2021)
- Primeres propostes d'intervenció de l'IVAJ en l'àmbit interdepartamental. Aplicació del criteri del Dret d'incidència

Fase 3.**El desplegament. 2022-2023**

- Creació de la Col·lecció d'eines. Guies per a la intervenció
- Implantació del model formatiu per a professionals
- Creació del Repositori de plans territorials de joventut
- Posada en marxa del projecte de bones pràctiques
- Introducció en els plans d'acció de govern (anuals) de propostes de cooperació, per dissenyar i aplicar programes de manera conjunta entre dos o més departaments i amb participació del Consell Valencià de la Joventut
- Introducció en els quatre mapes territorials dels registres formals de serveis, quan siga necessari (Xarxa d'Oci Educatiu, Xarxa d'Informació Juvenil...)
- Implantació de plans de joventut en un 80% del territori
- Culminació del Pla de municipalització de les polítiques de joventut segons el calendari previst en el Sistema de suport a les polítiques locals.
- Continuitat en les revisions anuals del Pla d'Acció de Govern (2021)
- Avaluació, durant 2023, de l'**EVJ**
- Redacció de l'**EVJ** per a un nou període de cinc anys

Avaluació

Avaluació

Seguint la pauta general de l'**EVJ**, el seu model d'avaluació es construirà de manera progressiva al llarg dels cinc anys d'execució previstos. Establim ací un punt de partida per a aquest procés, en el marc del qual fixem uns paràmetres bàsics sobre els quals haurà de treballar el sistema des del primer moment, i per sota dels quals mai no es podrà situar. A mesura que l'**EVJ** desplegue tota la seua actuació prevista, i al ritme que es vaja consolidant i afermant el funcionament de les seues ferramentes, l'abast d'aquesta avaluació de mínims creixerà, es farà més ambiciosa i, per tant, més precisa i rigorosa.

De la mateixa manera que en tota la seua execució, l'avaluació de l'**EVJ** comptarà amb tots els agents que en formen part, els seus resultats i conclusions es mostraran públicament amb tanta immediatesa com siga possible, i seran el fonament a partir del qual s'anirà revisant, ampliant, modelant i completant les polítiques de joventut al conjunt de la Comunitat Valenciana. Per tant, establim d'inici tres criteris generals que definiran la filosofia amb què es treballarà: **l'avaluació de l'EVJ és participada, és transparent i és transformadora.**

La direcció, seguiment i control de l'avaluació serà a les mans de l'Oficina Tècnica de l'**EVJ**. Aquest organisme en definirà els tempos, farà els encàrrecs de treball necessaris per a desenvolupar-la, validarà els seus resultats i vehicularà la concreció de les seues conclusions en propostes pràctiques que es traslladaran al funcionament del sistema.

La principal ferramenta de què se servirà l'Oficina Tècnica per a l'avaluació serà l'Observatori Valencià de la Joventut, que dedicarà una part significativa dels seus esforços a la recopilació, anàlisi i estudi de les dades i informacions que vaja generant l'**EVJ**. Tindrà també com a funció destacada l'elaboració de conclusions a partir de tot el treball realitzat.

Hem destacat que tots els agents de l'**EVJ** intervindran en els processos d'avaluació, però cal remarcar que s'atorgarà un paper qualitativament més rellevant, d'una banda, al Consell Valencià de la Joventut, com a ens que assumeix la representació de la joventut i, d'una altra banda, al col·lectiu professional, en la mesura que és el principal subministrador de dades i informacions a partir de la seua praxi quotidiana.

Totes les mesures d'avaluació tindran una doble escala: el marc de recerca serà, d'una banda, per al conjunt de la Comunitat Valenciana i, d'una altra banda, per a l'àmbit local, a través dels plans territorials de joventut. Amb aquesta

intenció, l'Oficina Tècnica traslladarà als plans territorials una pauta bàsica de recollida d'informació i d'avaluació, que formarà part del contracte programa mercès al qual obtindran també finançament per contractar els recursos humans. Aquesta pauta deixarà molt de marge a cada territori per tal que decidisca com l'avalua, però establirà uns mínims que caldrà seguir en tots els casos. Aquests mínims garantirán una aportació de dades continuada a l'Observatori i permetran fer un seguiment, tant de la situació d'les persones joves en cada context territorial, com de les polítiques que s'hi executen. Una de les guies d'intervenció de la futura col·lecció d'eines definirà, justament, aquestes pautes.

El model es desplegarà a partir de sis nivells d'avaluació, que descrivim de manera resumida tot seguit.

Condicions de vida

Les polítiques de joventut persegueixen, entre d'altres, l'objectiu genèric de millorar les condicions de vida d'les persones joves. Des d'aquest punt de vista, cal fer un seguiment estable i continuat dels grans paràmetres que les defineixen. La planificació de treball de l'observatori precisarà amb quina periodicitat cal realitzar recerques o estudis aprofundits per determinar la situació concreta d'les persones joves, però hi ha un seguit de dades bàsiques sobre les quals cal tindre un coneixement estable i continuat, que s'han de recollir sistemàticament, amb una periodicitat mínima anual, i que s'han de publicar a través de la xarxa en mode obert. El seguiment i l'anàlisi d'aquestes dades han de poder establir relacions entre la seua variació i evolució i les polítiques de joventut aplicades, de manera que es puga arribar a mesurar la seua eficàcia i capacitat transformadora. Al mateix temps, lògicament, l'evolució d'aquestes dades han de poder donar informació i criteri sobre les prioritats d'actuació, tant a escala de comunitat com en segmentacions territorials.

La recollida d'aquestes dades no implica cap recerca específica ni un treball de camp determinat, sinó establir protocols de relació per compartir dades amb els departaments, organismes o serveis de l'Administració que en tenen cura. Queda clar, per tant, que parlem d'informacions que ja existeixen, que són tractades per àrees diverses de l'Administració, però que gairebé mai no són recollides des de l'òptica de les polítiques de joventut ni amb la intenció de fer-ne ús per a millorar el seu desenvolupament. Aquests protocols han d'establir una periodicitat per a la recollida, uns paràmetres bàsics que puguen ser compartits (trams d'edat, territorialització i desglossament de dades per tipologies) i un sistema de revisió. Un portal web de l'**EVJ** i l'observatori oferiran aquesta informació sota el model de dades obertes, per tal

que qualsevol professional, jove o persona interessada de la Comunitat Valenciana o d'arreu en puguen fer ús i explotar-les. La periodicitat de l'actualització i publicació d'aquestes dades al portal públic ha de ser equivalent a la periodicitat de la seua recollida, amb el retard mínim necessari per al seu tractament bàsic, organització i publicació.

Desgranem tot seguit els àmbits mínims per als quals cal recollir dades periòdicament.

- Nombre d'habitants total, per gènere
- Piràmide d'edats completa (en franges de cinc anys)
- Nombre d'habitants en franja juvenil, per trams d'edat
- Població total segons origen (nacionalitat)
- Població jove segons origen (nacionalitat) (en franges de cinc anys)
- Població total segons nivell d'estudis
- Població jove segons nivell d'estudis, per trams d'edat
- Xifres de creixement total de població
  - Creixement natural
  - Saldo de migracions internes
  - Saldo de migracions externes
- Taxa d'escolarització
- Nombre de joves cursant estudis, de 17 a 34 anys
- Nombre d'alumnes escolaritzats en cada nivell d'ESO i CFGM i CFGS
- Nombre d'alumnes que superen cada curs d'ensenyament secundari
- Nombre d'alumnes escolaritzats de nacionalitat estrangera
- Població activa
- Taxa d'activitat juvenil
- Atur registrat
- Atur juvenil registrat
- Població activa en franges juvenils per quinquennis
- Taxa d'activitat juvenil en les franges anteriors
- Atur registrat en les franges anteriors
- Atur juvenil registrat en les franges anteriors
- Nombre i perfil bàsic d'usuaris únics de serveis propis de les polítiques de joventut
- Nombre d'usos de serveis propis de les polítiques de joventut
- Nombre i perfil bàsic d'usuaris únics de serveis propis de les diferents àrees o departaments del govern que s'adrecen a les persones joves (mínim, serveis socials, serveis d'ocupació i empenedoria, serveis d'ajut a l'habitatge, becats o beneficiaris d'ajuts a algun tipus d'ensenyament)
- Nombre d'usos de serveis propis de les diferents àrees o departaments de govern que s'adrecen a les persones joves (mínim, serveis socials, serveis d'ocupació i empenedoria, serveis d'ajut a l'habitatge, becats o beneficiaris d'ajuts a algun tipus d'ensenyament)

Aquest conjunt de dades, molt bàsiques, delimiten l'objecte de treball de les polítiques de joventut en cadascun dels àmbits d'intervenció (en conjunt de la Comunitat i en cadascun dels territoris amb pla local de joventut).

Avaluació de processos

El desplegament de l'**EVJ** descansa en bona mesura sobre el treball concertat dels diferents agents que hi intervenen. Aquest element no és accessori sinó nuclear en la seua naturalesa, de manera que valorar-ne el funcionament serà essencial per obtindre conclusions sobre el grau i l'èxit de la seua aplicació. En aquest àmbit, l'avaluació s'ha de centrar en dos aspectes bàsics: el funcionament de les ferramentes de l'**EVJ** i l'eficàcia del treball transversal.

Pel que fa a les ferramentes, cal distingir aquelles que tenen un funcionament orgànic com a instruments d'anàlisi, planificació, cooperació i presa de decisions (el Consell Rector, l'Oficina Tècnica, la Comissió Interdepartamental i la Xarxa Jove) i aquelles que es basen en el desplegament d'una actuació independent, amb recursos propis (l'observatori, els mapes i els plans territorials). L'avaluació d'aquest segon grup es tracta específicament en els següents nivells, de manera que l'obviem ací. Pel que fa als organismes, l'avaluació de la seua tasca s'ha de centrar en els paràmetres següents:

- Registre d'activitat
  - Reunions, trobades i grups de treball
  - Assistència i participació
  - Representació dels organismes o instàncies membres
- Acords presos i mesures proposades
- Nivell i percentatge d'aplicació dels acords i mesures (dades quantitatives)
- Valoració de l'execució de les mesures (anàlisi qualitativa i subjectiva dels membres)

En relació amb el treball transversal cal remarcar d'entrada que, en tractar-se d'un aspecte essencialment metodològic que implica necessàriament el posicionament d'organitzacions de diferent naturalesa i amb molt diversos condicionants, cal instaurar de manera progressiva i flexible pautes de relació que fan difícil la temporització. Incorporar el treball transversal implica modificar la cultura organitzativa de múltiples agents i, més enllà de la voluntat i política i del treball pedagògic que, sense dubte són en l'origen d'aquesta **EVJ**, cal tindre clar que la responsabilitat, tant de l'avaluació com de l'assumpció dels seus resultats, serà compartida i no recaurà només a les mans de qui té la missió d'impulsar-la.

La primera part de l'avaluació de la transversalitat radica en la concreció de la planificació conjunta, i això té a veure amb

el funcionament dels organismes o ferramentes a què hem fet esment més amunt. La participació efectiva (presència en els espais de treball) i qualitativa (aportació de propostes concretes i dedicació de recursos a desenvolupar-la) es mesurarà amb el control de registres que hem especificat. Però per a mesurar l'eficàcia del treball transversal cal baixar al detall de les actuacions, i és ací on cal instaurar un model que ha de ser necessàriament senzill perquè l'han de compartir instàncies diverses, però que ha de ser també molt rigorós per evitar la seua banalització.

Sense obviar possibles evolucions futures, el model es basarà en els següents punts que són, alhora, els paràmetres necessaris per a la seua avaluació.

Determinació de l'objecte

La transversalitat no es fa en el buit ni és una simple declaració d'intencions. Cal definir, enumerar i llistar quines són les actuacions o mesures objecte de treball transversal. Aquest és el primer ítem de l'avaluació: un registre d'accions transversals.

Lideratge

Malgrat siga transversal, el treball compartit exigeix distribució de responsabilitats, i una d'elles és el lideratge. Cada mesura o actuació ha de tindre definit i explicat un organisme, departament, direcció general, entitat o organització que la lidera, pren la iniciativa, la impulsa i, eventualment, la dirigeix. La capacitat de decisió pot ser compartida, però la responsabilitat d'execució ha de comptar amb aquest lideratge. El nombre o percentatge de mesures liderades per cada agent serà un indicador molt rellevant d'avaluació.

Responsabilitat i interlocució

Massa sovint la voluntat de transversalitat queda diluïda en un núvol de bones intencions i declaracions teòriques. Cal definir, per a cada agent intervinent en la mesura, un responsable tècnic que n'assumeix la interlocució, representació i responsabilitat d'execució.

Nivell de cooperació

La qualitat de la transversalitat s'ha de definir pel nivell de cooperació que es produeix entre els diferents agents que hi intervenen. Així, per a cada mesura transversal, cal definir quin nivell de cooperació aporta cada agent que hi intervé. Això permetrà valorar, d'una manera clara i senzilla, els aspectes següents:

1. Nivell d'aportació transversal de cada agent a cada mesura transversal
2. Nivell d'aportació transversal de cada agent al conjunt de mesures de l'**EVJ**
3. Nivell d'aportació transversal del conjunt d'agents a cada mesura transversal
4. Nivell d'aportacions transversals al conjunt de l'**EVJ**.

L'anàlisi conjunta d'aquests paràmetres permetrà dissenyar un índex de transversalitat de l'**EVJ** (ho veurem en el darrer apartat de l'Avaluació) i resseguir la seua evolució al llarg del seu període d'execució.

En qualsevol cas, cal determinar quins són els nivells de cooperació. Aquesta classificació podrà variar a mesura que es porte a la pràctica i se'n valore la utilitat, però la definim inicialment amb aquests nivells.

Nivell 1. Assessorament

Un agent aporta aquest nivell de cooperació quan assessora sobre aspectes específics de la seua especialitat o coneixement a l'agent que lidera l'execució de la mesura.

Nivell 2. Disseny conjunt

Un agent aporta aquest nivell de cooperació quan intervé en la creació del projecte d'execució de la mesura en qüestió al mateix nivell i amb la mateixa capacitat de decisió que l'agent que lidera l'execució de la mesura.

Nivell 3. Recursos d'infraestructura

Un agent aporta aquest nivell de cooperació quan cedeix l'ús d'espais, equipaments físics o infraestructures que habitualment estan sota la seua responsabilitat de gestió per a l'execució de la mesura en qüestió.

Nivell 4. Recursos humans

Un agent aporta aquest nivell de cooperació quan intervé en l'execució de la mesura transversal amb el treball de personal que li és adscrit, siga professional, laboral, externalitzat o voluntari.

Nivell 5. Recursos econòmics

Un agent aporta aquest nivell de cooperació quan finança la totalitat o una part definida de la mesura transversal amb recursos econòmics del seu pressupost o partides pressupostàries.

Nivell 6. Total

Un agent que aporta aquest nivell de cooperació participa en el disseny de la mesura transversal i hi contribueix amb tota mena de recursos de què disposa per a la seua execució. Se situa, per tant, al mateix nivell de responsabilitat sobre la mesura transversal que l'agent que la lidera.

Tenint en compte el calendari d'aplicació de l'**EVJ** que s'ha exposat de manera genèrica, segons el qual durant un primer període el que és essencial serà posar en pràctica i afinar tots els seus mecanismes de funcionament, hauria de ser possible observar un creixement continuat de la intensitat del treball transversal, com a mínim entre els anys 2019-2021, i una estabilització o normalització del funcionament transversal durant 2022 i 2023.

Avaluació de polítiques generals

El mateix desplegament de l'**EVJ** genera algun dels indicadors necessaris per a avaluar la seua implantació i execució en l'àmbit general. Quan hem descrit els quatre mapes (MAVES, MAVASS, MAPRO i MAVAP) essencials per a fer seguiment de la seua implantació hem posat les bases, de fet, per elaborar indicadors que permeten valorar el conjunt de la política de joventut a la Comunitat Valenciana.

Els mapes determinaran quina és la situació d'inici; és a dir, de què disposem per desplegar l'**EVJ** (equipaments, serveis, programes, professionals, entitats i projectes). La seua anàlisi permetrà fer-ne la classificació i la descripció, i el seguiment de la seua evolució ajudarà a determinar objectius per a nous períodes d'activitat.

En arribar a l'equador (2021) de l'**EVJ** serà possible determinar quines són les necessitats materials per completar el desplegament de les polítiques de joventut i, per tant, es determinaran objectius òptims. Caldrà decidir, per exemple, quin volum de joves ha d'atendre cada equipament, ràtios d'usuaris per a cada servei d'informació, nombre i tipologia de professionals per atendre cada municipi segon el seu volum, etc. Aquestes propostes es formularan en forma d'objectius de màxims i, a partir del coneixement de la situació actual, es podrà determinar mesures i ritmes d'implantació per arribar a assolir-los.

La primera mesura que permet posar a prova aquest model deriva de l'anomenat *Pla de municipalització de les polítiques de joventut*, que ha planificat amb xifres i ritmes el nombre de professionals que l'IVAJ garantirà, com a mínim, en tots els municipis de la comunitat. Aquesta mesura té a veure, lògicament, amb el MAPRO, i el percentatge de compliment de la seua implantació serà, per tant, el primer indicador d'èxit de l'**EVJ**.

Una derivació clara del seguiment del MAPRO serà l'elaboració de plans territorials de joventut, amb l'aspiració màxima que tots les persones joves i territoris de la comunitat valenciana estiguen inclosos en un d'aquests plans. Hem vist que, a partir de la disposició de professionals arreu del territori, s'ha previst un nivell d'implantació de plans en el 25% del territori (2019-2020), en el 50% (2021) i en el 80% (2023). Aquest serà, per tant, el segon gran indicador per valorar el nivell d'implantació de l'**EVJ**.

Quan hi haja un coneixement suficient de tots els continguts previstos als mapes serà possible fer diagnòs de la situació al conjunt del territori per a cadascun d'ells. A partir d'aquestes diagnòs es podran determinar quines necessitats cal cobrir i, en conseqüència, s'elaborarà propostes equivalents al pla de municipalització per a cada mapa. Aquestes mesures es vehicularan a través

d'objectius quantitatius i, per tant, sorgiran els indicadors necessaris per a valorar el seu grau d'assoliment.

Reiterem que la planificació completa dels objectius de màxims definits en els mapes s'haurà de definir l'any 2021. Fins a aquella data, l'avaluació de la implementació de polítiques de joventut tindrà a veure sobretot amb la recopilació, organització i descripció de dades dels quatre mapes, i a partir de 2021, es farà d'acord amb els objectius quantitatius concrets que s'hagen establert en aquell moment.

Avaluació de la participació

Així com en un apartat precedent hem establert la valoració de la transversalitat com un paràmetre preferent per a l'**EVJ**, no podem oblidar que el protagonisme d'les persones joves, en tant objecte-subjecte de les polítiques de joventut, ha de generar un apartat específic i independent de l'avaluació.

El desplegament del MAVAP aportarà els indicadors de base sobre els quals es treballarà la participació, perquè ubicarà sobre el territori xifres quantitatives de participació, recollint, organitzant i descrivint dades sobre entitats, consells de joves, equipaments, serveis i projectes. La descripció en fotografies puntuals de la situació en cada moment concret permetrà, com ja hem vist, fer valoracions de la seua evolució en termes de creixement/decreixement al conjunt de la comunitat i per zones o territoris. Gràcies a açò, es podrà extraure conclusions sobre la intensitat de la participació en termes de millora/davallada.

De la mateixa manera que ho hem fet per analitzar el treball transversal, ens cal també determinar paràmetres bàsics per avaluar la participació en tant que metodologia de treball. Recordem que, si bé és necessari obtenir dades quantitatives sobre participació, allò que es prioritza en els principis de l'**EVJ** en relació amb la participació no és tant la seua valoració com a fita puntual quantificable, sinó la seua implantació com a mètode en els processos de gestió de les organitzacions i com a hàbit d'aprenentatge democràtic en la praxi quotidiana de les persones (joves).

Ens cal, per tant, determinar novament paràmetres que permeten valorar en cada acció, projecte o mesura desenvolupada el nivell de participació que s'hi ha produït o amb el qual s'ha gestionat. En aquest cas no és especialment rellevant distingir quines són les mesures que s'apliquen a partir de la participació perquè hem convingut que, de fet, totes les mesures han de contemplar, d'una manera o altra, la participació. Allò que cal, per tant, és determinar per a cadascuna d'elles quin nivell de participació hem assolit.

Per fer-ho, i sempre subjectes a la possibilitat que siga modificada en el transcurs de la seua posada en pràctica al

llarg de l'aplicació general de l'EVJ, establim una escala que permet avaluar el nivell i la intensitat de la participació que es produeix en cada projecte, pla, mesura o acció concreta. L'escala es pot entendre com un catàleg de nivells entre els quals les persones joves poden optar, de manera individual o col·lectivament, per participar puntualment en un projecte, o com un procés, a partir del qual s'inicien en la participació i van incrementant a poc a poc el seu nivell d'implicació fins al grau màxim possible. En qualsevol cas, establir per a cada mesura en quin grau màxim d'aquesta escala hi han participat les persones joves permetrà avaluar amb un criteri determinat i objectivat el nivell de participació juvenil per a cada projecte i, en conjunt, per a la totalitat de la política de joventut.

Nivell 1. Contacte

A través dels mecanismes professionals d'interlocució, s'estableix contacte amb les persones joves que seran usuaris o receptors de la mesura, per incentivar la seua presència.

Nivell 2. Informació

Les persones joves disposen d'informació detallada de tots els elements, recursos i continguts relacionats amb la gestió i execució de la mesura.

Nivell 3. Opinió

Les persones joves opinen (i la seua opinió és tinguda en compte) sobre la mesura, prenent com a punt de partida la informació de què disposen.

Nivell 4. Proposta

Les persones joves realitzen propostes sobre els continguts o execució de la mesura, per planejar-la, per millorar-la o per adaptar-la a les seues necessitats o interessos.

Nivell 5. Decisió

Es genera un espai de codecisió, de manera que les opinions i propostes d'les persones joves es tradueixen en capacitat real de conduir el sentit de la mesura. Per fer-ho de manera equilibrada, cal generar, ni que siga informalment, un grup o comitè de gestió o un consell de participació, si es tracta d'un projecte de certes dimensions o d'un equipament.

Nivell 6. Normes

A partir de l'experiència participativa, les persones joves col·laboren en la creació de normes o reglaments de funcionament, que regulen l'execució de la mesura, el funcionament del servei, les condicions d'ús, si es tracta d'un equipament i, en termes generals, les pautes i garanties de participació.

Nivell 7. Disseny

Les persones joves ja no prenen part en les decisions d'un projecte donat, sinó que elaboren per si mateixos el projecte, que pot ser una part de la mesura o, fins i tot, el seu disseny complet.

Nivell 8. Cogestió

Les decisions tenen conseqüències: les persones joves assumeixen responsabilitats concretes de gestió, compartint aquesta capacitat amb altres joves o col·lectius, amb altres entitats o organitzacions o amb els professionals de joventut corresponents.

Nivell 9. Gestió parcial

Les persones joves assumeixen la gestió completa d'una part del projecte o mesura, que queda completament en les seues mans i que es complementa amb la resta del projecte o mesura.

Nivell 10. Gestió completa

La gestió del projecte o mesura recau completament i amb tota la responsabilitat en les persones joves.

En funció del nivell d'implicació, voluntat participativa i maduresa d'un col·lectiu, entitat o comunitat de joves, s'incorporaran a aquest procés en el punt 1 o en qualsevol dels altres, fins al màxim nivell, que seria el 10. En l'avaluació, per tant, es determina quin és el nivell de participació.

Tenint en compte que la participació és en si mateixa un procés, els professionals aniran acompanyant les persones joves en l'assumpció de responsabilitats dintre del projecte, de manera que en el transcurs de la seua execució, podran anar ascendint en l'escala fins al punt que desitgen o per al qual se senten capacitats. Serà essencial valorar aquest aspecte en l'avaluació.

Finalment, remarcuem que l'avaluació per separat dels nivells de participació assolits en cada mesura de la política de joventut, permet en conjunt valorar percentualment la intensitat del model participatiu de l'EVJ, tant en un moment puntual concret, com la seua evolució al llarg del temps. Els indicadors que es generen, en aquest sentit, podran ser objecte de planificació per a elaborar objectius a assolir a mitjà termini.

Tot i que ja ho hem dit, remarcuem que la valoració de la intensitat de la participació es farà en els diferents nivells territorials de l'EVJ.

Mesura x mesura

Encara que en termes generals aspirem a aconseguir un model d'avaluació global per al conjunt de la política de joventut i de l'EVJ, no perdem de vista que els principis i criteris en què es fonamenten fan de la proximitat un valor imprescindible, de manera que no es pot desvincular de l'avaluació el grau d'eficàcia de cadascuna de les mesures empreses.

Una de les guies d'intervenció que s'elaborarà des de l'Oficina Tècnica proposarà un model d'avaluació concret per als plans territorials que precisarà fórmules d'avaluació

detallada per al conjunt de la seua actuació. Els principis i les bases d'aquest model es traslladaran igualment al Consell Interdepartamental de Joventut per compartir-los i pactar-los amb la resta de departaments de l'Administració de la Generalitat, de manera que l'avaluació puga ser també conjunta en aquelles mesures que es desenvolupen en cooperació entre dos o més organismes. El model es proposarà igualment al Consell Valencià de la Joventut per a aquelles mesures que es desenvolupen de manera participada.

Exposem tot seguit les bases d'aquest model.

- Valoració quantitativa
  - Nombre d'usuaris o destinataris efectius de la mesura
  - Percentatge d'usuaris efectius respecte al total d'usuaris potencials
  - Perfil bàsic d'usuaris (edat, gènere, lloc de residència)
- Valoració sobre l'execució
  - Compliment de les accions previstes
  - Ús dels recursos previstos (econòmics i humans)
  - Paràmetres logístics (horaris, espais, equipaments tècnics)
  - Imprevistos o fets sobrevinguts
- Valoració de la cooperació
  - Participació efectiva d'organismes o departaments diversos
  - Nivell de cooperació de cada agent intervinent
- Valoració de la participació
  - Participació efectiva de joves o col·lectius juvenils
  - Nivell de participació de cada agent participant
- Valoracions subjectives
  - Parametritzades en escales de valoració bàsiques (sobre 5)
  - Dels professionals responsables de la mesura
  - Dels usuaris o destinataris de la mesura

De les persones joves o col·lectius juvenils participants

Dels agents que hi hagen cooperat

Trobada de discussió presencial per a l'avaluació

- Registre d'indicadors específics de la mesura
  - Definits en el projecte o pla d'execució
  - Comparables i repetitius respecte a successives edicions
- Aplicació d'indicadors globals d'eficàcia

Definits per al conjunt de mesures de l'**EVJ**

Generació d'indicadors

L'**EVJ** comptarà amb indicadors genèrics que, amb un control periòdic, permetran fer seguiment i valoració de la seua evolució. Altra vegada serà la praxi dels dos primers anys d'execució el que permetrà fixar aquests indicadors de manera estable, però determinem d'entrada algun dels que formaran part del sistema amb tota seguretat.

Índex de cost relatiu

Cal posar en relació el cost o despesa realitzat en cada mesura i per al conjunt de l'**EVJ** amb el nombre de beneficiaris joves. Gràcies al seguiment quantitatiu dels usuaris o beneficiaris de les mesures obtindrem dades totals del nombre de joves anuals beneficiaris d'alguna acció de l'**EVJ**. Dividirem la xifra del pressupost total per la xifra de joves beneficiaris. El resultat és l'índex de cost relatiu de la política de joventut. Aquest índex pot tindre aplicació a escala global per a tota l'**EVJ**, en l'àmbit de cadascun dels plans territorials o bé per a cada mesura, de manera individual.

Índex d'eficàcia

Més enllà dels usuaris finals de cada mesura, per a cadascuna d'elles és possible definir quin és el màxim nombre de beneficiaris potencials; és a dir, a quin segment de població juvenil s'adreça. Posant en relació aquesta dada teòrica amb la de beneficiaris efectius, s'obté l'índex d'eficàcia, que ens permet establir a quin percentatge de joves arribem d'entre tots als que ens plantejarem arribar.

Índex d'accessibilitat

A partir de la creació del MAVES, es podrà determinar un nivell d'accessibilitat òptim dles persones joves als serveis de joventut, concretats en equipaments de primera acollida. Aquest nivell es pot definir amb paràmetres tan clars o simples com la distància física (mesurada en metres) a què qualsevol jove de la Comunitat Valenciana ha de tindre un equipament juvenil com a màxim. En un entorn local, aquest paràmetre es pot traduir en mesures més directes, com els minuts que tarda qualsevol jove a arribar caminant des del seu domicili a l'equipament de joventut més proper.

Índex d'optimització d'equipaments físics

Es calcula la capacitat màxima d'usuaris simultanis de cadascun dels espais d'atenció d'un equipament juvenil, i es multiplica per tres. Es tracta d'una xifra hipotètica d'ocupació màxima de l'equipament en el supòsit que s'arribara a omplir tres vegades cada dia, en diferents horaris. Aquesta xifra es divideix pel nombre d'usuaris registrats cada dia en l'equipament. El resultat és l'índex d'ocupació. El seguiment d'aquesta dada permetrà avaluar l'evolució d'ús de l'equipament.

Índex de prioritat de Joventut en l'agenda pública

Pes relatiu de la despesa en joventut

Percentatge del pressupost de joventut d'un municipi, mancomunitat o del Govern de la Generalitat respecte al pressupost total de la institució. S'ha de contemplar només la despesa corrent i, per tant, s'ha d'excloure la despesa en recursos humans i en inversió. El seguiment interanual d'aquesta xifra permet valorar l'evolució de la prioritat o importància que s'atorga a la política de joventut.

Índex de participació juvenil

Nombre d'accions previstes en un pla territorial o al conjunt de l'**EVJ** que compten amb algun nivell de participació d'les persones joves. Valoració percentual respecte al total d'accions. Es pot buscar una major precisió establint tres nivells d'intensitat en la participació: intensitat bàsica, en projectes amb participació dels nivells 1 al 4; intensitat reforçada, en projectes amb participació dels nivells 5 al 7, i alta intensitat, en projectes amb participació dels nivells 8 al 10.

Índex de cooperació transversal

Nombre d'accions previstes a l'**EVJ** que tenen algun nivell de cooperació interdepartamental o amb altres organismes o Administracions. Valoració percentual respecte al total d'accions de l'**EVJ**. Es pot buscar major precisió establint tres nivells d'intensitat en la cooperació: intensitat bàsica, per als projectes amb nivells de cooperació 1 i 2; intensitat reforçada, per als projectes amb nivells de cooperació 3 i 4, i alta intensitat, en projectes amb nivells de cooperació 5 o 6.

Índex d'incidència

Recordem que un dels criteris singulars amb què es desplega l'**EVJ** és el dret d'incidència, que dóna a l'IVAJ o a l'Oficina Tècnica de l'**EVJ** la capacitat d'objectar els mètodes, objectius o execució d'una mesura adreçada a les persones joves des de qualsevol instància de l'Administració si es valora que no segueix criteris propis d'una política de joventut o que no atén de manera adequada les persones joves. L'índex d'incidència indicaria, simplement, el nombre de vegades que s'exerceix aquest dret, en relació amb el nombre total de mesures, serveis o projectes que destinen a les persones joves el conjunt de departaments i organismes de l'Administració. Més enllà de la dada concreta, aquest índex donarà una bona mesura del grau de prioritat o de pes específic de la política de joventut en l'agenda governamental.

La principal virtut d'aquesta línia d'indicadors genèrics no és la precisió amb què permeten avaluar les actuacions concretes sinó la possibilitat d'establir uns paràmetres estables que permetran resseguir l'evolució interanual de la política de joventut i que, per tant, en determinaran la tendència.

Els contingunts

Els continguts

Els fonaments, les ferramentes i la gestió tal com les hem descrit fins ací es concreten finalment en un conjunt de mesures pràctiques que es despleguen des de múltiples àrees o departaments del Govern. Cadascuna d'aquestes mesures connecta amb un dels tres eixos del Pla VICS i en conjunt vénen a donar resposta a una part significativa de les propostes d'actuació elaborades pel Consell Valencià de la Joventut, com a resultat del procés participatiu *Opina Jove*.

En aquesta part final del document, per tant, es mostren les accions concretes que depenen de l'Administració autonòmica i que complementaran l'actuació territorial, liderada per ajuntaments i mancomunitats, i que es desplegarà, com hem vist, de manera progressiva al llarg dels pròxims cinc anys.

En les pàgines que segueixen veiem com s'estructura el desplegament general de les polítiques de joventut impulsades des del govern. Explicitem la missió central, definim quatre eixos d'actuació i organitzem totes les mesures per àmbits i objectius.

Hem vist que l'**EVJ** és un projecte en construcció permanent, i que la seua estructura i contingut aniran evolucionant a mesura que s'aplique i es contraste la seua eficàcia i resultats. En aquest document inicial, per tant, queda consolidat el marc general d'actuació, les pautes tècniques i els criteris que conduiran tot el seu desplegament, i es descriu la naturalesa i funcionament de tots els instruments que han de fer possible la seua aplicació.

Missió

Garantir

l'existència de recursos i entorns adequats per tal que la condició juvenil es pugua transitar amb plenitud d'opcions i capacitats.

Les persones joves han de poder aprendre, han de poder intervindre amb fluïdesa en el seu entorn social, han de poder experimentar en tots els camps del seu interès i, en conseqüència, han de poder accedir a tota mena de recursos en igualtat de condicions, han de poder prendre decisions en llibertat i desenvolupar projectes que tendisquen a donar resposta a les seues necessitats, inquietuds i interessos.

Eixos d'actuació

1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat

Àmbit 1.1 - Renda Valenciana d'Inclusió

Objectiu 1.1.1 – Millorar les possibilitats d'emancipació de la població jove

Àmbit 1.2 – Accés normalitzat als serveis públics: Educació

Objectiu 1.2.1 – Consolidar i millorar la inclusió equitativa de la població jove a l'educació obligatòria i al batxillerat.

Objectiu 1.2.2 – Generar teixit comunitari juvenil als espais educatius

Objectiu 1.2.3 – Millorar la inclusió de la població jove a la formació professional i universitària

Objectiu 1.2.4 – Millorar la inclusió educativa de la població jove en risc d'exclusió social

Àmbit 1.3 – Accés normalitzat als serveis públics: sanitat

Objectiu 1.3.1 – Millorar la inclusió de la població jove al sistema sanitari

Objectiu 1.3.2 – Disminuir l'addicció al joc de la població jove

Àmbit 1.4 – Accés normalitzat als serveis públics: habitatge

Objectiu 1.4.1 – Millorar l'accés de la població jove a l'habitatge

Àmbit 1.5 – Accés normalitzat als serveis públics: mobilitat

Objectiu 1.5.1 – Millorar l'accessibilitat dles persones joves al transport

Objectiu 1.5.2 – Augmentar l'ús del transport sostenible

Àmbit 1.6 – Accés normalitzat als serveis públics: cultura

Objectiu 1.6.1 – Augmentar l'accés a la cultura de la població jove

Objectiu 1.6.2 – Desenvolupar espais de socialització per a la població jove

Àmbit 1.7 – Polítiques d'ocupació i inserció laboral

Objectiu 1.7.1 – Millorar l'ocupabilitat de la població jove

Objectiu 1.7.2 – Millorar les condicions laborals de la població jove

2. Cohesió, socialització i àmbit relacional

Àmbit: 2.1 – Feminismes

Objectiu 2.1.1 – Foment dels bons tractes i de les relacions personals sanes i igualitàries

Objectiu 2.1.2 – Conscienciar les persones joves contra la violència de gènere i el masclisme

Àmbit 2.2 – Igualtat de tracte, no discriminació i reconeixement de la diversitat

Objectiu 2.2.1 – Millorar la visió de les persones joves sobre si mateixes i cap a la resta de la societat

Àmbit: 2.3 – Igualtat en la diversitat

Objectiu 2.3.1 – Millorar la convivència i la integració de la població jove

Àmbit 2.4 – Participació, ciutadania i oci educatiu

Objectiu 2.4.1 – Augmentar la cultura participativa de la població jove

Objectiu 2.4.2 – Potenciar l'exercici d'activitats d'oci educatiu i facilitar-hi l'accés a tots els col·lectius

Objectiu 2.4.3 – Millorar els hàbits de la població jove en termes de vida saludable i benestar emocional

Objectiu 2.4.4 – Fomentar els valors solidaris i de ciutadania global

3. Equitat territorial

Àmbit: 3.1 – Xarxa Jove i municipalisme

Objectiu 3.1.1 – Dotar de professionals de joventut tot el territori

Objectiu 3.1.2 – Coordinar totes les intervencions en joventut al territori

Objectiu 3.1.3 – Dotar d'una estructura d'espais per a joves a tot el territori

Objectiu 3.1.4 – Desenvolupar una xarxa d'albergs juvenils sostenibles i inclusius

Objectiu 3.1.5 – Fomentar la participació i l'associacionisme juvenils

Àmbit: 3.2 – Serveis de l'IVAJ per a tota la joventut

Objectiu 3.2.1 – Mantindre i anar adaptant les activitats i serveis donats o finançats per l'IVAJ

Àmbit: 3.3 – Joves i ruralitat

Objectiu 3.3.1 – Facilitar l'accés a les mateixes oportunitats a totes les persones joves del territori

4. Garanties d'eficàcia de l'Estratègia Valenciana de Joventut

Objectiu 4.1 – Millorar el coneixement de la joventut valenciana

Objectiu 4.2 – Assegurar la viabilitat de l'Estratègia

Objectiu 4.3 – Assegurar el seguiment i control de l'Estratègia

Objectiu 4.4 – Assegurar la continuïtat de l'Estratègia

1. Foment de l'autonomia jove: igualtat d'oportunitats i equitat

Mesures

Àmbit 1.1 - Inclusió social de la població jove

Objectiu 1.1.1 – Millorar les possibilitats d'emancipació de la població jove

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Garantir l'accés a una renda d'inclusió a les persones joves de més de 16 anys amb persones a càrrec	D.G. d'Inclusió Social					
2. Garantir l'accés a una renda d'inclusió a les persones joves de més de 18 anys que hagen tingut un treball remunerat d'almenys un any	D.G. d'Inclusió Social					
3. Garantir l'accés a una renda d'inclusió generalitzada a les persones joves de més de 25 anys	D.G. d'Inclusió Social					
4. Garantir l'accés a una renda d'inclusió a les persones joves extutelats	D.G. d'Inclusió Social					
5. Dissenyar un itinerari d'inserció sociolaboral amb perspectiva jove, formant en aquest sentit els professionals de joventut	D.G. d'Inclusió Social					
6. Difondre els drets de les persones joves a la renda valenciana d'inclusió	D.G. d'Inclusió Social					
7. Facilitar l'accés a la renda valenciana d'inclusió a les persones joves migrats, garantint-la només havent residit al territori autonòmic cinc anys dels últims deu, a través de la Xarxa PANGEA i els CEVEX	D.G. d'Inclusió Social					
8. Donar suport a la reinserció social de la població jove reclusa i ex-reclusa a través del CIJ'S ubicat en l'establiment penitenciari de València	IVAJ					

Àmbit 1.2 – Accés normalitzat als serveis públics: educació**Objectiu 1.2.1 – Consolidar i millorar la inclusió equitativa de la població jove a l'educació obligatòria i al batxillerat**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Estendre la Xarxa Llibres al batxillerat	D.G. de Política Educativa					
2. Estendre les beques transport al batxillerat	D.G. de Política Educativa					
3. Fomentar la inclusió del col·lectiu gitano mitjançant el programa Kumpanyia	D.G. de Política Educativa					
4. Crear una línia de subvencions per donar suport als programes de segona oportunitat en el marc del programa europeu de Garantia Juvenil	Labora					
5. Consolidar un sistema d'acompanyament i orientació durant tot el trànsit entre l'escola i l'ocupació que garantisca ofertes formatives i/o ocupacionals abans dels 3 mesos.	Labora					

Objectiu 1.2.2 – Generar teixit comunitari juvenil als espais educatius

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Establir un protocol per facilitar l'ús dels espais dels centres educatius en l'horari extraescolar a les associacions juvenils	D.G. de Centres i Personal Docent					
2. Aprovar una instrucció entre la conselleria competent en educació i l'IVAJ que permeta la participació en els centres educatius dels tècnics de joventut de la Xarxa Jove en el desenvolupament de les matèries transversals.	D.G. de Centres i Personal Docent /IVAJ					
3. Incloure les propostes de l'associacionisme juvenil en la Motxilla Cultural	D.G. de Centres i Personal Docent					

Objectiu 1.2.3 – Millorar la inclusió de la població jove a la formació professional i universitària

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Desenvolupar una xarxa per a garantir l'accés al material educatiu en la formació professional	D.G. de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial					
2. Establir ajudes al transport per a la formació professional	D.G. de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial					
3. Estendre progressivament el programa JOOP als municipis de tot el territori fins augmentar en un 100% els joopers	IVAJ					
4. Blindar les beques universitàries perquè no disminuïsquen i augmentar el seu finançament, com a mínim el percentatge que augmente el pressupost destinat a l'educació universitària	D.G. d'Universitat, Investigació i Ciència					
5. Blindar les beques salari perquè no disminuïsquen i augmentar el seu finançament, com a mínim el percentatge que augmente el pressupost destinat a l'educació universitària	D.G. d'Universitat, Investigació i Ciència					
6. Generar, junt amb el Consell Valencià de la Joventut, un programa sobre convivència escolar i formar-hi a l'AlumnatActiu	IVAJ					

Objectiu 1.2.4 – Millorar la inclusió educativa de la població jove en risc d'exclusió social

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Informar sobre la possibilitat d'acabar l'ESO a partir de la Formació Professional Bàsica	D.G. de Formació Professional i Ensenyaments de Règim Especial					
2. Estendre el Programa Jove Oportunitat als barris on resideix població en risc d'exclusió social	IVAJ					
3. Realitzar tallers per a la joventut en risc d'exclusió en col·laboració amb les entitats sobre la Formació Professional i la Formació Dual	LABORA					

Àmbit 1.3 – Accés normalitzat als serveis públics: sanitat**Objectiu 1.3.1 – Millorar la inclusió de la població jove al sistema sanitari**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Garantir l'accés universal a la sanitat pública, sense excloure els que resideixen 90 dies a l'estranger	D.G. d'Assistència Sanitària					
2. Promoure una Aliança Jove per a la Salut amb l'objectiu de promoure hàbits de vida saludables entre la joventut valenciana en la qual es desenvolupen accions de sensibilització, formació de persones mediadores, estudis i seguiment de conductes cap a la salut en col·laboració amb el Consell Valencià de la Joventut i del teixit associatiu juvenil	D.G. de Salut Pública					
3. Reforçar els programes de promoció d'una sexualitat segura i en garanties per tal de previndre les ITS, el VIH i els embarassos no desitjats, tot garantint l'accés a la informació, la formació i els recursos per a l'exercici d'una sexualitat plena i segura	D.G. de Salut Pública					
4. Assegurar i consolidar els programes de prevenció de les adicions i els consums de substàncies nocives des de la conscienciació dels efectes i la promoció d'un oci alternatiu	D.G. de Salut Pública					

Objectiu 1.3.2 – Disminuir l'addicció al joc de la població jove

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Promoure accions preventives de sensibilització dels efectes negatius de l'abús dels jocs d'atzar, apostes i TIC	D.G. de Salut Pública					
2. Promoure accions de control i reparació dels efectes negatius de l'abús dels jocs d'atzar, apostes i TIC	D.G. d'Assistència Sanitària					
3. Prohibir els establiments dedicats al joc a menys de 150 metres dels centres educatius	D.G. de Tributs i Joc					

Àmbit 1.4 – Accés normalitzat als serveis públics: habitatge**Objectiu 1.4.1 – Millorar l'accés de la població jove a l'habitatge**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Complementar la renda valenciana d'inclusió un 25% addicional per a habitatge i drets energètic	D.G. d'Inclusió Social					
2. Establir una línia específica d'ajudes al lloguer per a població jove	D.G. d'Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana					
3. Establir línies de finançament per a la creació de cooperatives d'habitatge i cohabitatge per a població jove	D.G. d'Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana					
4. Desenvolupar convenis amb empreses asseguradores per a oferir assegurances de lloguer que eliminen les fiances i les assegurances que s'imposen a les persones joves, com a barreres d'accés a l'habitatge.	D.G. d'Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana					
5. Increment de la xarxa d'emancipació per a joves extutelades	D.G. d'Inclusió Social					
6. Incrementar el parc públic d'habitatge, amb reserva específica per a habitatge jove, i incorporant l'habitatge jove temporal.	D.G. d'Habitatge, Rehabilitació i Regeneració Urbana					

Àmbit 1.5 – Accés normalitzat als serveis públics: mobilitat**Objectiu 1.5.1 – Millorar l'accessibilitat d'les persones joves al transport**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Facilitar a la població jove usuària del Carnet Jove el transport públic per mitjà de descomptes	IVA/J/ D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					
2. Desenvolupar un abonament jove il·limitat que incloga tot el transport públic de l'àmbit competencial autonòmic per a la població jove que tinga el Carnet Jove fins als 25 anys, amb un cost mensual de 36 euros	D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					
3. La Generalitat coordinarà i estudiarà incloure tots els serveis de transport col·lectiu del territori d'altres entitats i els anirà incorporant a l'abonament jove.	D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					
4. Es crearà una comissió de seguiment de l'abonament jove, que comptarà amb el CVJ, i que es reunirà, almenys, una vegada al semestre, on s'estudiaran altres mesures per afavorir la mobilitat autònoma i independent de les persones joves	D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					
5. Accions de sensibilització sobre la violència de gènere en el transport públic per a eradicar comportaments masclistes, com el <i>manspreading</i> i altres comportaments de violència sobre les dones	D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					
6. Desenvolupar programes de transport públic basats en les TIC que permeten una gestió més eficient del transport, i promoure iniciatives com la concentració del transport sota demanda	D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					
7. Promoure programes de transport públic nocturn no sols a les ciutats, sinó entre els municipis adjacents que concentren les alternatives d'oci, perquè hi haja una opció de mobilitat segura que permeta accedir a l'oci de les persones joves als entorns rurals	D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					

Objectiu 1.5.2 – Augmentar l'ús del transport sostenible

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Promoció del transport actiu entre la població jove	D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					
2. Campanya de la setmana de la mobilitat implicant els centres educatius	D.G. d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat					

Àmbit 1.6 – Accés normalitzat als serveis públics: cultura**Objectiu 1.6.1 Augmentar l'accés a la cultura de la població jove**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Establir un bo cultural per valor de 120 euros per als i les joves quan compleixen 18 anys	D.G. de Cultura i Patrimoni					
2. Consolidar el Carnet Jove com una eina d'accés a la cultura amb uns preus joves amb un descompte de, almenys, el 50% del preu normal als espais de la Generalitat i fent una campanya per establir acords amb entitats públiques i privades per augmentar-ne els avantatges.	IVAJ/D.G. de Cultura i Patrimoni					
3. Desenvolupar campanyes de promoció de la lectura en valencià	D.G. de Cultura i Patrimoni					
4. Desenvolupament d'espais de creació cultural i artística, accessibles i degudament equipats, així com optimització dels ja existents, i impulsar una xarxa de creació cultural jove	IVAJ/D.G. de Cultura i Patrimoni					
5. Promoure la participació juvenil en la definició de l'estratègia, l'agenda i la promoció cultural de la GVA, tot fent servir al Consell Valencià de la Joventut com a interlocutor	D.G. de Cultura i Patrimoni					
6. Realització d'estudis sobre els hàbits i els usos culturals de la joventut	IVAJ/ D.G. de Cultura i Patrimoni					
7. Oferir cursos gratuïts per a aprendre valencià i conèixer la cultura valenciana, dirigits a la població jove immigrant	IVAJ/D.G. Multilinguisme					
8. Fer partícips les persones joves de l'elaboració de les polítiques i agendes culturals dels municipis, mitjançant els consells locals, els fòrums joves i subvencions	IVAJ					
9. Convocar premis a la creació artística, científica i tècnica de població jove	IVAJ					
10. Contribuir al finançament de despeses dels programes que el Consorci de Museus dirigeix als grups de treball població jove sobre creació artística i a l'allotjament i manutenció en instal·lacions de l'IVAJ	IVAJ					
11. Millorar l'accés de la població jove al programa Cultura Resident, siga amb la creació d'una residència de creació jove o mitjançant quotes per a població jove	IVAJ/ D.G. de Cultura i Patrimoni					

Objectiu 1.6.2 Desenvolupar espais de socialització per a la població jove

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Promoure i facilitar estades i trobades d'entitats culturals i esportives	D.G. de Cultura i Patrimoni					
2. Acostar la cultura als pobles i els barris de les grans ciutats	D.G. de Cultura i Patrimoni					
3. Donar informació als festivals i trobades culturals amb presència física de l'IVAJ	D.G. de Cultura i Patrimoni					
4. Establir en l'app de l'IVAJ un apartat de cultura amb agenda mapificada d'actes i tots els avantatges per a joves a l'àmbit cultural	IVAJ					

Àmbit 1.7 – Polítiques d'ocupació i inserció laboral**Objectiu 1.7.1 – Millorar l'ocupabilitat de la població jove**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Continuar facilitant la possibilitat d'adquirir experiència laboral en el programa AVALEM	D.G. de Planificació i Serveis					
2. Valorar les habilitats adquirides en l'educació no formal mitjançant el programa RECONOCE	D.G. de Planificació i Serveis					
3. Adaptar l'oferta formativa a les necessitats laborals de la població jove i de les empreses en el marc de la Comissió Tripartita del LABORA	D.G. de Planificació i Serveis					
4. Donar assessorament per al retorn dels valencians i valencianes joves migrades mitjançant un espai web específic de PANGEA	D.G. de Planificació i Serveis					
5. Millorar els serveis d'orientació del LABORA tot apostant per un model d'orientació especialitzat i d'atenció individual per al desenvolupament d'itineraris personalitzats	D.G. de Planificació i Serveis					
6. Incrementar la plantilla d'orientadors i orientadores laborals dels serveis d'ocupació, apostant per professionals especialitzats i establir una ràtio de persones per orientador/a perquè puguin fer una revisió i un seguiment de la seua emancipació	D.G. de Planificació i Serveis					
7. Afavorir la contractació jove mitjançant polítiques d'incentiu, siga per la via dels desgravaments, siga per la via de les ajudes a la contractació. Aquests contractes hauran d'estar sota un marc de contractació de qualitat, per a no afavorir l'abús dels contractes de pràctiques o formació ni dels contractes d'aprenentatge	D.G. de Planificació i Serveis					
8. Establir mecanismes amb els ajuntaments perquè els programes Avalem Joves i Jove Oportunitat arriben a la població en risc d'exclusió social	D.G. de Planificació i Serveis					
9. Incrementar la inspecció de treball, en l'àmbit autonòmic, en les plataformes d'economia col·laborativa per combatre els falsos i falses autònomes i la seua precarietat	D.G. de Planificació i Serveis					

Objectiu 1.7.2 – Millorar les condicions laborals de la població jove

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Campanya En Unió Mola Més	D.G. de Planificació i Serveis					
2. Donar formació en drets laborals en l'educació formal i no formal	D.G. de Planificació i Serveis					
3. Desenvolupar actuacions i plans per a lluitar contra la precarietat laboral de les persones joves mitjançant la dignificació de les condicions laborals i la lluita contra la temporalitat, la subocupació els falsos i falses autònoms	D.G. de Planificació i Serveis					

2. Cohesió, socialització i àmbit relacional**Mesures****Àmbit: 2.1 – Feminismes****Objectiu 2.1.1 – Foment dels bons tractes i de les relacions personals sanes i igualitàries**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Campanyes i sensibilització sobre els usos del temps	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
2. Formació i sensibilització en assetjament, pornomasclisme, noves masculinitats, empoderament i diversitats	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
3. Dissenyar materials didàctics i tecnològics vinculats a les noves masculinitats i la cultura de la no violència	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
4. Protocol d'actuació i prevenció contra les agressions sexistes en espais públics d'oci nocturn que involucren tots els agents: policia, servei civil, equips de salut, etc.	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
5. Programa de suport als centres educatius i d'oci en el temps lliure per a formar i informar els responsables a l'hora de poder detectar, identificar i previndre situacions de discriminació i violència contra les dones	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
6. Formar en coeducació el professorat de tots els nivells del sistema educatiu, els professionals de joventut i el voluntariat que treballa amb joves	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
7. Visibilitzar i impulsar projectes que impliquen la participació de la dona com a agent de canvi social	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
8. Promoure la realització de plans d'igualtat des de les entitats juvenils, amb la dotació de recursos humans i econòmics des de l'IVAJ per a realitzar-los	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
9. Fer cursos de formació específica en lideratge dirigits a dones, per promoure la seua presència en òrgans de direcció i responsabilitat	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					

Objectiu 2.1.2 – Conscienciar les persones joves contra la violència de gènere i masclisme

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Impulsar campanyes de sensibilització sobre la violència de gènere amb disseny universal dirigides a la població jove, incloent-hi aquest col·lectiu en l'elaboració de la campanya	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
2. Difusió de campanyes de sensibilització mitjançant la Xarxa Pública de Serveis d'Informació Juvenil i Xarxa Jove	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere/ IVAJ					
3. Programa Educant en Justícia Igualitària	Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
4. Sensibilitzar la població jove sobre la trata de dones i xiquetes amb fins d'explotació sexual i posar en marxa campanyes dirigides als agressors	IVAJ					
5. Creació d'aplicacions mòbils perquè la població jove pugui reconèixer si les seues relacions són igualitàries i saludables o s'emmarquen en la violència. En aquest cas, indicar pautes de com actuar i a quins recursos poder recórrer	D.G. de l'Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
6. Impulsar un programa per a la intervenció i prevenció de la violència de gènere i masclista, dirigit a població adolescent i jove que acumulen més factors de risc de ser víctimes o agressors de la parella.	D.G. de l'Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
7. Establir mecanismes per a l'empoderament de les joves en les entitats associatives i afavorir la seua participació en els òrgans de decisió	D.G. de Transparència i participació					

Àmbit 2.2 – Igualtat de tracte, no discriminació i reconeixement de la diversitat**Objectiu 2.2.1 – Millorar la visió de les persones joves sobre si mateixes i cap a la resta de la societat**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Desenvolupar espais intergeneracionals	IVAJ					
2. Reforçar la imatge empoderada de joves als mitjans de comunicació	IVAJ					
3. Celebració del Dia de la Joventut el 12 d'agost	IVAJ					
4. Conveni amb el CVMC per millorar la visió de les persones joves sobre si mateixes i davant de la societat	IVAJ					
5. Donar coneixement a la població jove sobre els seus drets	IVAJ					
6. Desenvolupar campanyes d'informació i sensibilització permanents i accessibles dirigides a adolescents, perquè identifiquen la manifestació del fenomen violent.	D.G. de l'Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					
7. Difondre, a través dels mitjans de comunicació, una campanya de conscienciació sobre la violència de gènere que fomenti l'anàlisi dels estereotips que contribueixen a la consolidació de comportaments violents. Amb missatges específics a les dones adolescents	D.G. de l'Institut Valencià de les Dones i per la igualtat de Gènere					

8. Implementar el programa valencià de protecció temporal de defensors i defensores dels drets humans IVAJ					
--	--	--	--	--	--

Àmbit: 2.3 – Igualtat en la diversitat**Objectiu 2.3.1 – Millorar la convivència i la integració de la població jove**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Estendre el programa Veu Gitana a tots els centres educatius i a l'educació no formal	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat					
2. Estendre el programa Drets amb Orgull a tots els centres educatius i a l'educació no formal	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat					
3. Realitzar trobades interculturals entre col·lectius juvenils	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat					
4. Desenvolupar campanyes de sensibilització i formació dels corresponsals per combatre els discursos de l'odi i les <i>fake news</i> de les xarxes socials	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat/ IVAJ					
5. Visibilització i sensibilització d'les persones joves d'origens i contextos culturals diversos	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat					
6. Desenvolupar campanyes de promoció de la participació del col·lectiu amb discapacitat a les associacions i de sensibilització de la joventut sobre la diversitat funcional i les actituds discriminatòries	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat/ IVAJ					
7. Cursos de formació per a associacions per establir protocols d'acollida de persones amb discapacitat	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat					
8. Promoure debats entre adolescents i joves amb relació a tots els tipus de diversitat funcional, utilitzant testimonis i <i>roll-playings</i> per a reflexionar sobre la seua invisibilització.	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat/ IVAJ					
9. Elaborar materials didàctics per a l'àmbit educatiu en el temps lliure que incideixen en una prevenció i detecció de situacions de violència i discriminació per raons de diversitat funcional	Agència Valenciana d'Igualtat en la Diversitat/ IVAJ					
10. Desenvolupar un programa de prevenció del ciber-assetjament escolar, mitjançant les xarxes socials	IVAJ/Educació					
11. Desenvolupar la figura del ciber-corresponsal dins de la Xarxa Jove d'Informació Juvenil	IVAJ					

Àmbit 2.4 – Participació, ciutadania i oci educatiu**Objectiu 2.4.1 – Augmentar la cultura participativa de la població jove**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Donar suport a consultes amb participació d'les persones joves des dels 16 anys	IVAJ					
2. Constituir el Consell Rector com a òrgan per a la codecisió de les polítiques de joventut	IVAJ					
3. Mantindre el suport amb subvencions a l'associacionisme juvenil, negociant el pressupost en el marc del pla d'associacionisme cada quatre anys de forma estable	IVAJ					
4. Formació i difusió del Govern Obert en la població juvenil	IVAJ					
5. Programa d'educació en la participació per a tots els estudiants d'ESO	IVAJ					
6. Desenvolupar el Fòrum Jove com una eina de participació i diàleg entre les Administracions Públiques i les persones joves per a desenvolupar polítiques públiques territorials i sectorials	IVAJ					
7. Desenvolupar campanyes de foment del voluntariat	IVAJ					
8. Ampliar l'oferta de camps de voluntariat des dels 15 anys	IVAJ					
9. Connectar joves que busquen fer voluntariat via web i app	IVAJ					
10. Realitzar exposicions per a fomentar el voluntariat	IVAJ					
11. Establir mecanismes per a l'empoderament de la població jove a les entitats associatives i afavorir la seua participació en els òrgans de decisió	IVAJ					
12. Realització de cursos sobre associacionisme dirigits a població jove en risc d'exclusió social	IVAJ					
13. Realització d'una trobada anual amb la participació de població jove d'entorns en risc d'exclusió social que puguen actuar com a referents i dinamitzar associacions juvenils	IVAJ					
14. Donar suport i realitzar accions que vagen destinades a augmentar la participació política, social i científica de la joventut en risc d'exclusió social	IVAJ					
15. Garantir els recursos suficients perquè el Consell Valencià de la Joventut pugua desenvolupar la seua activitat	IVAJ					
16. Reforçar les vies de participació ciutadana en els processos de construcció dels plans territorials elaborant una guia que faça especial incidència en el paper dels consells locals i territorials de la joventut	IVAJ					
17. Obrir a la participació ciutadana l'elaboració dels pressupostos anuals de l'IVAJ buscant iniciatives com plataformes web que donen a conèixer el projecte	IVAJ					

Objectiu 2.4.2 – Potenciar l'exercici d'activitats d'oci educatiu i facilitar-hi l'accés a tots els col·lectius

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Finançar activitats de voluntariat, oci educatiu i altres, destinades a població jove, organitzades pels ens locals	IVAJ					
2. Connectar joves que busquen activitats d'oci educatiu via web i app	IVAJ					
3. Implementar projectes d'oci educatiu per a la joventut en risc d'exclusió social	IVAJ					
4. Creació d'una taula permanent d'Oci Educatiu per al seu seguiment utilitzant el Grup d'Educació No Formal del Consell Valencià de la Joventut	IVAJ					

Objectiu 2.4.3 – Millorar els hàbits de la població jove en termes de vida saludable i benestar emocional

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Finançament d'espais públics dedicats a les activitats esportives	D.G. d'Esport					
2. Sessions de formació sobre consum de drogues als centres d'oci i informació juvenil	D.G. de Salut Pública					
3. Aprofitar el temps no acadèmic per treballar la promoció de la salut des dels programes de menjadors i les activitats extraescolars, donant informació nutricional	D.G. de Salut Pública					
4. Incloure requisits sobre la promoció de l'alimentació saludable en les licitacions dels contractes dels menjadors escolars.	D.G. de Salut Pública					
5. Campanyes de sensibilització sobre trastorns de conducta alimentària en adolescència i joventut (anorèxia, bulímia, obesitat, amb perspectiva de gènere)	D.G. de Salut Pública					
6. Desenvolupar programes d'educació menstrual i reproductiva a les escoles	D.G. de Salut Pública					
7. Promoure l'educació afectivo-sexual en l'àmbit de l'educació no formal a partir dels 12 anys	IVAJ					
8. Desenvolupar experiències formatives des de l'educació no formal per a col·lectius específics	IVAJ					
9. Realitzar campanyes d'informació i difusió sobre les alternatives d'oci i esport existents als barris on viu població en risc d'exclusió social	IVAJ					
10. Formació i sensibilització en prevenció del suïcidi des de les entitats d'educació no formal	D.G. de Salut Pública					

Objectiu 2.4.4 – Fomentar els valors solidaris i de ciutadania global

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Difondre el programa Erasmus+	IVAJ					
2. Afavorir Intercanvis entre escoles i instituts	IVAJ					
3. Realització de campaments per al foment dels llaços interculturals amb Iberoamèrica	IVAJ					
4. Finançar beques per a la realització de pràctiques en FAO i altres organismes internacionals	IVAJ					
5. Realitzar campaments al Sàhara	IVAJ					
6. Sensibilitzar als instituts i a l'educació no formal sobre drets humans	IVAJ					
7. Participar com a membre de la xarxa europea de centres d'informació juvenil ERYCA	IVAJ					

3. Equitat territorial**Mesures****Àmbit: 3.1 – Xarxa Jove i municipalisme****Objectiu 3.1.1 – Dotar de professionals de joventut tot el territori**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Pla de finançament amb municipis i mancomunitats subvencionant la contractació de 500 professionals de joventut en tot el territori	IVAJ					
2. Establir un itinerari formatiu per als professionals de joventut adaptat a la realitat actual, dignificant les seues condicions laborals i visualitzant la seua necessitat i importància	IVAJ					
3. Contribuir a les despeses de formació dels professionals joventut de la Comunitat Valenciana	IVAJ					
4. Establir un conveni amb la Universitat de València per a desenvolupar la càtedra de Polítiques de Joventut	IVAJ					
5. Finançar beques de formació en l'IVAJ per a titulats universitaris	IVAJ					

Objectiu 3.1.2 – Coordinació de totes les intervencions en joventut al territori

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Crear la Comissió Interdepartamental de Joventut de la Generalitat Valenciana.	IVAJ					
2. Crear l'Observatori de la Joventut com a espai de recollida, organització, tractament i difusió de les dades més significatives de la realitat jove valenciana.	IVAJ					
3. Consolidar el Pla Jove local i territorial com a instrument de la planificació territorial.	IVAJ					
4. Fomentar l'estudi i la investigació sobre la població jove amb premis i ajudes.	IVAJ					

5. Establir un marc de reflexió, divulgació i formació de la informació sobre la realitat jove concretat, almenys, en un pla de formació.	IVAJ					
6. Incorporar les persones joves en la codecisió de les polítiques locals amb la realització de fòrums joves a escala local i donant suport als consells de joventut	IVAJ					
7. Establir mecanismes de coordinació de les intervencions amb la població juvenil, tant entre les diverses àrees de les Administracions responsables, com entre les diferents Administracions i entre aquestes i la societat civil.	IVAJ					
8. Carnet Jove, més avantatges: carnet d'alberguista, transport i cultura	IVAJ					

Objectiu 3.1.3 – Dotar d'una estructura d'espais per a joves a tot el territori

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Desenvolupar el Pla estratègic d'albergs perquè arribe a tot el territori	IVAJ					
2. Establir centres d'innovació jove (networking, TIC...) distribuïts pel territori	IVAJ					
3. Dotar de personal dinamitzador als albergs	IVAJ					
4. Establir centres d'emancipació comarcals amb serveis d'habitatge, ocupació, assessories...	IVAJ					

Objectiu 3.1.4 – Desenvolupar una xarxa d'albergs juvenils sostenibles i inclusius

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Incentivar activitats en la natura i l'entorn més pròxims per a la població jove	IVAJ					
2. Realitzar tallers de formació ambiental per als grups que utilitzen les instal·lacions	IVAJ					
3. Editar una guia de bones pràctiques dels usuaris i usuàries dels albergs	IVAJ					
4. Fomentar i possibilitar el reciclatge	IVAJ					
5. Establir clàusules energètiques en la contractació	IVAJ					
6. Establir serveis de préstec de bicicletes, màquines de venda amb productes saludables i recàrrega solar de mòbils	IVAJ					
7. Elaborar fulls que informen sobre les possibilitats de la zona propera a l'alberg, col·laborant amb els centres de joventut de la zona	IVAJ					
8. Millorar l'eficiència de l'ús dels recursos reduint el consum energètic, reciclant, reutilitzant, establint sistemes de control de l'ús de l'aigua i els sobrecostos	IVAJ					
9. Elaborar un segell de qualitat propi per als albergs	IVAJ					
10. Donar ofertes de temporada baixa i per proximitat per escoles i associacions del voltant	IVAJ					

11. Informar i promocionar els altres albergs en tots els albergs mitjançant ofertes especials d'interrail d'albegs i campanyes d'informació i promoció.	IVAJ					
12. Millorar l'accessibilitat dels albergs amb wifi, panells d'inclusió lingüística, formació en llengua de signes per al personal i per als usuaris i cuina amb atenció a la diversitat	IVAJ					
13. Establir un decàleg de convivència i respecte i aconseguir que els albergs siguin espais lliures de violència masclista i de LGTBfòbia	IVAJ					
14. Habilitar espais de dinamització cultural als albergs per residències, trobades i assajos d'artistes, actuacions, exposicions, formacions especialitzades, etc.	IVAJ					
15. Habilitar sales als albergs per a treballar en grup amb possibilitat de fer videoconferències, gravacions, projeccions i edició 3D.	IVAJ					
16. Fer dels albergs espais més inclusius, i facilitar el voluntariat i l'atenció a grups en risc d'exclusió social	IVAJ					
17. Participar en la REAJ com a membre	IVAJ					
18. Afegir dins del Carnet Jove el carnet d'alberguista	IVAJ					

Objectiu 3.1.5 – Fomentar la participació i l'associacionisme juvenils

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Realitzar estudis d'impacte, necessitats i situació de l'associacionisme juvenil i presentar i difondre els resultats	IVAJ					
2. Desenvolupar campanyes de promoció del moviment associatiu juvenil i un premi per a la millor campanya de comunicació	IVAJ					
3. Fomentar la identificació del CVJ com a espai de referència del moviment associatiu juvenil	IVAJ					
4. Contribuir a la identificació dels consells locals i territorials de joventut com els espais de referència del moviment associatiu juvenil del seu àmbit	IVAJ					
5. Establir un pla de formació sobre metodologies per a incrementar i millorar la participació juvenil, amb una perspectiva inclusiva	IVAJ					
6. Implementar l'avaluació d'impacte de les associacions juvenils en l'àmbit municipal	IVAJ					
7. Desenvolupar una web d'associacionisme juvenil, en col·laboració amb el CVJ i donar-li els recursos perquè pugui dur-la a terme	IVAJ					
8. Desenvolupar un mapa de l'associacionisme juvenil	IVAJ					
9. Desenvolupar el Programa Alumnat Actiu amb formació i trobades per a joves actius als IES	IVAJ					
10. Elaborar de forma participada una nova Ordre de Bases de subvencions per a entitats juvenils que actualitzi els criteris a les noves realitats	IVAJ					
11. Establir un pla de formació a través de cursos de formació sobre millora del funcionament intern de les associacions juvenils	IVAJ					

12. Crear un servei d'assessorament i suport per a la recerca de projectes europeus per a associacions juvenils	IVAJ					
13. Acompanyar en la creació d'associacions i federacions juvenils	IVAJ					
14. Elaborar documentació de referència com guies de creació d'entitats juvenils o recopilacions normatives.	IVAJ					
15. Formar en fòrums joves el personal tècnic dels municipis i de les entitats	IVAJ					
16. Donar suport als fòrums joves en l'Ordre de Bases d'Oci Educatiu per ajuntaments i formar al personal tècnic dels municipis sobre els mateixos fòrums joves	IVAJ					
17. Desenvolupar una base de dades d'accions de voluntariat juvenil oferides per entitats i de joves interessats	IVAJ					
18. Elaborar un Pla de Voluntariat Jove amb les entitats de voluntariat	IVAJ					
19. Desenvolupar un sistema d'acreditació de les habilitats adquirides al voluntariat amb el protagonisme de les mateixes entitats.	IVAJ					
20. Realitzar jornades de bones pràctiques en Participació Infantil	D.G. d'Atenció a la Infància i Adolescència					
21. Donar subvencions a programes de foment de la participació infantil	D.G. d'Atenció a la Infància i Adolescència					
22. Realitzar i difondre el mapa de la Xarxa Valenciana d'Oci Educatiu, i identificar els espais que serveixen per a l'aprenentatge de la participació.	IVAJ					
23. Elaboració i difusió als municipis dels recursos tècnics de foment de l'educació en la participació	IVAJ					
24. Dotar al CVJ amb els recursos necessaris perquè avalue periòdicament la situació de les associacions i l'impacte d'aquestes en els seus territoris i en presente un informe	IVAJ					
25. Formació a tècnics municipals per a treballar en el moviment associatiu	IVAJ					
26. Garantir que les ajudes concedides a grups de persones joves, sense personalitat jurídica, no tinguen un impacte a la declaració d'IRPF de la persona que actue com a representant del col·lectiu, i buscar un acord amb Hisenda per a tal fi	IVAJ					
27. Establir reunions de coordinació entre el CVJ i l'IVAJ amb una periodicitat mínima d'una al mes	IVAJ					
28. Facilitar l'accés als espais públics i equipaments per poder-hi dur a terme projectes	IVAJ					
29. Fomentar l'associacionisme finançant programes d'actuacions juvenils promoguts pels consells locals de joventut	IVAJ					
30. Promoure accions d'informació, sensibilització entre les Administracions locals per fomentar el reconeixement institucional dels consells locals de la joventut	IVAJ					

Àmbit: 3.2 – Serveis de l'IVAJ per a tota la joventut**Objectiu 3.2.1 – Mantindre i anar adaptant les activitats i serveis donats o finançats per l'IVAJ**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Mantindre una estructura de funcionament com a organisme autònom de la Generalitat per poder fer i anar adaptant les activitats i serveis que es donen	IVAJ					
2. Millorar els albergs de l'IVAJ	IVAJ					
3. Finançar equipaments TIC per als serveis d'informació juvenil	IVAJ					

Àmbit: 3.3– Joves i ruralitat**Objectiu 3.3.1 – Facilitar l'accés a les mateixes oportunitats a totes les persones joves del territori**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Garantir el dret a l'accés a Internet reconeguda en la Llei de Polítiques integrals de joventut, estendre la cobertura de TIC i la xarxa de dades a tot el territori, i consolidar una xarxa pública per a les persones joves des dels equipaments juvenils i els llocs públics	D.G.T.I.					
2. Celebrar una jornada anual de reflexió sobre les polítiques de joventut en el món rural	IVAJ					
3. Prioritzar en subvencions el criteri de població de menys de 5.000 habitants	IVAJ					
4. Finançar l'estada de població jove en residències juvenils de l'IVAJ per a cursar els seus estudis	IVAJ					

4. Garanties d'eficàcia de l'Estratègia Valenciana de Joventut**Mesures****Objectiu 4.1 – Millorar el coneixement de la joventut valenciana**

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Fer un estudi de joventut amb un mínim de 2.000 enquestes per tot el territori	IVAJ					
2. Presentació dels resultats de l'estudi per tot el territori	IVAJ					
3. Propiciar la realització d'anàlisis i estudis a partir de les dades recollides	IVAJ					

Objectiu 4.2 – Assegurar la viabilitat de l'Estratègia

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Visualització del pressupost específic de l'IVAJ per als 5 anys, revisable amb noves propostes	IVAJ					
2. Les altres direccions generals assumeixen la defensa dels compromisos de finançament i la possibilitat d'estudiar les noves propostes que apareguen	D.G.					
3. Creació de l'Oficina de l'EVJ per portar-la endavant	IVAJ					

Objectiu 4.3 – Assegurar el seguiment i control de l'Estratègia

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Establir una comissió de seguiment de l'estratègia amb el Consell Valencià de la Joventut que es reunisca trimestralment	IVAJ					
2. Preparar un quadre de comandament amb les dades recollides per tot el personal tècnic de joventut del pla de municipalització	IVAJ					
3. El CVJ elaborarà un informe anual sobre l'EVJ que presentarà al Consell Rector	CVJ					
4. Desenvolupar el model d'avaluació de l'EVJ	IVAJ					
5. Difondre les principals conclusions del seguiment de l'Avaluació entre els agents implicats	IVAJ					
6. Desenvolupar el Mapa Valencià d'Equipaments i Serveis a la Joventut	IVAJ					
7. Desenvolupar el Mapa Valencià de Serveis Sectorials a la Joventut	IVAJ					
8. Desenvolupar el Mapa Professional de les Polítiques de Joventut	IVAJ					
9. Desenvolupar el Mapa Valencià de la Participació Juvenil	IVAJ					

Objectiu 4.4 – Assegurar la continuïtat de l'Estratègia

Mesura	Coordinació	Calendari				
		2019	2020	2021	2022	2023
1. Difondre les conclusions de l'avaluació.	IVAJ					
2. Redactar una nova EVJ per al 2024 - 2028	IVAJ					

Llei de polítiques integrals de joventut

2017

LLEI 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut [2017/10179]

II

Sia notori i manifest a tots els ciutadans i totes les ciutadanes que les Corts han aprovat i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

I

Les polítiques en matèria de joventut són una de les millors inversions per al futur de la societat valenciana. Tant la Generalitat com les diferents administracions públiques implicades, i també la societat en general, han d'assumir la necessitat d'unes sòlides polítiques de joventut, no sols com un conjunt de garanties i drets per al desenvolupament dels nostres joves sinó també com un element estratègic de desenvolupament social.

L'Agenda 2030 de desenvolupament sostenible de Nacions Unides, adoptada per l'Assemblea General de l'ONU al setembre de 2015, que va entrar en vigor oficialment l'1 de gener de 2016, estableix un pla d'acció a favor de les persones, el planeta i la prosperitat, amb la intenció d'enfortir la pau universal i l'accés a la justícia. En el món actual, les persones joves ja no volen únicament ser informades sobre les polítiques públiques, els plans i els models de desenvolupament que els impacten; volen dissenyar-los, prendre les decisions i ser el vehicle que els implementen. Com a joves volen tenir un rol actiu mitjançant el paper principal de la participació juvenil significativa en tots els nivells de presa de decisió, per a garantir un desenvolupament sostenible, un creixement econòmic inclusiu, la promoció de societats pacífiques i l'eradicació de la pobresa.

La finalitat d'aquesta llei és garantir que els i les joves puguen definir i construir el seu projecte vital, individual i col·lectiu, en igualtat d'oportunitats. Així, aquesta norma pretén establir les bases per a les polítiques de joventut, unes accions que hauran d'atendre la diversitat social, econòmica i cultural del nostre territori. Igualment, aquesta nova regulació persegueix garantir la participació i la coresponsabilitat de les persones joves en la presa de decisions de la nostra comunitat, i fomentar al màxim els espais de trobada i de debat.

Per a aconseguir aquests objectius cal que les polítiques de joventut es dissenyen i s'executen de manera integral i transversal, amb la implicació necessària de les diferents administracions i de la societat civil.

L'Organització Iberoamericana de Joventut, organisme internacional format per ens oficials de joventut d'Iberoamèrica, va adoptar, en 2005, la Convenció iberoamericana de drets dels joves. Aquesta convenció té com a principal objectiu la promoció del respecte a la joventut i la seua realització plena en la justícia, la pau, la solidaritat i el respecte dels drets humans mitjançant el reconeixement de les persones joves com a subjectes de drets, actors estratègics del desenvolupament i persones capaces d'exercir responsablement els drets i les llibertats que recull la carta.

La Constitució espanyola, en l'article 9.2, estableix el mandat, als poders públics, de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguen reals i efectives, i també el de remoure els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud, i de facilitar la participació de tota la ciutadania en la vida política, econòmica, cultural i social. D'altra banda, i de forma més específica, en l'article 48 consagra el deure, per als poders públics, de promoure les condicions per a la participació lliure i eficaç de la joventut en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural. La Convenció sobre els Drets de l'Infant (CDI), tractat internacional de les Nacions Unides firmat pels estats en 1989, reconeix els drets de la infància. És necessari desenvolupar el dret a estar protegits a partir de les polítiques de prevenció, detecció, protecció i reparació.

Basant-se en les previsions del text constitucional, l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana disposa, en l'article 49.1.25, que correspon a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de joventut.

En exercici d'aquesta competència, la Generalitat ha desplegat un conjunt de disposicions que conformen el marc jurídic de les polítiques de joventut a la nostra comunitat.

Així, la Llei de la Generalitat 8/1989, de 26 de desembre, de participació juvenil, recollia per primera vegada les formes de participació juvenil a la Comunitat Valenciana. Per la seua banda, la Llei 18/2010, de 30 de desembre, de joventut, refermava i reforçava el paper de l'associacionisme juvenil alhora que atorgava un nou paper a l'Institut Valencià de la Joventut, com a ens impulsor de les tasques de coordinació de l'execució de polítiques integrals en el si de la Generalitat.

Si bé l'esmentada Llei 18/2010 va assentar les primeres bases de la transversalitat com a mètode per a planificar les polítiques de joventut, en la societat actual resulta convenient continuar avançant en aquest enfocament integral. D'altra banda, es fa igualment necessari avançar cap a un marc normatiu que garantisca a les persones joves els drets que els permeten aconseguir l'emancipació

i l'autonomia personal de forma plena, responsable i en igualtat de condicions. Finalment, en aquest nou context, la participació de la joventut es revela com un eix fonamental per a abordar les accions que cal emprendre, tant en els processos de presa de decisions com en el seu desenvolupament.

III

Aquesta llei s'estructura en cinc títols, cinquanta-nou articles, set disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

En el títol preliminar es defineix l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la llei. Cal destacar que la definició de la persona jove s'acomoda a un nou tram d'edat, dels 12 als 30 anys. Aquesta nova regulació persegueix alinear-se amb l'edat en què els i les joves canvien de cicle escolar i entren en una nova etapa no només educativa sinó també de socialització, com és el pas de l'escola a l'institut.

Igualment, s'estableixen les directrius que hauran de regir les polítiques de joventut i que tenen com a fonament els principis següents: integralitat, transversalitat, proximitat, universalitat i igualtat. Mereix una menció especial la reivindicació de l'apoderament de les persones joves, tant en el disseny com en l'execució de les polítiques que els afecten, mitjançant la seua coresponsabilitat i participació, i també en l'adopció per part de les administracions d'una perspectiva intergeneracional, no adultocentrista.

D'altra banda, s'ha volgut enunciar una llista específica de drets reconeguts a les persones joves com un grup demogràfic amb necessitats pròpies, sense perjudici de la regulació que hi ha en la protecció de menors, continguda en la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, i en la Carta de drets del menor de la Comunitat Valenciana, recollida en la Llei 12/2008, de 3 de juliol, de la Generalitat, de protecció integral de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana.

Finalment, s'esbossen les grans línies d'intervenció cap a les quals hauran de tendir les polítiques de joventut, sempre en règim de coresponsabilitat entre les diferents administracions públiques implicades.

El títol I comprèn la regulació de l'Institut Valencià de la Joventut, que queda configurat com a organisme autònom de la Generalitat, adscrit a la conselleria competent en matèria de joventut. L'lvaj s'adequa així a la nova regulació del sector públic instrumental de la Generalitat, que defineix la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'hisenda pública, del sector públic instrumental i de subvencions.

En primer lloc se'n regulen les funcions, entre les quals destaca el paper de lideratge en l'impuls i la coordinació de les polítiques de joventut, tant en l'àmbit de la Generalitat com en el conjunt d'agents intervinents al territori de la Comunitat Valenciana.

En segon lloc, se'n determina l'estructura organitzativa. El nivell directiu es troba integrat per la Presidència, el Consell Rector i la Direcció General. Cal destacar la nova composició del Consell Rector, l'òrgan de representació i participació de l'lvaj, ja que s'hi dona cabuda a una major participació de joves. També cal assenyalar la representació garantida a una persona jove amb diversitat funcional i a la promoció de la igualtat entre dones i homes mitjançant una composició paritària.

El títol II està dedicat a la participació juvenil. En el capítol primer, a més de definir-ne el concepte, s'hi determinen els agents i les vies de la participació de les persones joves. Es proposa un nou concepte d'entitat juvenil i s'introdueix una consideració explícita als grups de joves, tot atorgant-los alguna mena de representació. D'altra banda, s'assenen les bases per al funcionament dels fòrums joves i de les consultes, com a eines de participació de les persones joves. El segon capítol s'encarrega de la regulació del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana, màxim òrgan de representació de la joventut organitzada valenciana. Se'n determinen les funcions, la composició i òrgans, i també les fonts de finançament. S'hi regulen, així mateix, els consells de joventut territorials. El títol III aborda les polítiques integrals en matèria de joventut. S'hi dissenya l'Estratègia valenciana de joventut com el marc general de la planificació de les polítiques que cal desplegar en tot el territori de la Comunitat Valenciana. Igualment, s'hi concreta la implicació de les entitats locals i s'hi estableixen els nous instruments al servei de la dita planificació. Hi destaca la creació d'un sistema de xarxes, en especial la Xarxa Jove, que permetrà unir els recursos i el treball dels diferents agents.

A l'últim, es defineixen els recursos i serveis per a la joventut, entre els quals cal destacar la promoció de l'educació no formal, mitjançant la creació de la Xarxa Valenciana de l'Oci Educatiu, una de les principals apostes d'aquesta norma.

L'avantprojecte va ser sotmès a diferents processos participatius. D'una banda, es va concedir audiència a les entitats més representatives del sector i es va obrir un període d'informació pública. D'altra banda, es va arbitrar el procés de participació ciutadana que preveu l'article 47 de la Llei 2/2015, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana. Aquest procés es va articular mitjançant la creació d'un fòrum de participació, al qual es podia accedir a través del web de l'lvaj.GVA Jove i el Portal de Transparència de la Generalitat, GVA Oberta. També es va organitzar un fòrum jove, en el marc del qual

es van recollir opinions de joves de tot el territori de la comunitat.

Així mateix, s'han seguit les disposicions previstes per la normativa bàsica en matèria de tramitació de disposicions de caràcter general. S'han sol·licitat al·legacions a la Presidència de la Generalitat i a les conselleries, moltes de les quals s'han incorporat al text, i l'avantprojecte va disposar dels informes favorables de la Intervenció General, de la Direcció General de Pressupostos i de la Direcció General de la Funció Pública. Igualment, s'ha demanat informe de l'Advocacia General i s'han incorporat les observacions que incloïa.

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és establir un marc normatiu que coordine les polítiques de joventut i que regule els drets i la coresponsabilitat de les persones joves, amb la finalitat de garantir que puguen definir i construir el seu projecte vital individual i col·lectiu com a membres de la comunitat, fomentant la participació activa en el desenvolupament polític, social, econòmic i cultural.

Article 2. Àmbit d'aplicació

Aquesta llei serà aplicable a les persones entre 12 i 30 anys, ambdues edats incloses, que hagen nascut o que es troben en el territori de la Comunitat Valenciana, sense perjudici que determinades polítiques públiques consideren altres límits d'edat, les quals, en cap cas, no podran suposar detriment dels principis ni de les garanties que preveu aquesta llei.

D'altra banda, les disposicions d'aquesta llei seran aplicables a totes les persones menors d'edat que es troben en el territori de la Comunitat Valenciana, pel que fa a la utilització del seu temps lliure i en l'àmbit de la seua promoció.

Article 3. Principis rectors i directrius de les polítiques de joventut

Les polítiques de joventut es regiran pels principis i directrius següents:

1. Es dissenyaran integralment perquè s'ocupen de tots els àmbits vitals i socials de la joventut, i també transversalment, és a dir, des de tots els departaments de les administracions públiques.
2. Estaran arrelades al territori i es basaran en el principi de proximitat, per a garantir un major i millor servei directe

a les persones joves. A més a més, tindran en compte les diferents realitats territorials i prestaran una atenció especial a les especificitats de l'àmbit rural.

3. Es dissenyaran coordinadament entre les administracions i amb la societat civil, per a respondre als principis d'integritat, transversalitat, proximitat, universalitat i igualtat.

4. S'esbossaran i s'executaran des d'una perspectiva intergeneracional, no adultocentrista, i com un procés continu amb les polítiques d'infantesa i adolescència, que facilite l'apoderament de les persones joves com a agents principals de la societat valenciana.

5. Es fonamentaran en la igualtat real entre dones i homes, amb perspectiva de gènere, i en la promoció de la diversitat com un valor per si mateix.

6. Tindran caràcter universal, des d'una perspectiva d'equitat, per tal de garantir la igualtat d'oportunitats i combatre les desigualtats socials, estructurals i conjunturals, mitjançant la promoció de les habilitats per a la vida, l'aposta per l'oci educatiu i l'educació no formal, com a instrument fonamental per a la inclusió social.

7. Es perfilaran i es desenvoluparan des de la participació directa i amb la coresponsabilitat de les persones joves, a través de les entitats i del teixit associatiu juvenil. Les administracions públiques reconeixeran el Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana com a interlocutor directe de la Generalitat en matèria de joventut i creador de vies d'interlocució entre les administracions públiques i la joventut no associada.

8. Es fonamentaran en la transparència, l'avaluació i la democratització de la informació.

Article 4. Drets de la joventut

Amb independència dels drets reconeguts en altres normes, a les persones joves, com a grup demogràfic amb necessitats específiques, se'ls reconeixen els drets següents:

- Dret a l'autonomia personal
- Dret a l'atenció, a la promoció i a l'educació
- Dret a la participació i al ple exercici de la ciutadania activa
- Dret a l'accés, amb garanties, a una ocupació de qualitat
- Dret a l'emancipació
- Dret d'accés a l'habitatge
- Dret a la protecció social
- Dret a la llibertat d'expressió i d'informació
- Dret a la no-discriminació i a la igualtat d'oportunitats
- Dret a una vida lliure de violències masclistes
- Dret al reconeixement i el respecte de la identitat de gènere
- Dret a aprendre les llengües oficials i a expressar-s'hi
- Dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió o creences

- Dret a la justícia de menors, a la no-privació de la llibertat i també als serveis de prevenció i reinserció social
- Dret a la mobilitat
- Dret a la salut sexual i reproductiva, a la vida sana i a decidir sobre el propi cos, i també a l'educació per a la salut
- Dret a l'esport i a l'activitat física
- Dret a un entorn ambiental sostenible i saludable, i a la protecció davant d'un entorn contaminat
- Dret a l'accés gratuït i universal a internet i a les tecnologies de la informació i la comunicació
- Dret a l'accés a la informació i a la transparència de les administracions públiques
- Dret al consum responsable i a la protecció com a consumidores
- Dret a l'oci i el benestar.

Article 5. Coresponsabilitat de les administracions públiques en les polítiques de joventut

Les administracions públiques es comprometen a:

1. Promoure polítiques públiques que afavorisquen l'emancipació jove i l'autonomia personal amb itineraris individualitzats, un sistema de protecció social que garantisca uns ingressos mínims i un recolzament professional en la transició de l'escola al treball per a la inserció sociolaboral, l'accés a l'habitatge i la inclusió social.
2. Assegurar l'accés universal a l'educació pública, inclusiva, de qualitat i plurilingüe, tant formal com no formal, com un sistema per a combatre les desigualtats socials i generar cohesió social.
3. Garantir el dret a l'esport i l'activitat física, al joc i a l'oci educatiu i inclusiu, tot assignant-hi equips professionals, recursos i serveis didàctics.
4. Desenvolupar polítiques públiques de joventut amb perspectiva de gènere per a promoure la igualtat real entre les persones joves des de la coresponsabilitat i la deconstrucció de rols de gènere, com també des de programes de prevenció, detecció, sensibilització i formació, amb caràcter transversal sobre tot tipus de violències, especialment la violència masclista i la infantil, incloent-hi l'assetjament i el ciberassetjament sexual.
5. Dur a terme polítiques públiques de joventut per a promoure el valor de la diversitat, tot prestant una atenció especial a la identitat, l'expressió i l'orientació.
6. Vetlar, transversalment, per la inclusió de joves pertanyents a col·lectius vulnerables o en situació de risc i/o amb diversitat funcional, i garantir l'accés als recursos socials de totes les persones joves, considerant les seues prioritats i necessitats pròpies.
7. Garantir l'accés universal a la sanitat pública de la joventut valenciana, a la comunitat i a l'exterior, i també

impulsar programes de promoció de models i hàbits de vida saludables vinculats a l'esport i a la prevenció de malalties i conductes de risc.

8. Garantir l'accés a la cultura, amb programes democratitzadors, i donar suport a la creació jove i al desenvolupament de llenguatges artístics i creatius, especialment en valencià, en el marc d'una societat col·laborativa i innovadora.

9. Potenciar el valencià i la cultura valenciana com a eines d'inclusió de les persones joves nouvingudes i la promoció del respecte, el coneixement i l'intercanvi cultural; impulsar accions i programes adreçats a possibilitar que la joventut valenciana conega altres realitats culturals; fomentar, al costat de les llengües oficials a la comunitat, l'aprenentatge d'altres llengües, a més de la llengua de signes i del romaní, com a eina bàsica de comunicació entre joves de diferents orígens.

10. Promoure programes de suport al consum responsable, de proximitat, ecològic i just, per a fomentar models de vida sostenibles i solidaris entre les persones joves.

11. Assegurar la participació directa de les persones joves i de les seues formes organitzades a través d'associacions, entitats juvenils o consells de joventut.

12. Desenvolupar polítiques públiques de joventut per a involucrar i facilitar la participació activa de la joventut en el procés de consecució de l'Agenda 2030 de Nacions Unides, en col·laboració amb el Consell de la Joventut d'Espanya i amb qualsevol organisme, plataforma, entitat i estructura de participació dels joves en l'àmbit de la Unió Europea.

13. Potenciar el voluntariat juvenil, promocionar-ne el reconeixement social i acreditar les habilitats adquirides.

14. Garantir a les persones joves el dret a la connexió, als canals i l'accés a la informació, com també facilitar l'accés a internet i a la formació en les tecnologies de la informació i la comunicació, i facilitar el seu accés al programari lliure.

15. Fomentar l'accés assequible de les persones joves al transport públic i a la mobilitat sostenible pel nostre territori, especialment de les persones joves pertanyents a col·lectius vulnerables, en situació de risc i/o amb diversitat funcional.

16. Promoure programes específics per a la joventut en l'àmbit rural per a garantir una igualtat d'oportunitats i l'accés als serveis públics, i també el desenvolupament d'un projecte de vida propi.

17. Impulsar programes de mobilitat, de trobada i d'intercanvi de joves per la Comunitat Valenciana, i per territoris d'arreu del món, especialment Europa, la Mediterrània i lberoamèrica.

18. Potenciar una societat col·laborativa, amb respecte al medi ambient i a la natura.

19. Facilitar la formació de les persones professionals de joventut i de les persones que, professionalment o no, treballen amb joves, de les persones amb responsabilitats polítiques relacionades amb la joventut i les persones membres d'associacions juvenils.

20. Garantir polítiques dirigides a famílies joves en situació de pobresa, vulnerabilitat o exclusió social amb fills o filles a càrrec seu.

TÍTOL I

Institut valencià de la joventut

Article 6. Institut Valencià de la Joventut

1. L'Institut Valencià de la Joventut.Generalitat Jove passa a denominar-se Institut Valencià de la Joventut (Ivaj) i es configura com un organisme autònom de la Generalitat, amb personalitat jurídica pública, patrimoni i tresoreria propis, i autonomia de gestió, adscrit a la conselleria competent en matèria de joventut. És l'organisme encarregat de coordinar la política de joventut en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

2. L'Institut Valencià de la Joventut es regirà pel que estableix aquesta llei, la legislació en matèria de sector públic instrumental i la resta de legislació aplicable als organismes autònoms, i també per la normativa de desplegament d'aquesta llei.

Article 7. Funcions de l'Institut Valencià de la Joventut

1. Informar i coordinar les actuacions que duga a terme la Generalitat, i també les administracions públiques, en aquelles matèries que afecten específicament la joventut, de conformitat amb la legislació que consagra els principis de competència i autonomia dels ens administratius, i impulsar l'execució i la divulgació dels drets de les persones joves i de les polítiques integrals de joventut que regula el títol III d'aquesta llei.

2. Elaborar, proposar i, si escau, modificar la planificació global de les polítiques juvenils en l'àmbit territorial de la comunitat, mitjançant l'Estratègia valenciana de joventut, i propiciar la coordinació i la cooperació entre les diferents administracions públiques i la participació de joves i associacions juvenils i els interlocutors respectius, especialment el Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana.

3. Defendre els drets socials i les llibertats de les persones joves emparades per l'ordenament jurídic, i denunciar les desigualtats de tracte i les discriminacions del col·lectiu.

4. Donar suport material i econòmic al desplegament de les iniciatives i els projectes de les estructures de participació juvenil previstes en els articles 17 i 18 d'aquesta llei, com a

vehicles principals de transmissió dels valors democràtics de tolerància, solidaritat i respecte a la diversitat, sense excloure el suport a altres formes de participació.

5. Promoure la participació juvenil, amb el Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana, i garantir el desenvolupament de les tasques per a les quals ha sigut creat.

6. Impulsar la prestació de serveis a la joventut, des del sector públic, i fomentar les relacions i la cooperació amb els ajuntaments, i també entre els municipis.

7. Acreditar les activitats, les instal·lacions i els serveis juvenils enumerats en aquesta llei.

8. Planificar, gestionar, crear i mantenir les instal·lacions juvenils de l'Institut Valencià de la Joventut.

9. Regular reglamentàriament les condicions dels centres, les instal·lacions, els serveis, les activitats i programes que s'inclouen dins de les competències de joventut i oci.

10. Fomentar les relacions i la cooperació amb els organismes competents en matèria de joventut d'altres comunitats autònomes, l'Estat, la Unió Europea i altres països.

11. Potenciar l'exercici d'activitats d'oci educatiu i facilitar-hi l'accés de tots els col·lectius.

12. Potenciar la mobilitat estatal i internacional de la joventut, especialment en el marc dels programes desenvolupats per la Unió Europea.

13. Determinar els currículums i els requisits de les diverses titulacions de temps lliure i informació juvenil d'àmbit autonòmic, expedir els títols pertinents i regular les convalidacions corresponents respecte a altres titulacions, i també les homologacions i els reconeixements de titulacions d'altres comunitats autònomes o estats.

14. Fomentar i donar suport al voluntariat juvenil, i potenciar l'acreditació de les habilitats i de les competències adquirides en realitzar-les.

15. Establir un observatori de joventut per a portar a terme els estudis, les investigacions, les publicacions i els programes experimentals de joventut i oci a la Comunitat Valenciana; impulsar la investigació i l'estudi sobre la realitat juvenil de forma periòdica realitzant com a mínim un estudi integral de joventut amb caràcter previ a la realització de l'EVJ, per a proporcionar a l'administració informació per al disseny i el desenvolupament de les polítiques de joventut, i col·laborar en la creació, la gestió i la difusió de les estadístiques autonòmiques sobre joventut, que inclouran dades desagregades de 12 a 18 anys, de 18 a 24 i de 24 a 30. Aquest observatori assegurarà la col·laboració amb experts i expertes de diferents àmbits en el seu treball.

16. Qualsevol altra funció que estiga directament vinculada i que servisca als fins i a la naturalesa de l'Ivaj.

Article 8. Òrgans directius de l'Ivaj

L'Institut Valencià de la Joventut estarà regit pels òrgans de direcció següents:

1. Presidència
2. Consell Rector
3. Direcció General.

Article 9. Presidència

La Presidència de l'Institut Valencià de la Joventut, que ho serà també del Consell Rector, l'exercirà la persona titular de la conselleria competent en matèria de joventut. Així mateix, li correspondrà l'alta direcció de l'organisme.

Article 10. Consell Rector

1. El Consell Rector de l'Institut Valencià de la Joventut és l'òrgan de representació i participació de l'Ivaj i l'integren els càrrecs i membres següents:

1.1. Presidència: la persona titular de la conselleria competent en matèria de joventut.

1.2. Vicepresidència primera: la persona titular de la Direcció General de l'Institut Valencià de la Joventut.

1.3. Vicepresidència segona: la persona titular de la Presidència del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana.

1.4. Secretaria: una persona funcionària de l'Institut Valencià de la Joventut per designació de la Presidència del Consell Rector, que actuarà en les sessions amb veu però sense vot.

1.5. Vocalies:

a) Cinc representants de les conselleries, amb rang com a mínim de director o directora general, que designe la Comissió Interdepartamental de Joventut de la Generalitat entre els seus membres.

b) Una diputada o diputat, preferentment menor de trenta anys, de cada diputació provincial que designe el seu ple.

c) Un o una representant de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, preferentment menor de trenta anys, que designe el seu òrgan de govern.

d) Quatre representants que designe l'Assemblea del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana.

e) Una persona jove designada pel Consell Escolar de la Comunitat Valenciana entre les representants de l'alumnat.

f) Una persona jove entre les representants d'estudiants dels estudis superiors.

g) Una persona en representació dels i les professionals de joventut preferentment menor de trenta anys.

h) Dues representants joves residents a la Comunitat Valenciana triades per insaculació entre les persones que presenten la seua candidatura, sempre que siga possible.

i) Una persona jove associada amb diversitat funcional.

2. Les vocalies f, g i i les nomenarà la Presidència del Consell Rector entre les propostes que formulen les vicepresidències.

3. Es promourà una presència equilibrada de dones i homes en què cap sexe no estiga representat per menys del 40 %. En tot cas, en la composició dels apartats a, d i h la presència equilibrada serà obligatòria.

4. Es promourà, així mateix, una presència equilibrada dels diferents trams d'edat entre la representació jove, entenent com als trams esmentats: dels 12 als 18 anys, dels 19 als 24 anys i dels 25 als 30 anys.

5. Corresponen al Consell Rector les funcions següents:

a) Aprovar la proposta de l'Estratègia valenciana de joventut.

b) Aprovar els criteris d'actuació de l'Institut Valencià de la Joventut.

c) A proposta de la Direcció General de l'Institut Valencià de la Joventut, aprovar, per majoria de dos terços, l'informe d'avaluació de l'Estratègia valenciana de joventut.

d) Conèixer de totes les qüestions que li sotmeta la seua presidència a iniciativa pròpia o a petició d'un terç dels membres.

6. El Consell Rector es reunirà, almenys, una vegada a l'any i es dotarà d'un reglament de funcionament que haurà de ser aprovat per majoria de dos terços dels membres.

Article 11. Direcció General

1. La persona titular de la Direcció General serà nomenada i cessada per decret del Consell, a proposta de la Presidència de l'Institut Valencià de la Joventut, i ocuparà la vicepresidència primera del Consell Rector.

2. Són funcions de la Direcció General:

a) La direcció i la gestió de les activitats de l'Institut Valencià de la Joventut en l'àmbit de les seues competències.

b) Exercir la direcció del personal.

c) L'elaboració dels acords que s'hagen de sotmetre a l'aprovació del Consell Rector, i la seua execució.

d) L'autorització i la disposició de les despeses i la liquidació i l'ordenació dels pagaments.

e) La facultat per a subscriure contractes en nom de l'Institut Valencià de la Joventut, d'acord amb la normativa vigent.

f) Efectuar la coordinació i el seguiment de l'Estratègia Valenciana de Joventut. A aquest efecte elaborarà el corresponent informe d'avaluació per a la seua aprovació pel Consell Rector.

g) Coordinar les relacions institucionals de l'Institut Valencià de la Joventut.

h) Les que li encomanen el Consell Rector i la seua presidència, dins de les seues atribucions.

i) La resta de les que determina l'article 70 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell, i que no especifica el present article.

3. Correspon a la persona titular de la Direcció General la representació legal de l'Institut Valencià de la Joventut.

Article 12. Estructura organitzativa

1. L'Institut Valencià de la Joventut s'estructura en subdireccions generals, o unitats administratives del mateix rang, de les quals dependran jeràrquicament serveis, o unitats administratives del mateix rang, en funció dels diferents àmbits d'actuació. Les persones titulars d'aquestes unitats administratives seran nomenades entre el personal funcionari de carrera de l'administració de la Generalitat.

2. Correspondrà al Consell el desplegament de l'estructura de l'Institut i la fixació de les funcions de les unitats administratives que el conformen, per mitjà de l'aprovació, per decret, del reglament orgànic i funcional de l'Ivaj.

3. A l'efecte de la desconcentració de les funcions que així ho requerisquen, es podran crear òrgans o unitats administratives amb competències circumscrites a un determinat àmbit territorial.

Article 13. Personal al servei de l'Institut Valencià de la Joventut

El personal al servei de l'Institut Valencià de la Joventut serà empleat públic funcionari o laboral, en els mateixos termes que s'estableixen per a l'administració de la Generalitat.

Article 14. Recursos econòmics

L'Institut Valencià de la Joventut disposarà per al seu funcionament dels recursos següents:

1. Els béns i drets que constitueixen el seu patrimoni i els seus productes i rendes.

2. Els recursos que se li assignen amb càrrec als pressupostos de la Generalitat.

3. Les consignacions provinents dels pressupostos d'altres administracions públiques.

4. Les subvencions, les aportacions voluntàries o les donacions que concedisquen a favor seu persones físiques o jurídiques.

5. Els ingressos ordinaris i extraordinaris obtinguts de les seues activitats de gestió i explotació.

6. Qualsevol altres que se li atribuïsqen legalment.

Article 15. Actes que posen fi a la via administrativa

Els actes administratius que dicten la Presidència de l'Ivaj i la Direcció General de l'Institut Valencià de la Joventut posen fi a la via administrativa.

TÍTOL II Participació juvenil

CAPÍTOL I Definició i estructures de participació juvenil

Article 16. Definició de participació juvenil

1. La participació juvenil és el conjunt d'accions i de processos que generen, entre les persones joves, la capacitat per a incidir en el seu entorn, en les seues relacions i en el seu desenvolupament personal i col·lectiu, per a intervenir-hi i transformar-los. Aquesta participació pot dur-se a terme tant individualment com col·lectivament, amb igualtat d'oportunitats, a través d'entitats juvenils, grups de joves o consells de joventut, i d'una manera horitzontal, lliure i democràtica.

2. Les administracions públiques, amb l'objectiu d'afavorir la cultura democràtica i ciutadana de la joventut, fomentaran els processos participatius com a eines per a la construcció de les polítiques públiques que afecten els i les joves com a ciutadans i ciutadanes.

Article 17. Entitats juvenils

A l'efecte d'aquesta llei, són entitats juvenils:

1. Les associacions juvenils i les seues federacions, confederacions i unions.

2. Les associacions d'alumnat universitari i no universitari, i les seues federacions, confederacions i unions les persones associades de les quals siguen joves.

3. Les seccions, àrees, departaments i organitzacions juvenils d'altres entitats socials, com ara associacions de caràcter general, seccions juvenils de partits polítics, sindicats, associacions de consumidors, culturals, esportives, festives, de joventut empresària o de confessions religioses, i de les seues federacions, confederacions i unions.

4. Les entitats prestadores de serveis a la joventut sense ànim de lucre, enteses com les associacions no juvenils legalment constituïdes, en els estatuts de les quals s'establisca de forma clara i explícita que entre els seus fins socials hi ha el de dur a terme, de manera continuada, programes i actuacions adreçats de forma exclusiva a persones joves. Així mateix, més de la meitat de la junta directiva haurà d'estar composta per persones joves.

Article 18. Grups de joves

Els grups de joves són aquells col·lectius sense personalitat jurídica formats per persones joves no inclosos en l'article precedent. Les administracions locals i els consells de la joventut locals i territorials facilitaran la seua representació en els espais de participació local i donaran suport a les seues iniciatives en la mesura que puguen.

Article 19. Formes de participació juvenil

1. Es consideren formes de participació juvenil les diverses expressions que tenen les persones joves per a participar en els assumptes públics, que poden ser:

a) L'acció, entesa com la capacitat per a desenvolupar per si mateixes iniciatives i projectes, amb la voluntat d'intervenir, de forma directa i vinculant, en l'aplicació de les polítiques públiques.

b) La interlocució, entesa com a la capacitat de dialogar amb les administracions públiques, amb la voluntat de decidir sobre les polítiques transversals de joventut que desenvolupen o hagen de desenvolupar.

2. Les administracions públiques, en l'acció de les persones joves, establiran mecanismes que la faciliten i, dins de les possibilitats d'articulació, la cogestió tant de programes com de recursos.

3. Les administracions públiques, en la interlocució amb els i les joves, tindran en compte tant les entitats juvenils com els grups de joves i les persones joves considerades individualment.

4. L'administració de la Generalitat estarà atenta a les noves possibilitats de canalitzar la participació juvenil que puguen aparèixer per tal d'incorporar-les, en especial, als avanços de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Article 20. Fòrum Jove

1. El Fòrum Jove és una eina de participació de durada concreta, amb vocació de ser periòdica, mitjançant la qual les administracions públiques i les persones joves dialoguen i treballen conjuntament per a construir les polítiques públiques territorials i sectorials.

2. Les entitats juvenils i les administracions públiques impulsaran fòrums amb les persones joves del seu àmbit territorial.

3. Els poders públics donaran suport als processos de participació i consulta, i vetllaran perquè es regisquen pels principis de màxima transparència, representativitat, eficàcia, incidència i igualtat d'oportunitats.

Article 21. Consultes

Quan les administracions públiques duguen a terme les consultes que preveu l'article 47 de la Llei 2/2015, de 2

d'abril, de la Generalitat, de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, tindran en compte les persones joves, les quals hi participaran amb igualtat de drets a partir dels 16 anys.

CAPÍTOL II**Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana i consells locals i territorials de joventut****Article 22. Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana**

1. El Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana (CJCV) és el màxim òrgan de representació de les organitzacions de la joventut valenciana i l'interlocutor amb el Consell i les institucions públiques i privades en matèria de joventut.

2. El CJCV es constitueix en corporació pública sectorial de base privada amb personalitat jurídica pròpia i amb plena capacitat per a complir els seus fins. El CJCV disposarà d'una dotació específica en els pressupostos de la Generalitat.

3. El CJCV es regirà per les normes de dret privat, i en particular per aquelles que regulen el funcionament de les associacions, amb les especificitats que preveu aquesta llei i les disposicions que la despleguen. No obstant això, subjectarà la seua activitat a les normes de dret públic quan exercisca potestats administratives atribuïdes per l'ordenament jurídic.

Article 23. Fins i funcions del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana

Són fins del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana:

1. Defensar els interessos i els drets de la joventut, i col·laborar en la promoció d'una efectiva igualtat d'oportunitats de les persones joves en el seu desenvolupament polític, social, econòmic i cultural.

2. Fomentar en les persones joves l'associacionisme juvenil, a fi que emprenguen en grup la solució de les qüestions que les afecten.

3. Representar el moviment associatiu juvenil valencià en les institucions de joventut.

4. Col·laborar amb la Generalitat en l'elaboració de la política juvenil. Són funcions del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana:

1. Promoure activitats adreçades a assegurar la participació de les persones joves en les decisions i en les mesures que les afecten.

2. Elaborar i promoure, per iniciativa pròpia o a petició d'altres, informes o estudis sobre matèries relacionades amb la joventut i amb els seus problemes.
3. Promoure la creació de consells de joventut d'àmbit local i territorial.
4. Prestar serveis a les associacions i els consells locals de la joventut que el formen, i facilitar la cooperació i la coordinació entre les diferents associacions i consells locals i territorials de joventut.
5. Fer d'interlocutor entre la Generalitat i les organitzacions juvenils en tot allò que afecta el col·lectiu.
6. Participar en els òrgans consultius de l'administració quan se li requerisca.
7. Emetre, si escau, els informes que se li demanen.
8. Elaborar, anualment, un informe sobre les actuacions que realitza i proposar, si escau, les mesures que es consideren oportunes per a la millora de la qualitat de la vida dels i les joves.
9. Ser consultat quan es duguen a terme actuacions, programes, campanyes, destinació de recursos, ajudes o subvencions a entitats juvenils, a consells de joventut o a la joventut en general.
10. Promoure la cultura, i especialment el valencià i la cultura valenciana, com a expressió de les nostres senyes d'identitat pròpies.
11. Qualsevol altres que s'acorden amb l'administració en el marc de les funcions que estableix aquest article.
12. Fomentar la vertebració de les relacions de participació, amb qualsevol organisme, plataforma, entitat i estructura de participació dels joves en l'àmbit de la Unió Europea, en col·laboració amb el Consell de la Joventut d'Espanya.

Article 24. Composició del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana

1. El CJCVC està compost per entitats membres de ple dret i entitats membres adherides.
2. Són entitats membres de ple dret del CJCVC els consells locals i territorials de joventut, i les entitats juvenils que complisquen els requisits que estableix el reglament de règim intern del CJCVC.
3. Són entitats membres adherides del CJCVC les entitats que no complisquen alguns dels requisits exigits per a ser membres de ple dret i que sol·liciten participar-hi com a tals.
4. Per a formar part del CJCVC, les entitats hauran de sol·licitar-ho per escrit. Els seus estatuts, estructures i activitats no contradiran els principis d'aquesta llei ni el reglament de règim intern del CJCVC.

Article 25. Finançament del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana

El CJCVC es manté econòmicament amb els recursos següents:

- a) Les aportacions de les entitats que l'integren.
- b) Les dotacions específiques que s'atribuïsquen al Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana amb càrrec al pressupost de la Generalitat. A aquest efecte, per raons d'interès públic i social, les quanties atorgades, en règim de concessió directa, es podran anticipar en un cent per cent de l'import, de conformitat amb la legislació vigent, a través de la subscripció d'un conveni amb l'IVAJ, que cal realitzar durant la primera mensualitat de l'anualitat corresponent.
- c) Les subvencions que pot rebre d'altres entitats públiques.
- d) Els donatius de persones o entitats privades.
- e) Les rendes que produïsquen els béns i els valors que constitueixen el seu patrimoni.
- f) Els rendiments que legalment o reglamentàriament generen les activitats pròpies.
- g) Qualsevol altres que se li atribuïsquen, per llei o per reglament.

Article 26. Òrgans del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana

1. Els òrgans del CJCVC són:

- a) L'Assemblea General, el màxim òrgan de participació i decisió del CJCVC.
- b) La Reunió Plenària d'Entitats Membres, l'òrgan de participació i coordinació entre assemblees.
- c) La Comissió Permanent, l'òrgan d'execució.
- d) Les comissions especialitzades o les àrees de treball que l'Assemblea General decidisca.

2. El CJCVC el regularà un reglament de règim intern, que haurà de ser aprovat per l'Assemblea General. Una vegada aprovat, el reglament serà publicat en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana. La convocatòria, la constitució, el funcionament i el règim d'acords dels òrgans del CJCVC es determinaran en el seu reglament de funcionament, d'acord amb el que estableix la Llei 40/2015, de règim jurídic del sector públic, per als òrgans col·legiats.

3. L'Assemblea General integrarà com a mínim dues persones representants de cada entitat amb una presència equilibrada de gènere sempre que siga possible. El nombre de representants per entitat com també la representació equilibrada de gènere seran determinats reglamentàriament.

3.1. Són funcions de l'Assemblea General les següents:

- a) Determinar les línies generals d'actuació i el programa

biennal del CJCJV, i efectuar mandats als altres òrgans del CJCJV.

b) Aprovar, si escau, la memòria anual del CJCJV presentada per la Comissió Permanent.

c) Aprovar, si escau, la gestió biennal de la Comissió Permanent.

d) Resoldre sobre les sol·licituds d'admissió i les propostes de pèrdua de la condició de membres del CJCJV que presente la Comissió Permanent.

e) Encomanar encàrrecs específics a la Reunió Plenària d'Entitats Membres i a les comissions especialitzades, i fixar un pla de treball biennal. Estudiar i debatre els documents elaborats per aquests dos òrgans, i ratificar, si escau, les seues resolucions.

f) Escollir i cessar els membres de la Comissió Permanent.

g) Decidir sobre la incorporació del CJCJV a òrgans nacionals i internacionals de representació juvenil, i també sobre l'eixida.

h) Crear i dissoldre les comissions especialitzades o àrees de treball.

i) Aprovar i modificar les bases d'execució del pressupost.

j) Aprovar el reglament de funcionament del CJCJV.

k) Aprovar anualment, si escau, el balanç de situació i l'estat de comptes presentats per la Comissió Permanent.

l) Aprovar, si escau, els pressupostos anuals que presente la Comissió Permanent.

m) Aprovar, si escau, l'execució del programa de treball del CJCJV.

n) Qualsevol altres que el reglament de règim intern del CJCJV reconega.

3.2. L'Assemblea General es reunirà amb caràcter ordinari una vegada a l'any, en el primer quadrimestre, i amb caràcter extraordinari totes les vegades que ho consideren adient la Comissió Permanent o la Reunió Plenària d'Entitats Membres, o així ho sol·licite un terç dels membres de ple dret del CJCJV.

4. En el temps transcorregut entre la celebració de les reunions ordinàries de l'Assemblea General i amb la finalitat de coordinar, desplegar i prendre els acords necessaris que garantisquen el bon funcionament del CJCJV, i també per a promoure la relació entre els membres de la Comissió Permanent i les entitats membres, tindrà lloc la Reunió Plenària d'Entitats Membres. A aquesta reunió assistiran els membres de la Comissió Permanent i una persona delegada per cada entitat, amb dret a veu i vot, en el cas de les entitats de ple dret, i amb dret només a veu, en el cas de les entitats adherides.

5. La Comissió Permanent és l'òrgan que dirigeix i coordina

les activitats del CJCJV, i li correspon l'execució dels acords de l'Assemblea General i la gestió ordinària del CJCJV. Mitjançant el reglament intern del CJCJV es determinarà el nombre de membres de la Comissió Permanent i les seues funcions. L'Assemblea General elegirà, per un període de dos anys, la Comissió Permanent. Entre els membres d'aquesta Comissió Permanent, l'Assemblea General escollirà, així mateix, la persona que presidirà el CJCJV, i també la Comissió Permanent. El nomenament de la Comissió Permanent haurà de ser publicat en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana. Quan el president o la presidenta i les persones membres de la Comissió Permanent no siguen delegades d'una entitat també formaran part de l'Assemblea General, amb veu però sense vot.

6. La representació legal del CJCJV recaurà sobre la persona que presidisca el CJCJV.

7. Les comissions especialitzades o àrees de treball són òrgans del CJCJV amb funcions d'estudi i assessorament, sense perjudici de les competències que són pròpies de l'Assemblea General i de la Comissió Permanent.

8. Les entitats membres adherides poden assistir a l'Assemblea General amb veu però sense vot. Les persones delegades d'aquestes entitats no tenen dret a ser escollides unipersonalment ni en comissió ni en cap òrgan de representació del CJCJV.

Article 27. Consells locals de joventut i consells territorials de joventut

1. Els consells locals de joventut i els consells territorials de joventut són entitats independents i democràtiques, funcionalment i organitzativament, integrades per estructures organitzades o informals de participació juvenil dins del seu respectiu àmbit territorial, que es constitueixen amb les finalitats següents: fomentar l'associacionisme juvenil, promoure iniciatives que asseguren la participació de les persones joves del seu àmbit en les decisions i les mesures que les afecten, i representar-les davant de l'administració corresponent com a òrgans màxims de representació i d'interlocució de les associacions juvenils i de la joventut del seu territori, per a portar les seues propostes, demandes i necessitats al Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana.

Així mateix, poden admetre com a membres, tot i que amb caràcter especial, grups de persones joves no associades i col·lectius, plataformes i assemblees juvenils, i també cercar formes d'incorporar la participació de la joventut del seu territori.

2. Els consells locals de joventut i els consells territorials de joventut són corporacions públiques sectorials de base privada, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat per a complir les finalitats que els assignen, i la seua

constituïció i el seu règim jurídic i econòmic es determinaran reglamentàriament.

3. Els consells locals i els consells territorials de joventut disposaran d'una dotació específica tant de l'administració autonòmica com de les diferents administracions d'àmbit local respectives, sempre en la mesura de les seues disponibilitats pressupostàries.

4. Per a formar un consell local de joventut seran necessàries, com a mínim, tres entitats juvenils amb implantació al municipi del seu àmbit d'actuació.

5. Per a instituir un consell territorial de joventut caldran, almenys, tres entitats juvenils inscrites en els registres locals de dos municipis limítrofs, com a mínim, i tindrà com a àmbit d'actuació el territori al qual pertanyen les entitats juvenils membres.

6. No podrà haver-hi més d'un consell de la joventut amb el mateix àmbit territorial.

CAPÍTOL III

Foment de la participació i de l'associacionisme juvenils

Article 28. Foment de la participació juvenil

1. Els poders públics impulsaran la cultura participativa de les persones joves per tal de millorar els sistemes i les estructures democràtiques, i també de garantir-los l'exercici d'un paper actiu de transformació i de canvi de la societat amb la seua intervenció en els afers públics.

2. Les administracions públiques buscaran processos de participació juvenil a través dels quals incorporar les persones joves i els grups de joves en la dinàmica quotidiana, i els facilitarà les condicions que ho possibiliten en igualtat d'oportunitats.

Article 29. Foment de l'associacionisme juvenil

Els poders públics tenen les obligacions següents:

- a) Promoure l'associacionisme entre les persones joves.
- b) Incrementar la participació juvenil mitjançant grups de joves, d'acord amb el que estableix aquesta llei.
- c) Fomentar la creació de consells locals i territorials de joventut.
- d) Impulsar la vertebració de l'associacionisme en els àmbits territorial i sectorial.
- e) Idear estratègies i plans de suport a l'associacionisme juvenil.
- f) Qualsevol iniciativa que afavorisca l'associacionisme juvenil i els interessos dels joves dins l'àmbit de la Unió Europea.

Article 30. Funcionament de les estructures de participació juvenil

1. En el funcionament de qualsevol consell de joventut, estructura o espai de participació juvenil, siga de l'àmbit que siga, es procurarà que, en la presa de decisions, es tinguen en compte les opinions i les necessitats de totes les persones joves, sense discriminació per raó de sexe, en especial de les que es troben en situació de desigualtat.

2. Tot consell de joventut, estructura o espai de participació juvenil, siga de l'àmbit que siga, procurarà fomentar la participació activa tant de les entitats com de les persones joves associades i no associades.

3. En tot cas, en la composició d'aquestes estructures de participació juvenil es promourà una presència equilibrada de dones i homes en què cap sexe no estiga representat per menys del 40 %, i també dels diferents trams d'edat, en què la representació de cada tram no siga menor del 30 %.

Article 31. Educació en la participació

1. L'educació en la participació serà un dels eixos bàsics dels plans de joventut i es facilitarà la creació d'estructures d'aprenentatge de la participació.

2. Es donarà suport als consells municipals d'infància, a les assemblees de delegats i delegades, a l'associacionisme estudiantil, als grups d'alumnat actiu, a les assemblees i grups coordinadors d'estructures i espais joves, als fòrums joves i a totes aquelles iniciatives que col·laboren amb l'associacionisme juvenil i els consells locals de joventut en les oportunitats d'educació en la participació.

TÍTOL III

Polítiques integrals en matèria de joventut

CAPÍTOL I

Estratègia valenciana de joventut

Article 32. Estratègia valenciana de joventut

1. Les polítiques de joventut a la Comunitat Valenciana es planifiquen a través de l'Estratègia valenciana de joventut, que tindrà una vigència de cinc anys.

2. Mitjançant l'Estratègia valenciana de joventut (EVJ) s'establiran les directrius generals de la política juvenil que es durà a terme a la Comunitat Valenciana i es coordinaran totes les actuacions i programes de les distintes conselleries i de les administracions locals en totes aquelles àrees que incidisquen en matèria de joventut.

3. L'EVJ contindrà mesures concretes per a facilitar l'emancipació dels i les joves, tant a nivell de formació i

ocupació, orientació i conciliació de la vida personal, familiar i laboral, com d'habitatge i mobilitat. Així mateix, inclourà accions des dels àmbits de la salut, el consum responsable i l'accés a un oci educatiu, a través de la cultura i l'esport, amb una atenció particular als col·lectius amb dificultats especials: joves del medi rural, joves amb diversitat funcional, joves amb persones al seu càrrec, famílies monomarentals, minories, immigrants i joves que han hagut de desplaçar-se a l'exterior per raons econòmiques. Així mateix, recollirà les actuacions en matèria d'informació, dinamització i animació juvenil; la promoció de la participació; la promoció de la mobilitat internacional, i la promoció del voluntariat i el seu reconeixement. Igualment es promourà l'activitat associativa i la participació lliure i eficaç de la joventut en la societat i en la presa de decisions; es fomentaran actituds i valors democràtics entre la joventut, com també la igualtat efectiva de les persones joves, i s'eliminaran discriminacions per raó de sexe o qualsevol altra condició o circumstància personal o social i s'inclourà una perspectiva intercultural.

Article 33. Elaboració, execució i seguiment de l'Estratègia valenciana de joventut

1. A partir de la proposta de la Comissió Interdepartamental de Joventut de la Generalitat, on necessàriament es tindrà en compte l'avaluació de l'impacte de l'Estratègia valenciana de joventut anterior, l'Ivaj elaborarà l'Estratègia valenciana de joventut. Després dels processos de participació juvenil previs previstos en aquesta llei, que comptaran necessàriament amb la intervenció del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana, es sotmetrà a l'aprovació del Consell Rector i es trametrà a la conselleria competent en la matèria, la qual l'eleva al Consell perquè l'aprove.

2. Correspondrà a l'Institut Valencià de la Joventut l'impuls, la coordinació, el seguiment i el control de l'Estratègia valenciana de joventut.

3. Correspondrà a l'Institut Valencià de la Joventut garantir uns mitjans i uns mecanismes per a generar estudis i informes relatius a la situació de la joventut valenciana, i també establir un sistema d'indicadors que ajude a controlar l'impacte de l'execució de l'Estratègia valenciana de joventut, fent un seguiment planificat de la seua execució.

L'Institut Valencià de la Joventut impulsarà una planificació ordenada i prospectiva de les mesures de l'Estratègia valenciana de joventut, establint les prioritats en objectius i estratègies d'acció, amb la col·laboració i participació de les diferents conselleries i de les entitats locals de la forma assenyalada en aquesta llei. El seguiment i l'avaluació de les mesures executades es faran en la periodicitat que es determine, que, en tot cas, haurà de ser d'una vegada l'any.

4. Les administracions implicades en l'Estratègia valenciana de joventut adoptaran i pressupostaran, en les seues

actuacions, les mesures necessàries per a l'execució de les accions incloses en l'EVJ i, quan n'acabe el període de vigència, en retrans compte a l'Institut Valencià de la Joventut.

5. L'Estratègia valenciana de joventut disposarà dels recursos i els pressupostos propis que siguen necessaris per a desenvolupar-la i garantir-ne el disseny, l'execució, l'avaluació i el seguiment, com també recursos per a promocionar-la, i retrans compte en qualsevol cas a l'Institut Valencià de la Joventut.

Article 34. Avaluació de l'impacte de l'Estratègia valenciana de joventut

1. Per a poder fer una avaluació objectiva de l'impacte de l'Estratègia valenciana, l'Estratègia valenciana de joventut contindrà preceptivament el diagnòstic previ, els indicadors que cal aconseguir i una memòria econòmica detallada que reflectisca la previsió de les despeses corresponents a cada àrea de l'EVJ.

2. Al terme de la vigència de l'EVJ, l'Ivaj elaborarà un informe sobre l'impacte de l'Estratègia valenciana de joventut, tenint en compte el seu grau de compliment, com també la planificació i els efectes de la seua execució, que s'eleva al Consell Rector per a la seua aprovació.

CAPÍTOL II

Intervenció dels ajuntaments en l'Estratègia valenciana de joventut

Article 35. Competències dels ajuntaments

1. Els ajuntaments de la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que disposa la normativa bàsica de règim local i l'autònomic que puga desenvolupar-la, i dins de les seues possibilitats, tenen atribuïdes, als efectes del que estableix aquesta llei, les competències següents:

a) Participar en la planificació en l'àmbit autonòmic de les polítiques juvenils i impulsar les actuacions que es duguen a terme al municipi.

b) Supervisar i coordinar els programes i accions juvenils en l'àmbit municipal, de conformitat amb les normes de coordinació que, amb la finalitat d'aconseguir els objectius de la planificació global, establisca l'EVJ.

c) Treballar de forma coordinada amb altres ajuntaments.

d) Realitzar, aprovar i, si és procedent, modificar el pla municipal de joventut amb un procediment que garantisca la participació, si escau, dels consells de la joventut, de les associacions juvenils i les persones joves en general del seu àmbit territorial.

e) Elaborar, si escau, programes i accions d'àmbit municipal que faciliten l'autonomia personal de la joventut i que promoguen hàbits de vida saludables i actituds responsables, solidàries i de respecte a la diversitat, d'acord amb la planificació global.

f) Prestar serveis d'informació, dinamització, formació, assessorament i orientació i d'oci educatiu, d'acord amb les necessitats de la localitat.

g) Impulsar, mitjançant les activitats de temps lliure educatiu, la promoció de la infància, l'adolescència i la joventut del municipi, per tal de trencar, si escau, dinàmiques de desigualtat.

h) Promoure la creació d'equipaments i espais públics per a la joventut.

i) Desenvolupar activitats culturals, esportives i d'ocupació del temps lliure de la joventut del municipi.

j) Promoure la participació ciutadana i la implicació de la societat en general en la prevenció i la resolució dels problemes juvenils detectats, i fomentar el teixit associatiu juvenil com a forma prioritària de participació de la joventut.

k) Donar suport tècnic, econòmic i formatiu als consells locals de la joventut, com a òrgans de consulta, assessorament i participació del col·lectiu jove, en el disseny de les polítiques de joventut d'àmbit municipal que els són pròpies.

l) Elaborar o col·laborar amb la Generalitat en la realització d'estudis que siguem d'interès per a la joventut.

m) Vetllar per la formació permanent dels seus empleats públics que gestionen polítiques juvenils.

2. Per a complir els seus fins en matèria de joventut, les entitats locals rebran el suport tècnic i econòmic de l'administració de la Generalitat, mitjançant un pla de finançament concertat amb les entitats locals amb les condicions que es fixen reglamentàriament.

3. Les normes mínimes del funcionament dels serveis municipals de joventut s'establiran reglamentàriament.

CAPÍTOL III

Elements de suport de l'Estratègia Valenciana de Joventut

Article 36. Elements de suport de l'Estratègia valenciana de joventut

Els elements de suport per a la planificació i control de l'EVJ seran:

- a) El Consell Rector de l'Ivaj
- b) La Comissió Interdepartamental de Joventut de la Generalitat
- c) Els plans territorials de joventut
- d) La Xarxa Jove.

Article 37. Comissió Interdepartamental de Joventut de la Generalitat

1. Es crearà una comissió interdepartamental de joventut de la Generalitat, adscrita a la conselleria competent en matèria de joventut, que serà l'òrgan específic de coordinació, consulta i proposta en l'àmbit de la programació i l'execució de les polítiques que, en matèria de joventut, promoga el Consell, des de les distintes conselleries, en els àmbits a què fa referència aquesta llei.

2. La composició i les funcions de la Comissió Interdepartamental de Joventut de la Generalitat les regularà la seua norma de creació.

Article 38. Plans territorials de joventut

1. Els plans territorials de joventut són el conjunt d'actuacions plurianuals, integrades en l'EVJ, que han d'establir mesures relatives als àmbits específics en matèria de joventut.

2. Aquests plans territorials poden ser municipals o supramunicipals.

3. Els municipis o les entitats locals supramunicipals elaboraran els plans territorials de joventut, en tot cas amb la interlocució de les persones joves, i dels consells locals de la joventut del seu territori, si n'hi ha.

Article 39. Xarxa Jove

1. La Xarxa Jove la componen la Generalitat, tots els ajuntaments de la Comunitat Valenciana i les administracions locals que tinguen entre els seus objectius la intervenció en joventut.

2. Els objectius de la Xarxa Jove són:

a) La coordinació, en l'àmbit municipal, de totes les actuacions descentralitzades de les diferents administracions i conselleries.

b) La coordinació amb totes les entitats que participen en les polítiques municipals d'intervenció amb joves.

c) El treball coordinat intermunicipal.

3. Les administracions integrants facilitaran mitjans econòmics, tècnics i humans per al bon funcionament de la Xarxa Jove i garantiran que arribe a tots els municipis de la Comunitat Valenciana, amb especial incidència en els municipis de menor grandària de zones rurals.

Article 40. Retiment de comptes

Amb caràcter anual, l'Ivaj elaborarà un informe sobre les actuacions efectuades en compliment d'aquesta llei, que elevarà a les Corts.

Article 41. Professionals de joventut

1. L'execució de les polítiques de joventut, d'acord amb aquesta llei i les normes que la despleguen, es materialitzarà

a través del treball, remunerat o voluntari, de totes les persones que actuen en activitats, serveis o equipaments de joventut i de totes les persones que desenvolupen la seua tasca en l'impuls de les polítiques transversals o en algun sector relacionat amb la joventut.

2. Les administracions públiques valencianes competents en matèria de joventut garantiran que aquests professionals disposen d'una formació adequada que els garantisca un coneixement teòric i pràctic suficient en matèria de joventut.

3. El col·lectiu de professionals de joventut, format per les persones tècniques de joventut, informadores juvenils, animadores juvenils, directores i monitores d'activitats de temps lliure, constitueixen els recursos humans necessaris per al desenvolupament adequat de les polítiques de joventut, tant des de les administracions públiques com des del teixit associatiu.

4. Les funcions concretes de cada perfil professional es regularan reglamentàriament.

CAPÍTOL IV

Recursos i serveis per a la joventut

Article 42. Recursos i serveis per a la joventut

La Xarxa Jove disposarà, almenys per al seu funcionament, dels recursos i serveis següents:

1. La Xarxa Valenciana d'Informació i Animació Juvenil
2. La Xarxa Valenciana d'Oci Educatiu
3. La Xarxa Valenciana d'Albergs Juvenils, les residències i campaments juvenils, i la resta d'espais al servei de la joventut
4. Les escoles d'animació juvenil
5. El Carnet Jove i altres credencials
6. El Servei d'Assessorament i Recursos Tècnics per a Municipis.

Article 43. Xarxa Valenciana d'Informació i Animació Juvenil

1. La Xarxa Valenciana d'Informació i Animació Juvenil la integren aquells serveis promoguts a la Comunitat Valenciana per entitats sense ànim de lucre que tinguen per objecte desplegar serveis d'informació, formació, assessorament o orientació, especialment adreçats a joves en els seus processos d'emancipació, i que hagen sigut reconeguts i registrats per l'Institut Valencià de la Joventut.

2. L'Institut Valencià de la Joventut, en col·laboració amb la resta d'integrants de la Xarxa Valenciana d'Informació i Animació Juvenil, establirà una xarxa virtual d'informació

juvenil que oferirà continguts i serveis de qualitat, en Internet i en les xarxes socials, a tota la joventut valenciana i als professionals de la joventut.

Article 44. Xarxa Valenciana d'Oci Educatiu

1. La Xarxa Valenciana d'Oci Educatiu és el conjunt dels serveis i espais físics que serveixen per a la realització d'activitats d'oci educatiu, socials, culturals, esportives, mediambientals i de temps lliure que permeten el desenvolupament integral de la joventut i que eduquen en hàbits de participació i en valors de compromís i integració social.

2. Aquestes activitats les hauran de promoure entitats sense ànim de lucre o ajuntaments, i constituïran una oferta estable i periòdica que ajude els i les joves a desenvolupar-se com a persones. Els serveis i espais físics que integren aquesta xarxa hauran de ser reconeguts i registrats per l'Institut Valencià de la Joventut. Els requisits que hauran de complir les entitats titulars dels serveis i els espais es determinaran reglamentàriament.

3. Els objectius de la Xarxa Valenciana d'Oci Educatiu són:

- a) Reconèixer les activitats que ja es realitzen en l'àmbit del temps lliure, des del punt de vista de l'educació no formal.
- b) Garantir la promoció de la infància i l'adolescència, l'interès superior del menor i la joventut en el seu desenvolupament integral, i també la prevenció, detecció i protecció davant circumstàncies i conductes de risc.
- c) Impulsar i coordinar un àmbit de referència orientador, saludable i flexible per al desenvolupament integral de la infància, l'adolescència i la joventut.
- d) Promoure la professionalització dels agents d'oci educatiu.
- e) Fomentar l'educació en la participació.
- f) Impulsar la intervenció amb persones joves en l'àmbit local.

4. L'Institut Valencià de la Joventut promourà, amb la conselleria responsable d'educació, mesures transversals de connexió entre l'educació no formal i l'educació formal de joves i adolescents.

5. La Generalitat, a través de l'Institut Valencià de la Joventut, mantindrà una xarxa d'instal·lacions públiques la destinació prioritària de la qual serà l'exercici d'activitats d'oci educatiu de caràcter cultural, social, lúdic, esportiu, mediambiental i inclusiu.

Article 45. Xarxa Valenciana d'Albergs Juvenils

La Xarxa Valenciana d'Albergs Juvenils la formen els albergs juvenils de titularitat de l'Institut Valencià de la Joventut, i

també tots els albergs juvenils de titularitat pública o privada que, amb el compliment previ dels requisits que estableixen aquesta llei i la normativa que la desplega, siguen reconeguts per l'lvaj com a tals i estiguen inclosos a aquest efecte en el cens d'albergs juvenils estatal.

Article 46. Escoles d'animació juvenil

1. La Generalitat, a través de l'Institut Valencià de la Joventut, atindrà la formació d'animadors juvenils i de monitors de temps lliure i el reconeixement de les escoles de formació d'animadors juvenils en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

2. Totes les escoles d'animació juvenil participen i són consultades en matèria de formació en animació juvenil en el Fòrum d'Escoles d'Animació.

3. L'Institut Valencià de la Joventut presentarà cada any una proposta de formació per a les persones responsables i professionals de joventut que incloga, almenys, una trobada anual, espais de debats i de reflexió conjunta i una oferta de cursos. Així mateix, crearà un espai de recollida i difusió de documentació sobre joventut.

4. Les persones que realitzen o hagen de realitzar activitats educatives de temps lliure, i també funcions de coordinació d'activitats de temps lliure i de direcció de centres de vacances, amb xiquets i joves, a la Comunitat Valenciana, hauran de disposar d'una formació i d'una acreditació adequades, d'acord amb la normativa vigent.

5. L'Institut Valencià de la Joventut establirà un sistema d'acreditació de les competències adquirides en el voluntariat juvenil.

Article 47. Carnet Jove i altres credencials

1. La Generalitat potenciarà programes destinats a promoure i facilitar l'accés de la població juvenil a serveis i productes de caràcter cultural, esportiu, recreatiu, de consum, de transport i semblants, amb la intermediació i, si escau, la concessió de determinats avantatges econòmics mitjançant l'expedició del Carnet Jove i altres credencials.

2. La Generalitat, a través de l'Institut Valencià de la Joventut, oferirà productes de mobilitat juvenil que s'adeqüen als recursos econòmics de les persones joves, que faciliten el coneixement de la història, el territori i el patrimoni valencians, i que augmenten també les seues possibilitats de conèixer altres persones i realitats, tant en l'àmbit estatal com europeu o mundial.

3. L'emissió i la gestió dels carnets correspondran a l'Institut Valencià de la Joventut, que podrà portar-les a terme directament o a través d'entitats públiques o privades.

4. El contingut de les prestacions i dels carnets el regirà la normativa de desplegament corresponent.

Article 48. Servei d'Assessorament i Recursos Tècnics per a Municipis

La Generalitat, a través de l'Institut Valencià de la Joventut, oferirà als municipis assessorament perquè puguen elaborar i portar endavant els seus plans locals de joventut, i proposarà recursos tècnics per a dur a terme, coordinadament, activitats i campanyes de sensibilització. Al mateix temps, establirà un sistema d'ajudes i subvencions per a donar suport a aquestes iniciatives.

TÍTOL IV

El règim sancionador

CAPÍTOL I

Inspecció en matèria de joventut

Article 49. Competències d'inspecció

1. L'administració de la Comunitat Valenciana vetlarà pel compliment d'aquesta llei i destinarà els mitjans materials i personals necessaris per a l'exercici de la funció inspectora.

2. En el cas concret de la inspecció d'activitats de temps lliure, es determinarà reglamentàriament un mecanisme de coordinació entre les diferents conselleries implicades per a l'exercici de l'activitat inspectora.

Article 50. Habilitació d'inspectors

L'Institut Valencià de la Joventut habilitarà, entre els seus funcionaris, personal per a realitzar les funcions d'inspecció, el qual rebrà formació específica en les matèries relacionades amb l'objecte de la funció inspectora.

Article 51. Facultats d'inspecció

1. Els funcionaris habilitats per a l'exercici de l'activitat d'inspecció tindran la consideració d'autoritat en l'exercici d'aquesta activitat i gaudiran, com a tals, de la protecció i atribucions establides en la normativa vigent.

2. Per a realitzar les funcions pròpies d'inspecció, els funcionaris habilitats podran requerir la informació i documentació que estimen necessàries per a verificar el compliment de la normativa vigent en matèria de joventut, així com accedir, lliurement i sense previ avís, als locals, instal·lacions juvenils, activitats i serveis sotmesos al règim establert per aquesta llei i en la resta de la normativa aplicable.

3. Els funcionaris que exercisquen una activitat d'inspecció estaran obligats a identificar-se en l'exercici d'aquesta activitat mostrant les credencials acreditatives de la seua condició.

4. En l'exercici de les seues funcions, els funcionaris habilitats per a realitzar tasques d'inspecció podran

demanar la col·laboració de les forces i cossos de seguretat de l'Estat i de la policia local.

5. Els funcionaris habilitats per a l'exercici de l'activitat inspectora hauran de guardar secret i sigil professional dels fets que coneguen en l'exercici de les seues funcions. Les actuacions inspectores es duran a terme amb estricta subjecció al que disposa aquesta llei i restants normes aplicables.

6. Finalitzada l'activitat d'inspecció, el resultat d'aquesta es farà constar documentalment en una acta d'inspecció.

En aquesta es farà constar tant la possible comissió d'alguna infracció legalment prevista com l'absència d'infracció.

L'acta s'ajustarà al model oficial que es determine reglamentàriament. Els fets continguts en les actes d'inspecció formalitzades legalment es presumiran certs, sense perjudici de les proves que puguen aportar els interessats en defensa dels seus drets i interessos.

CAPÍTOL II Infraccions i sancions

Article 52. Classificació de les infraccions

Les infraccions tipificades en aquesta llei es classifiquen en lleus i greus.

Article 53. Infraccions lleus

Són infraccions lleus:

1. Les comeses per persones, organitzacions i entitats que presten serveis juvenils en els casos següents:

a) L'incompliment de qualsevol obligació prevista en aquesta llei, quan no estiga tipificat com a greu.

b) La prestació dels serveis de formació i informació juvenil per persones que no compten amb les titulacions exigides per a la realització de tasques de formació i informació juvenil.

c) La negativa a facilitar a les persones joves informació, documentació i assessorament dins de l'àmbit d'actuació d'un servei d'informació juvenil.

d) L'incompliment, per part de les entitats públiques o privades, dels compromisos adquirits amb Institut Valencià de la Joventut en matèria de Carnet Jove.

e) L'emissió, per entitats autoritzades, de carnets per a joves promoguts per Institut Valencià de la Joventut sense ajustar-se a la normativa que en regula l'expedició.

f) La realització d'activitats de temps lliure, amb xiquets i joves, sense comptar amb una formació i acreditació

adequada, d'acord amb el que reglamentàriament s'establisca.

2. La inobservança, pels usuaris dels serveis o instal·lacions juvenils de titularitat pública, de les normes establides en el reglament intern corresponent, quan aquesta conducta no genere una alteració en el funcionament o en la convivència de la instal·lació o servei.

Article 54. Infraccions greus

Són infraccions greus:

1. Les comeses per persones, organitzacions i entitats que presten serveis juvenils en els casos següents:

a) L'obstaculització de la tasca inspectora.

b) La comissió de tres o més faltes lleus en el període d'un any.

c) Les establides com a lleus quan comporten greu risc per a la salut o la seguretat de les persones, s'haja causat dany físic o psíquic a les persones o afecten un gran nombre de persones.

d) L'emissió de carnets per a joves promoguts per l'Institut Valencià de la Joventut sense comptar amb autorització prèvia.

2. Les comeses pels usuaris dels serveis o instal·lacions juvenils de titularitat pública, en els casos següents:

a) La comissió de tres o més faltes lleus en el període d'un any.

b) La inobservança, pels usuaris dels serveis o instal·lacions juvenils de titularitat pública, de les normes establides en el reglament intern corresponent, quan aquesta conducta genere una alteració en el funcionament o en la convivència de la instal·lació o servei.

Article 55. Sancions

1. Per a les infraccions lleus:

a) Les infraccions tipificades en l'apartat 1 de l'article 53 se sancionaran amb advertència i multa de 300 fins a 3.000 euros, si bé podrà imposar-se únicament la sanció d'advertència quan, no havent-hi reincidència, es considere oportú per l'escassa transcendència de la infracció.

b) Les infraccions tipificades en l'apartat 2 de l'article 53 se sancionaran amb advertència i multa de 50 fins a 500 euros, si bé podrà imposar-se únicament la sanció d'advertència quan, no havent-hi reincidència, es considere oportú per l'escassa transcendència de la infracció. En el cas dels residents de les residències juvenils, la multa podrà ser substituïda per l'expulsió temporal de la residència entre 1 i 30 dies, sense dret al reintegrament del preu corresponent al període d'expulsió.

2. Per a les infraccions greus:

a) Les infraccions tipificades en l'apartat 1 de l'article 54 se sancionaran amb multa de 3.001 a 30.000 euros.

A més, podrà imposar-se alguna o algunes de les següents sancions, segons siga procedent, en funció de la naturalesa de l'activitat o del seu responsable.

- Suspensió de l'autorització administrativa necessària per al desenvolupament de les activitats previstes en aquesta llei o la impossibilitat d'obtenir-ne per un període de temps de fins a un any.

- Inhabilitació per al desenvolupament de les activitats de formació i informació, per un període de fins a un any, del personal titulat per a això.

- Inhabilitació per a percebre subvencions de la Generalitat durant un període d'1 a 3 anys.

b) Les infraccions tipificades en l'apartat 2 de l'article 54 se sancionaran amb multa de 501 fins a 3.000 euros, si bé, en el cas dels residents de les residències juvenils, la multa podrà ser substituïda per l'expulsió definitiva, sense dret a la devolució de la fiança.

3. Per a la graduació de les sancions es tindrà en compte:

a) El nombre de persones afectades.

b) Els perjudicis ocasionats.

c) El benefici il·lícit obtingut.

4. Amb independència de la sanció que s'impose, el subjecte responsable estarà obligat a reparar els danys i perjudicis causats per la infracció.

Article 56. Subjectes responsables

Seran responsables de les infraccions administratives tipificades en aquesta llei les persones físiques o jurídiques, de caràcter privat o públic, que participen o incórreguen en les infraccions, inclús a títol de simple inobservança.

Article 57. Prescripció de les infraccions i sancions

1. Les infraccions lleus prescriuen al cap de sis mesos, i les greus, als dos anys.

2. Les sancions imposades per infraccions lleus prescriuran al cap d'un any; les imposades per faltes greus, als dos anys.

Article 58. Procediment

1. L'exercici de la potestat sancionadora s'ajustarà al que disposa la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions, i d'acord amb el procediment aplicable en la Generalitat.

2. Iniciat el procediment, l'òrgan competent per a resoldre l'expedient sancionador podrà adoptar motivadament les mesures cautelars necessàries per a assegurar l'eficàcia de la resolució final que puga recaure i salvaguardar l'interès públic tutelat per aquesta llei.

Article 59. Competències sancionadores

En l'àmbit de l'Institut Valencià de la Joventut.Generalitat Jove, els òrgans competents per a incoar els procediments sancionadors en matèria de joventut i per a imposar les sancions correlatives són:

a) Tractant-se d'infraccions lleus, el/la titular de la Direcció General de l'Institut Valencià de la Joventut.

b) Tractant-se d'infraccions greus, el/la titular de la presidència de l'Institut Valencià de la Joventut.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Règim jurídic de les disposicions reglamentàries sobre matèries regulades en la llei

Les disposicions normatives de caràcter reglamentari sobre les matèries regulades en aquesta llei continuaran vigents mentre no s'hi oposen i no siguen derogades expressament.

Segona. Funcionament del Consell Rector de l'Ivaj

Mentre no es promulgue la disposició reglamentària a què fa referència l'article 37.2 d'aquesta llei, la composició, les comissions, la designació de membres i el funcionament del Consell Rector de l'Institut Valencià de la Joventut es regiran pel que preveu la normativa anterior.

Tercera. Adaptació de les entitats prestadores de serveis a la joventut a la nova llei

Les entitats prestadores de serveis a la joventut previstes en l'apartat e de l'article 17 de la Llei 18/2010, de 30 de desembre, de joventut, de la Comunitat Valenciana, s'equiparen, a tots els efectes d'aquesta llei i durant el termini de sis anys des que entre en vigor, a les entitats juvenils que regula l'article 17 d'aquesta llei. Transcorregut aquest període, s'hauran de constituir en alguna de les modalitats definides en l'article esmentat per a ser considerades com a tals per la Generalitat.

Quarta. Composició del Consell de la Joventut de la Comunitat Valenciana

Les entitats que, a l'entrada en vigor d'aquesta llei, formen part del CJCv, hi continuaran mentre no se'n modifique el reglament de règim intern.

Cinquena. Mencions a l'Institut València de la Joventut. Generalitat Jove

Totes les referències a l'Institut València de la Joventut. Generalitat Jove que hi ha en disposicions normatives, convenis i contractes actualment en vigor s'entendran fetes a l'Institut Valencià de la Joventut.

Sisena. Desenvolupament normatiu de la llei

Els reglaments i les normatives que desenvolupen aquesta llei hauran de dictar-se en el termini d'un any després que entre en vigor aquesta llei.

Setena. Estratègia valenciana de joventut

L'EVJ a la qual es refereixen els articles 33 i 34 haurà d'estar desenvolupada i en vigor en el termini d'un any després que entre en vigor d'aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació de desplegament reglamentari

S'autoritza el Consell perquè dicte totes les disposicions que siguen necessàries per a executar i desplegar aquesta llei.

Segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor als vint dies des que es publique en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

Per tant, ordene que tots els ciutadans i totes les ciutadanes, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 10 de novembre de 2017

El president de la Generalitat,
Ximo Puig i Ferrer

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única

Queden derogades totes les disposicions que, del mateix rang o d'un rang inferior, s'oposen al que disposa aquesta llei i, en concret, la Llei 18/2010, de 30 de desembre, de joventut, de la Comunitat Valenciana.

Municipalització de les polítiques integrals de joventut

**PLA CONCERTAT DE JOVENTUT 2019-2023:
MUNICIPALITZACIÓ DE LES POLÍTIQUES
INTEGRALS DE JOVENTUT**

- 1. Introducció**
- 2. Professionals de polítiques de joventut**
- 3. Desplegament i cobertura territorial**
  - 4. Ocupació i drets laborals**
  - 5. Coordinació de la Xarxa Jove**
  - 6. Marc de finançament**

Aprovat pel Consell Rector de l'IVAJ el 16 d'octubre de 2018

1. Introducció

La política d'igualtat d'oportunitats i de suport a les famílies amb perspectiva de gènere, solidaritat generacional, reconeixement de la diversitat i equitat territorial és la prioritat del Consell, per garantir una societat inclusiva, justa i cohesionada.

Per això, el Consell va aprovar, en 2017, el Pla Valencià d'Inclusió i Cohesió Social, un document director que busca coordinar transversalment totes les polítiques de la Generalitat. En aquest marc, cal destacar el disseny d'un nou marc normatiu social valencià, on s'inclou la Llei 15/2017, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut, i l'Estratègia valenciana de joventut 2019-2023.

La Llei de polítiques integrals de joventut regula, tant els drets i deures com els serveis i programes als quals han de tindre accés les persones joves, com les competències compartides entre la Generalitat i l'Administració Local.

El Pla de finançament concertat amb les entitats locals és l'eina per garantir el seu desenvolupament des de la proximitat, l'aposta pels serveis públics i la creació de llocs de treball de qualitat, no deslocalitzables i amb valor afegit.

2. Professionals de polítiques de joventut

L'Equip Local de Joventut:

- Professional de joventut: persona encarregada de planificar, coordinar i organitzar les polítiques integrals de joventut.

La qualificació és de persona tècnica del grup A (amb titulacions universitàries d'Educació Social, Treball Social, Psicologia, Pedagogia o Magisteri) i formació específica de polítiques integrals de joventut i desenvolupament comunitari.

- Dinamitzador/a: persona que s'ocupa principalment de les intervencions directes amb joves.

La qualificació és de persona tècnica del grup B (FP superior del camp de l'Animació Sociocultural i Turística o Integració Social) i formació específica de polítiques integrals de joventut i desenvolupament comunitari.

3. Desplegament i cobertura territorial

La ràtio de professionals es determina per la població del municipi amb una implementació progressiva durant el període de vigència de l'Estratègia valenciana de joventut (2019-2023), d'acord amb la proposta de calendari següent. A més, s'inclou una compensació de professionals per jove, en el cas, de les zones rurals o despoblaments per garantir la igualtat d'oportunitats i l'equitat territorial.

Nombre total de professionals de joventut	Nombre entitats locals	2019		2020		2021		2022		2023	
		A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
Ajuntament > 500.000	1	1		1		1	2	1	3	1	5
50.000 < ajuntament < 500.00	14	1		1		1	1	1	2	1	3
20.000 < ajuntament < 50.000	49	1		1		1	1	1	1	1	2
5.000 < ajuntament < 20.000	91			1		1		1	1	1	1
Mancomunitats (per a poblacions < 5.000)	32-37	1		1	1	1	2	1	2	1	3

En 2019:

- 1 professional de joventut en cada municipi de més de 20.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada mancomunitat per poder ocupar-se del municipis de menys de 20.000 habitants

En 2020:

- 1 professional de joventut en cada municipi de més de 20.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada mancomunitat per poder ocupar-se de municipis de menys de 5.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada municipi entre 5.000 i 20.000 habitants
- 1 dinamitzador/a en cada mancomunitat

En 2021:

- 1 professional de joventut en cada municipi de més de 20.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada mancomunitat per poder ocupar-se de municipis de menys de 5.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada municipi entre 5.000 i 20.000 habitants
- 2 dinamitzadors/es en cada mancomunitat
- 2 dinamitzadors/es en cada municipi de més de 500.000 habitants
- 1 dinamitzador/a en municipis entre 20.000 i 50.000 habitants
- 1 dinamitzador/a en municipis entre 50.000 i 500.000 habitants

En 2022:

- 1 professional de joventut en cada municipi de més de 20.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada mancomunitat per poder ocupar-se de municipis de menys de 5.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada municipi entre 5.000 i 20.000 habitants
- 2 dinamitzadors/es en cada mancomunitat
- 3 dinamitzadors/es en cada municipi de més de 500.000 habitants
- 1 dinamitzador/a en municipis entre 20.000 i 50.000 habitants
- 2 dinamitzadors/es en municipis entre 50.000 i 500.000 habitants
- 1 dinamitzador/a en municipis de 5.000 a 20.000 habitants

En 2023:

- 1 professional de joventut en cada municipi de més de 20.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada mancomunitat per poder ocupar-se de municipis de menys de 5.000 habitants
- 1 professional de joventut en cada municipi entre 5.000 i 20.000 habitants
- 3 dinamitzadors/es en cada mancomunitat
- 5 dinamitzadors/es en cada municipi de més de 500.000 habitants
- 2 dinamitzadors/es en municipis entre 20.000 i 50.000 habitants
- 3 dinamitzadors/es en municipis entre 50.000 i 500.000 habitants
- 1 dinamitzador/a en municipis de 5.000 a 20.000 habitants

2019		2020	
A	B	A	B
96	0	190	35
96		225	

2021		2022		2023	
A	B	A	B	A	B
192	135	192	241	192	350
327		433		542	

4. Ocupació i drets laborals

Bastir un sistema públic de polítiques integrals de joventut és la millor opció per desenvolupar polítiques de prevenció, promoció i participació de la joventut com a eixos per construir una societat inclusiva, democràtica i lliure. A més, aquest camp, suposa un jaciment d’ocupació de qualitat, sostenible i no deslocalitzable i amb un alt valor afegit.

Les administracions públiques tenim la responsabilitat de dignificar els salaris, tant per reconèixer la tasca imprescindible dels i de les professionals de joventut, que al llarg de les últimes dècades s’han organitzat al marge de la Generalitat, com per dotar d’una estabilitat vital les persones del sector.

En absència d’un conveni col·lectiu valencià que regule les condicions laborals del personal que desenvolupa les tasques de promoció de polítiques de joventut, i després d’haver realitzat un estudi comparat de la resta de comunitats autònomes, s’ha arribat a l’acord amb l’Associació de Professionals de Joventut de la Comunitat Valenciana i el Consell Valencià de la Joventut de referenciar-nos al millor conveni col·lectiu vigent, fins a l’existència d’un conveni col·lectiu laboral propi.

- Professional de joventut - 33.000 €
- Dinamitzador/a - 27.234 €

A més, es revaloritzarà el finançament d’acord amb l’IPC i s’inclourà un mòdul superior amb un plus de desplaçament de 4.500 € anuals per al personal que

treballa per a mancomunitats o municipis de difícil accés. Una mesura de lluita contra el despoblament de les zones rurals i de l’interior del nostre territori que busca que les persones joves puguen fer un projecte vital propi als seus municipis, així com dinamitzar socialment i econòmicament aquestes zones.

5. Coordinació de la Xarxa Jove

La Generalitat, des de l’Institut Valencià de la Joventut-IVAJ, acompanyarà els i les professionals, serveis i programes, en entitats locals mitjançant la creació del Servei de Coordinació de la Xarxa Jove, que dependrà de la Subdirecció General de l’IVAJ, apostant així per un disseny, coordinació, avaluació i seguiment de les polítiques integrals de joventut de tot el territori valencià de forma directa i pública.

6. Marc de finançament 2019-2023

2019	2020
3.3 M €	7.6 M €

2021	2022	2023
10.6 M €	13.6 M €	16.8 M €

EVJ Estratègia Valenciana
de Joventut

IVAJ Institut Valencià
de la Joventut